

SEANCE DU MERCREDI 14 JANVIER 1981
VERGADERING VAN WOENSDAG 14 JANUARI 1981ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE :

CONGES :

Page 629.

COMMUNICATIONS :

Page 629.

Cour de cassation.

Dépenses en marge du budget.

Cour des comptes.

Parlement européen.

Société nationale terrienne.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi établissant le texte néerlandais de la loi du 22 mars 1886 sur le droit d'auteur.

Discussion générale. — *Orateurs* : MM. Seeuws, rapporteur, De Seranno, le chevalier de Stexhe, p. 630.

Vote de l'article unique, p. 630.

Projet de loi complétant le Code du Logement par des dispositions particulières à la région bruxelloise.

Discussion générale. — *Orateurs* : M. Cudell, Mme De Pauw-Deveen, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 632.

Vote de l'article unique, p. 634.

Projet de loi modifiant l'article 149 du Code électoral.

Discussion et vote de l'article unique, p. 638.

Projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit.

Discussion et vote des articles, p. 638.

Proposition de loi modifiant les lois relatives au personnel d'Afrique, coordonnées le 21 mai 1964.

Discussion générale. — *Orateur* : M. Van Elsen, p. 643.

Vote de l'article unique, p. 643.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

INHOUDSOPGAVE :

VERLOF :

Bladzijde 629.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 629.

Hof van cassatie.

Uitgaven buiten de begroting.

Rekenhof.

Europees Parlement.

Nationale Landmaatschappij.

ONTWERPEN EN VOORSTELLEN VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet tot vaststelling van de Nederlandse tekst van de auteurswet van 22 maart 1886.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heren Seeuws, rapporteur, De Seranno, ridder de Stexhe, blz. 630.

Stemming over het enig artikel, blz. 630.

Ontwerp van wet houdende aanvulling van de Huisvestingscode met bijzondere bepalingen voor het Brussels gewest.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heer Cudell, Mevr. De Pauw-Deveen, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 632.

Stemming over het enig artikel, blz. 634.

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 149 van het Kieswetboek.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 638.

Ontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat van hun rechtverkrijgenden.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 638.

Voorstel van wet tot wijziging van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964.

Algemene bespreking. — *Spreker* : de heer Van Elsen, blz. 643.

Stemming over het enig artikel, blz. 643.

Proposition de loi modifiant la loi du 5 janvier 1977, portant émission d'une deuxième tranche d'emprunt du Fonds belgo-congolais d'amortissement et de gestion et réglant les problèmes relatifs aux emprunts en francs congolais « Dette coloniale 4 1/4 p.c. 1954-1974 » et « Dette congolaise 4 p.c. 1955-1975 ».

Orateurs : M. le Président, M. Lahaye, p. 644.

Remise, p. 644.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1980.

Discussion et vote des articles. — *Orateur* : M. Lavens, ministre de l'Agriculture, p. 644.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1980.

Discussion et vote des articles, p. 645.

COMMISSIONS PERMANENTES (Nomination) :

Orateurs : M. le Président, MM. R. Gillet, Jorissen, le comte du Monceau de Bergendal, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandezande, Gijs, p. 646.

Vote sur la proposition de M. Jorissen, p. 650.

QUESTION ORALE DE M. VAN OOTEGHEM AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS SUR « LA DISCRIMINATION OPERÉE A L'EGARD DES FLAMANDS LORS D'UN EXAMEN D'OUVRIR NON QUALIFIÉ ORGANISÉ PAR LE GROUPE DE BRUXELLES DE LA SNCB » :

Orateurs : M. Van Ooteghem, M. Spitaels, Vice-Premier ministre et ministre des Communications, p. 652.

QUESTION ORALE DE M. LUTGEN A M. BUSQUIN, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « LE STATUT PECUNIAIRE DES MEMBRES DU PERSONNEL DIRECTEUR ET ENSEIGNANT DE L'ENSEIGNEMENT SUPERIEUR DE TYPE LONG SUBVENTIONNÉ » :

Orateurs : M. Lutgen, M. Calewaert, ministre de l'Education nationale, p. 652.

QUESTION ORALE DE M. DE KERPEL AU MINISTRE DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES SUR « LES RETARDS DANS LA DISTRIBUTION POSTALE A BRUXELLES-CAPITALE ET LE FONCTIONNEMENT DU NOUVEAU CENTRE DE TRI BRUXELLES-AGGLO » :

Orateurs : M. De Kerpel, M. Calewaert, ministre de l'Education nationale, p. 653.

INTERPELLATION (Discussion) :

Interpellation de Mme De Loore-Raeymaekers au ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique sur « les problèmes posés par le déversage et le stockage transfrontaliers de déchets de nature indéterminée ».

Orateurs : Mme De Loore-Raeymaekers, M. De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, M. D'Hoore, ministre de la Prévoyance sociale et de la Santé publique, p. 653.

INTERPELLATIONS (Demandes) :

Page 657.

M. Dewulf au ministre des Affaires étrangères ainsi qu'au ministre de l'Intérieur et du Budget sur « l'intention de la Belgique de ne pas exécuter les budgets européens tels qu'ils ont été votés ».

M. Sondag au Premier ministre ainsi qu'au ministre de l'Agriculture sur « la dégradation tragique des revenus agricoles en 1980 et la nécessité impérieuse de prendre d'urgence des mesures de sauvetage et de redressement ».

Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 5 januari 1977, houdende uitgifte van de tweede tranche van de lening van het Belgisch-Kongolees Fonds voor delging en beheer en tot regeling van de problemen betreffende de leningen in Kongolese franken « Koloniale schuld 4 1/4 pct. 1954-1974 » en « Kongolese schuld 4 pct. 1955-1975 ».

Sprekers : de Voorzitter, de heer Lahaye, blz. 644.

Uitstel, blz. 644.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1980.

Beraadslaging en stemming over de artikelen. — *Spreker* : de heer Lavens, minister van Landbouw, blz. 644.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1980.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 645.

VASTE COMMISSIES (Benoeming) :

Sprekers : de Voorzitter, de heren R. Gillet, Jorissen, graaf du Monceau de Bergendal, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandezande, blz. 646.

Stemming over het voorstel van de heer Jorissen, blz. 650.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN OOTEGHEM AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN OVER « DE DISCRIMINATIE WAARVAN DE VLAMINGEN HET SLACHTOFFER ZIJN NAAR AANLEIDING VAN EEN EXAMEN VOOR ONGESCHOOLD WERKMAN, GEORGANISEERD DOOR DE GROEP BRUSSEL VAN DE NMBS » :

Sprekers : de heer Van Ooteghem, de heer Spitaels, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen, blz. 652.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LUTGEN AAN DE HEER BUSQUIN, MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING, OVER « HET GELDELIJK STATUUT VAN HET BESTUREND EN ONDERWIJZEND PERSONEEL VAN HET GESUBSIDIEERD HOGER ONDERWIJS VAN HET LANGE TYPE » :

Sprekers : de heer Lutgen, de heer Calewaert, minister van Nationale Opvoeding, blz. 652.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE KERPEL AAN DE MINISTER VAN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE OVER « DE VERTRAGING BIJ DE POSTBESTELLING IN BRUSSEL-HOOFDSTAD EN DE WERKWIJZE VAN HET NIEUWE SORTEERCENTRUM BRUSSEL-AGGLO » :

Sprekers : de heer De Kerpel, de heer Calewaert, minister van Nationale Opvoeding, blz. 653.

INTERPELLATIE (Bespreking) :

Interpellatie van Mevr. De Loore-Raeymaekers tot de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid over « de grensoverschrijdende problematiek rond het storten en opslaan van niet-gedefinieerd afval ».

Sprekers : Mevr. De Loore-Raeymaekers, de heer De Seranno, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heer D'Hoore, minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid, blz. 653.

INTERPELLATIES (Verzoeken) :

Bladzijde 657.

De heer Dewulf tot de minister van Buitenlandse Zaken alsmede tot de minister van Binnenlandse Zaken en Begroting over « de voorgenomen weigering van Belgische zijde de Europese begrotingen, zoals zij werden vastgelegd, uit te voeren ».

De heer Sondag tot de Eerste minister alsmede tot de minister van Landbouw over « de tragische afbrokkeling van de inkomsten uit de landbouw en de dringende noodzakelijkheid om onverwijd reddings- en herstelmaatregelen te treffen ».

PROJETS DE LOI (Dépôt) :

Page 657.

Le gouvernement :

1. Projet de loi de redressement relative aux pensions du secteur public.
2. Projet de loi de redressement relative aux pensions du secteur social.
3. Projet de loi de redressement relative aux classes moyennes.
4. Projet de loi de redressement en matière de répression pénale de la fraude fiscale.
5. Projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt) :

Page 657.

M. Lallemand. — Proposition de loi modifiant l'article 379, alinéas 2 à 5, du Code judiciaire.

ONTWERPEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 657.

De regering :

1. Ontwerp van herstelwet inzake overheidspensioenen.
2. Ontwerp van herstelwet inzake pensioenen van de sociale sector.
3. Ontwerp van herstelwet inzake de middenstand.
4. Ontwerp van herstelwet betreffende de strafrechtelijke betuiging van de belastingontduiking.
5. Ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijslageregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid.

VOORSTEL VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 657.

De heer Lallemand. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 379, alinea's 2 tot 5, van het Gerechtelijk Wetboek.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Mesotten et Bogaerts, secrétaires, prennent place au bureau.

De heren Mesotten en Bogaerts, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

Mme Mathieu-Mohin, empêchée; MM. Poulet, retenu par d'autres devoirs; Conrotte, pour raison de santé; Croux, en mission à l'étranger, demandant un congé.

Vragen verlof : Mevr. Mathieu-Mohin, belet; de heren Poulet, wegens andere plichten; Conrotte, wegens gezondheidsredenen; Croux, met opdracht in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. De Groeve, pour raisons familiales; Carpels et Piot, en raison de devoirs administratifs; Renard, Noël de Burlin, Vandekerckhove, J. Wathélet et Nauwelaerts, pour raison de santé; Cugnon, en mission; Belot, en raison d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering : de heren De Groeve, wegens familiale aangelegenheden; Carpels en Piot, wegens ambtsplichten; Renard, Noël de Burlin, Vandekerckhove, J. Wathélet en Nauwelaerts, wegens gezondheidsredenen; Cugnon, met opdracht; Belot, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour de cassation — Hof van cassatie

M. le Président. — Je vous rappelle que le Sénat doit présenter deux candidats pour une place vacante de conseiller à la Cour de cassation.

Ik herinner u eraan dat de Senaat twee kandidaten moet voordragen voor een openstaand ambt van raadsheer in het Hof van cassatie.

Je vous propose, Mesdames, Messieurs, de procéder à cette présentation au cours de la séance du mercredi 4 février 1981.

Ik stel u voor, Dames en Heren, die voordracht te doen in de loop van de vergadering van woensdag 4 februari 1981. (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi décidé.

Dan is aldus besloten.

Dépenses en marge du budget — Uitgaven buiten de begroting

M. le Président. — En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre transmet au Sénat, par dépêche des 19 et 23 décembre 1980, des exemplaires des délibérations (n° 2751 à 2762), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

In uitvoering van artikel 24, tweede lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, zendt de Eerste minister, bij dienstbrieven van 19 en 23 december 1980, aan de Senaat de beraadslagingen (nrs. 2751 tot 2762), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Cour des comptes — Rekenhof

M. le Président. — Par dépêche du 7 janvier 1981, la Cour des comptes fait connaître au Sénat ses observations au sujet des projets de loi :

1. Portant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1981;

Bij dienstbrief van 7 januari 1981 deelt het Rekenhof aan de Senaat zijn opmerkingen mede over de ontwerpen van wet :

1. Houdende de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1981;

2. Ajustant le budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1980.

2. Houdende l'adaptation de la loi de budget du ministère de l'Intérieur de l'année budgétaire 1980.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financien.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettre du 23 décembre 1980, le président du Parlement européen transmet au Sénat une résolution sur les relations entre la Communauté et la Grèce dans le domaine des transports.

Bij brief van 23 december 1980 zendt de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat een resolutie over de betrekkingen tussen de Gemeenschap en Griekenland op het gebied van het vervoer.

— Renvoi à la commission des Affaires étrangères et, pour information, à la commission des Communications et des PTT.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Zaken en, ter kennisgeving, naar de commissie voor het Verkeerswezen en de PTT.

Société nationale terrienne — Nationale Landmaatschappij

M. le Président. — En exécution de l'article 35 de l'arrêté royal du 10 décembre 1970 portant le Code du Logement, confirmé par la loi du 2 juillet 1971, le ministre des Finances transmet au Sénat, pour être déposés sur le bureau, le bilan de la Société nationale terrienne pour l'exercice 1979 et le rapport du conseil d'administration faisant connaître la situation des affaires.

In uitvoering van artikel 35 van het koninklijk besluit van 10 december 1970 houdende de Huisvestingscode, bekrachtigd door de wet van 2 juli 1971, zendt de minister van Financien aan de Senaat, om op het bureau te worden gelegd, de balans der Nationale Landmaatschappij voor het dienstjaar 1979, alsmede het verslag van de raad van beheer, waarbij de stand der zaken wordt bekendgemaakt.

Il est donné acte de cette communication au ministre des Finances.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Financien akte gegeven.

ONTWERP VAN WET TOT VASTSTELLING VAN DE NEDERLANDSE TEKST VAN DE AUTEURSWET VAN 22 MAART 1886*Beraadslaging en stemming over het enig artikel***PROJET DE LOI ÉTABLISSANT LE TEXTE NÉERLANDAIS DE LA LOI DU 22 MARS 1886 SUR LE DROIT D'AUTEUR***Discussion et vote de l'article unique*

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot vaststelling van de Nederlandse tekst van de auteurswet van 22 maart 1886.

Nous abordons l'examen du projet de loi établissant le texte néerlandais de la loi du 22 mars 1886 sur le droit d'auteur.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Seeuws, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren Ministers, geachte collega's, de commissie voor de Justitie

behandelde het op 14 december 1979 door de ministers van Justitie en van Nederlandse en Franse Cultuur ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Nederlandse tekst van de auteurswet van 22 maart 1886.

Het ontwerp van wet draagt de datum van 7 januari 1880 en heeft tot doel een einde te maken aan de toestand die erin bestaat dat het Belgisch auteursrecht, geregeld bij de wet van 22 maart 1886, nog steeds geen rechtsgeldige Nederlandse tekst heeft.

Het enig artikel van het ontwerp bevat de bepalingen die de Nederlandse tekst van de auteurswet van 22 maart 1886 moeten uitmaken, zoals ze tot op heden is gewijzigd en aangevuld.

Ter informatie kunnen wij zeggen dat de bedoelde wet waarvan de officiële Nederlandse tekst is toegevoegd aan het enig artikel, handelt over het auteursrecht in het algemeen, over het auteursrecht op letterkundige werken, op muziekwerken, op werken van beeldende kunst, op de strafbepalingen ter zake en op de rechten der vreemdelingen.

De tekst van de wet werd grondig voorbereid door de Centrale Commissie van de Nederlandse Rechtstaal en Bestuurstaal in België en door de commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de Grondwet, de wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten, waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de internationale verdragen en de buitenlandse wetgeving, meer bepaald het verdrag van Bern van 26 juni 1948, dat goedgekeurd werd bij de wet van 26 juni 1951, en de Nederlandse auteurswet van 23 september 1912.

De aandacht van de Senaatscommissie voor de Justitie werd nog niet in het bijzonder gevestigd op het derde lid van het enig artikel van het ontwerp van wet, waarbij bepaald wordt dat de twistvragen over het verschil tussen de Nederlandse en de Franse tekst worden beslist volgens de gewone interpretatieregelen, zonder voorrang van de ene tekst op de andere.

Tenslotte heeft de commissie akte genomen van het feit dat de Raad van State bij het ontwerp geen opmerkingen heeft gemaakt.

Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren Ministers, geachte collega's, uw commissie heeft het ontwerp unaniem en ongewijzigd aangenomen en stelt de Senaat voor hetzelfde te doen ten einde de rechtszekerheid van de belanghebbenden te waarborgen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp betreft uiteraard enkel de Nederlandse tekst van de auteurswet maar toch wil ik de aandacht van de regering vragen voor de noodzaak van aanpassing van de wet in verband met het steeds veelvuldiger onvergund kopiëren van onder andere wetenschappelijke teksten door middel van fotocopie en dergelijke. De wet is op dat vlak onvoldoende op dit ogenblik. Ingevolge de vele nieuwe technische mogelijkheden van reproductie moet de wet dringend worden aangepast om toenemende diefstal van intellectuele arbeid te voorkomen. De huidige wetgeving vertoont desalniettemin een lacune.

De Voorzitter. — De heer De Seranno heeft alleen opgemerkt dat de wet in de toekomst ook op andere punten zou moeten worden herzien onder meer in verband met het fotokopiëren en het gebruik van gedrukte teksten in het algemeen.

Dit hoort echter niet thuis in het kader van het onderhavig ontwerp van wet.

La parole est au chevalier de Stexhe.

M. le chevalier de Stexhe. — Je crois, Monsieur le Président, que vous avez répondu justement à la question de M. De Seranno. L'objet du projet de loi consiste uniquement à faire une traduction d'un texte français en un texte rédigé en langue néerlandaise qui n'existait pas. On a eu recours aux soins de la commission linguistique habituelle et à l'avis du Conseil d'Etat. Si vous estimez qu'il y a lieu d'améliorer la loi fondamentale, maintenant rédigée dans les deux langues, nous serons heureux d'examiner une proposition que vous déposeriez à ce sujet.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Ik heb gezegd dat het onderhavige ontwerp uiteraard enkel de Nederlandse tekst van de auteurswet betreft.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion de l'article unique du projet de loi le texte proposé par la commission ?

Ik stel de Senaat voor de tekst van het enig artikel van het ontwerp van wet, aangenomen door de commissie, als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Aldus wordt beslist.

L'article unique est ainsi rédigé :

Article unique. Les dispositions qui suivent forment le texte néerlandais de la loi du 22 mars 1886 sur le droit d'auteur, telle qu'elle a été modifiée et complétée jusqu'à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le texte néerlandais ci-après des dispositions qui ont modifié et complété la loi du 22 mars 1886 sur le droit d'auteur postérieurement à la loi du 18 avril 1898, remplace le texte antérieur de ces dispositions.

Les contestations basées sur la divergence des textes français et néerlandais sont décidées d'après la volonté du législateur, déterminée suivant les règles ordinaires d'interprétation, sans prééminence de l'un des textes sur l'autre.

Enig artikel. De hiernavolgende bepalingen vormen de Nederlandse tekst van de auteurswet van 22 maart 1886, zoals ze is gewijzigd en aangevuld tot de inwerkingtreding van deze wet.

De hiernavolgende Nederlandse tekst van de bepalingen die de auteurswet van 22 maart 1886 na de wet van 18 april 1898 hebben gewijzigd en aangevuld, vervangt de vorige tekst van die bepalingen.

Twistvragen gegrond op het verschil tussen de Nederlandse en de Franse tekst worden beslist naar de wil van de wetgever, die bepaald wordt volgens de gewone interpretatieregelen, zonder voorrang van de ene tekst op de andere.

AFDELING I. — Auteursrecht in het algemeen

Artikel 1. Alleen de maker van een werk van letterkunde of kunst heeft het recht om het te verveelvoudigen op welke wijze of in welke vorm ook, of om daarvoor toestemming te geven.

Art. 2. Na het overlijden van de maker blijft dat recht gedurende vijftig jaar bestaan ten voordele van zijn erfgenamen en andere rechtverkrijgenden.

Art. 3. Het auteursrecht is een roerend recht dat overgaat bij erfopvolging en vatbaar is voor gehele of gedeeltelijke overdracht, volgens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 4. De eigenaars van een postuum werk genieten het auteursrecht gedurende vijftig jaar te rekenen van de dag dat het is uitgegeven, opgevoerd, uitgevoerd of tentoongesteld.

Een koninklijk besluit bepaalt hoe de dag wordt vastgesteld waarop de termijn van vijftig jaar ingaat.

Art. 5. Wanneer een werk door twee of meer personen samen is gemaakt, genieten al hun rechtverkrijgenden het auteursrecht tot vijftig jaar na de dood van de langstlevende der makers.

Art. 6. Wanneer het auteursrecht onverdeeld is, wordt de uitoefening ervan bij overeenkomst geregeld. Bij gebreke van een overeenkomst mag geen van de medeëigenaars het afzonderlijk uitoefenen, behoudens rechterlijke beslissing in geval van onenigheid.

Iedere medeëigenaar blijft echter vrij om in zijn naam en zonder tussenkomst van de andere, wegens inbreuk op het auteursrecht, een rechtsvordering in te stellen en voor zijn deel schadevergoeding te eisen.

De rechter kan de machtiging tot openbaarmaking van het werk afhankelijk stellen van zodanige maatregelen als hij nuttig acht, hij kan, op verzoek van de medeëigenaar die zich tegen de openbaarmaking verzet, beslissen dat deze niet zal delen in de kosten en baten van de openbaarmaking of dat zijn naam niet op het werk zal voorkomen.

Art. 7. Wanneer op een werk de maker niet, of niet met zijn ware naam, is vermeld, wordt de uitgever tegenover derden geacht de maker te zijn.

Zodra de maker zich bekend maakt, oefent hij zelf zijn recht uit.

Art. 8. De verkrijger van het auteursrecht op een werk van letterkunde, muziek of beeldende kunst, of van het werk zelf, mag het werk zonder toestemming van de maker of van zijn rechtverkrijgenden niet wijzigen om het te verkopen of te exploiteren noch het in gewijzigde vorm in het openbaar tentoonstellen.

Art. 9. Werken van letterkunde of muziek zijn niet vatbaar voor beslag zolang zij onuitgegeven zijn; andere kunstwerken zijn niet vatbaar voor beslag gedurende het leven van de maker, zolang zij niet gereed zijn voor verkoop of openbaarmaking.

AFDELING II. — Auteursrecht op werken van letterkunde

Art. 10. Het auteursrecht geldt niet alleen voor geschriften van welke aard ook, maar eveneens voor alle mondelinge uitingen van de gedachte, zoals lessen, preken, voordrachten en redevoeringen.

Redevoeringen uitgesproken in vergaderingen van vertegenwoordigende lichamen, in openbare rechtzittingen of in politieke bijeenkomsten mogen evenwel vrijelijk openbaar gemaakt worden; doch alleen de maker heeft het recht om ze afzonderlijk uit te geven.

Art. 11. Er bestaat geen auteursrecht op officiële akten van de overheid.

Op alle andere uitgaven van de Staat of van de openbare besturen bestaat wel auteursrecht, hetzij ten voordele van de Staat of van die besturen gedurende vijftig jaar te rekenen van hun dagtekening, hetzij ten voordele van de maker, indien hij zijn recht aan de Staat of aan die besturen niet heeft afgestaan.

Een koninklijk besluit bepaalt hoe de dagtekening van die uitgaven wordt vastgesteld.

Art. 12. Het auteursrecht op een letterkundig werk omvat het uitsluitend recht om het te vertalen of te laten vertalen.

Art. 13. Aanhalingen ten behoeve van kritiek, polemieken of onderwijs maken geen inbreuk op het auteursrecht.

Art. 14. Een artikel van een nieuwsblad mag, met vermelding van de bron, door een ander blad overgenomen worden, voor zover bij dat artikel niet uitdrukkelijk is aangegeven dat nadruk verboden is.

Art. 15. Het recht om een letterkundig werk ten gehore te brengen wordt geregeld volgens de bepalingen betreffende de muziekwerken.

AFDELING III. — Auteursrecht op muziekwerken

Art. 16. Een muziekwerk mag alleen met toestemming van de maker geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd of opgevoerd in het openbaar.

Art. 17. Het auteursrecht op muziekwerken omvat het uitsluitende recht om bewerkingen te maken van motieven van het oorspronkelijk werk.

Art. 18. Wanneer het een werk betreft dat bestaat uit muziek en woorden of een libretto, mag de toondichter noch de schrijver omtrent zijn bijdrage een overeenkomst sluiten met een nieuwe medewerker. Niettemin heeft elk van hen het recht om zijn bijdrage afzonderlijk te exploiteren door middel van uitgaven, vertalingen en openbare op- of uitvoeringen.

AFDELING IV. — Auteursrecht op werken van beeldende kunst

Art. 19. De overdracht van een kunstvoorwerp geeft de verkrijger niet het recht om het te verveelvoudigen.

Art. 20. De maker of de eigenaar van een portret heeft niet het recht om het te verveelvoudigen of in het openbaar tentoon te stellen zonder toestemming van de geportretteerde of, gedurende twintig jaar na diens overlijden, zonder toestemming van zijn rechtverkrijgenden.

Met die toestemming heeft de eigenaar het recht het portret te verveelvoudigen, maar op de kopie mag geen auteursnaam voorkomen.

Art. 21. Een kunstwerk dat door middel van nijverheidsprocédés verveelvoudigd wordt of dat in de nijverheid toepassing vindt, blijft niettemin aan de bepalingen van deze wet onderworpen.

AFDELING IVbis. — Bepalingen gemeen aan de afdelingen II, III en IV

Art. 21bis. De toestemming van de maker is niet vereist voor het verveelvoudigen, opnemen en openbaar maken van korte uittreksels uit werken van letterkunde of kunst, met het doel door middel van fotografie, cinematografie, radiofonie of televisie, verslag te geven van actuele gebeurtenissen.

Die toestemming is evenmin vereist voor het veeleuvoudigen en het openbaar maken van werken van beeldende kunst in hun geheel, maar alleen voor zover de berichtgeving over de actualiteit het vereist.

Afdeling IVbis, houdende artikel 21bis, ingevoegd bij het enig artikel van de wet van 11 maart 1958.

AFDELING V. — *Namaking. — Strafbepalingen*

Art. 22. Hij die kwaadwillig of bedrieglijk inbreuk pleegt op het auteursrecht is schuldig aan het misdrijf van namaking.

Hij die voorwerpen, wetende dat zij nagemaakt zijn, verkoopt, te koop stelt, in voorraad heeft voor de verkoop of in België invoert voor handelsdoeleinden, is schuldig aan hetzelfde misdrijf.

Art. 23. De misdrijven omschreven in artikel 22 worden gestraft met geldboeten van zesentwintig frank tot tweeduizend frank.

De nagemaakte werken of voorwerpen, alsmede de platen, vormen of matrijzen en andere gereedschappen, die rechtstreeks gediend hebben tot het plegen van die misdrijven, worden verbeurd verklaard.

Art. 24. Ingeval een uitvoering of een opvoering inbreuk maakt op het auteursrecht, kunnen de ontvangsten door de gerechtelijke politie in beslag genomen worden als zaken die uit het misdrijf voortkomen; zij worden aan de eiser toegewezen in mindering van de hem toekomende vergoeding, doch slechts naar evenredigheid van hetgeen zijn werk heeft bijgedragen tot de uitvoering of opvoering.

Art. 25. Hij die op een kunstvoorwerp, een werk van letterkunde of muziek kwaadwillig of bedrieglijk de naam van een auteur aanbrengt of enig teken waarmee deze zijn werk pleegt te merken, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaar en met geldboete van honderd frank tot tweeduizend frank of met één van die straffen alleen.

Die voorwerpen worden in alle gevallen verbeurd verklaard.

Hij die voorwerpen, wetende dat het voorwerpen zijn als bedoeld in het eerste lid, verkoopt, te koop stelt, in voorraad heeft in of in België invoert voor de verkoop, wordt gestraft met dezelfde straffen.

Art. 26. De misdrijven omschreven in deze wet, behalve die van artikel 25, kunnen niet worden vervolgd dan op klacht van de persoon die beweert benadeeld te zijn.

Art. 27. Artikel 85 van het Strafwetboek vindt toepassing op de gevangenisstraffen en geldboeten gesteld in deze wet.

Art. 28. Aan artikel 1, 23°, van de uitleveringswet van 15 maart 1874 worden de volgende woorden toegevoegd: «... alsmede het misdrijf omschreven in artikel 25 van de auteurswet».

AFDELING VI. — *Burgerlijke rechtsvordering ter zake van auteursrecht*

Art. 29-36 (...). Opgeheven bij artikel 27 van de opheffingsbepalingen van artikel 2 van de wet van 10 oktober 1967.

Art. 37. De ontvangsten en de verbeurdverklarde voorwerpen kunnen aan de burgerlijke partij worden toegewezen, in mindering of ten belope van het geleden nadeel.

AFDELING VII. — *Rechten der vreemdelingen*

Art. 38. Vreemdelingen genieten in België de rechten bij deze wet gewaarborgd, maar niet voor een langere termijn dan bij de Belgische wet is bepaald. Indien evenwel in hun land die rechten vervallen na een kortere termijn, vervallen zij ook in België na het verstrijken van die termijn.

(Ingeval de Belgische auteurs in mindere mate beschermd zijn in een vreemd land, dan gelden de voordelen van deze wet voor de burgers van dat land slechts in gelijke mate voor hun werken die in het buitenland zijn uitgegeven.)

Het tweede lid toegevoegd bij artikel 2 van de wet van 5 maart 1921.

AFDELING VIII. — *Overgangsbepaling*

Art. 39. Er wordt geen afbreuk gedaan aan overeenkomsten inzake auteursrecht die wettig onder de gelding van de vroegere wetten gesloten zijn. De uitsluitende rechten die voor de auteurs of hun erfgenamen uit die wetten zijn ontstaan en die op het tijdstip van de bekendmaking van deze wet niet vervallen zijn, worden voor de

toekomst overeenkomstig deze wet geregeld. Indien vóór die bekendmaking afstand is gedaan van alle rechten, blijven deze onderworpen aan de wetten die op het tijdstip van de afstand van kracht waren.

AFDELING IX. — *Opheffingsbepaling*

Art. 40. Alle vroegere bepalingen betreffende het bij deze wet geregelde auteursrecht worden opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen straks over het ontwerp in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI COMPLETANT LE CODE DU LOGEMENT PAR DES DISPOSITIONS PARTICULIERES A LA REGION BRUXELLOISE

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANVULLING VAN DE HUISVESTINGSCODE MET BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR HET BRUSSELSE GEWEST

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi complétant le Code du Logement par les dispositions particulières à la région bruxelloise.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende aanvulling van de Huisvestingscode met bijzondere bepalingen voor het Brusselse gewest.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est à M. Cudell.

M. Cudell. — Monsieur le Président, Mesdames et Messieurs les Ministres, il s'agit évidemment d'un bon projet et nous serons heureux de le voter.

La région bruxelloise disposera désormais de tout l'arsenal législatif et réglementaire lui permettant de faire face à ses besoins spécifiques en matière de logement.

En lisant l'excellent rapport de M. Sondag, j'ai été étonné de l'intervention d'un commissaire qui se pose la question de savoir pourquoi maintenir annuellement, à Bruxelles, le volume de constructions nouvelles, alors que la population diminue et que 20 à 25 000 logements sont inoccupés.

Certes, la diminution de la population à Bruxelles est due à divers facteurs. Mais il est évident que le manque de qualité des logements à Bruxelles, du moins ceux accessibles financièrement au grand public, a beaucoup contribué, ces dernières années, à l'exode de population, et plus spécialement de population jeune, vers les communes vertes de la périphérie, voire vers la banlieue. Le problème du logement à Bruxelles est moins quantitatif que qualitatif, nous le reconnaissons bien volontiers. Mais il est certain que si l'on ne construit pas de nouvelles habitations et surtout si l'on ne rénove pas le patrimoine immobilier existant, la chute de population se poursuivra, alors qu'en cette période de crise économique et pétrolière, on devrait normalement assister à un retour vers la ville.

Il est bien certain qu'à Bruxelles, trop d'immeubles ne sont pas pourvus d'installations modernes de chauffage, de salles de bain, voire des équipements sanitaires indispensables. Tant que cette situation qualitative défavorable subsistera, ce retour vers la ville ne se produira pas.

Comme l'a fort bien dit le secrétaire d'Etat dans l'exposé qu'il a fait en commission, il y a à Bruxelles quelque quatre cent soixante mille logements dont trente et un mille logements sociaux seulement. Plus de la moitié des quatre cent soixante mille logements doivent être réhabilités; il y a également quarante-sept mille taudis absolument irrécupérables. Le projet consacre résolument l'idée de rénovation par la réhabilitation du patrimoine immobilier améliorable ainsi que la rénovation par des constructions nouvelles en remplacement de celles qui sont irrécupérables. Il est bien entendu que le projet entend implicitement non seulement mettre fin à l'exode des populations, mais aussi mettre tout en œuvre pour les ramener vers la ville.

Je remercie M. Sondag d'avoir souligné dans son rapport la déclaration du secrétaire d'Etat selon laquelle un avantage fondamental de la rénovation est de permettre de substantielles économies en infrastructures. En effet, la rénovation rend superflue la création de toutes sortes d'infrastructures nouvelles, y compris les infrastructures routières et l'amélioration des transports en commun qui sont finalement supportées par la communauté tout entière. On ne répètera jamais assez combien l'exode vers les quartiers éloignés est coûteux en infrastructures.

Le rapport met également en évidence que la réhabilitation du patrimoine existant est moins coûteuse que la réalisation de constructions nouvelles. Il est ainsi mis fin à une longue querelle doctrinale qui oppose depuis plusieurs années les partisans de la réhabilitation du patrimoine immobilier améliorable et les partisans des constructions nouvelles.

Il est vrai que la réhabilitation lourde, parfois nécessaire lorsqu'il s'agit de bâtiments ayant un caractère archéologique ou historique, peut être plus onéreuse que la construction nouvelle. C'est notamment le cas pour des immeubles isolés, voire des quartiers entiers que les villes souhaitent garder intacts.

Il est certain que la ville de Bruxelles a réalisé et réalise encore en ce moment une série de rénovations très coûteuses dans le bas de la ville, mais cette dépense se justifie par le caractère historique des immeubles concernés. Il faut, dès lors, admettre que la restauration du patrimoine immobilier nécessite parfois l'engagement de sommes fort importantes.

Il ne s'agit pas, en l'occurrence, de ce type de restauration qui se borne à renouveler, dans des immeubles fondamentalement solides, les toitures, les installations sanitaires, le système de chauffage et à ravalement les façades.

Cette réhabilitation légère, l'expérience a été faite sur le terrain, coûte moins cher qu'une nouvelle construction. Compte tenu de l'état actuel du marché immobilier, il est possible d'acquérir, dans les communes de la petite ceinture, un immeuble pour moins d'un million.

La rénovation légère que je viens d'esquisser coûte entre 10 000 et 15 000 francs le mètre carré, y compris l'achat du bâtiment, alors que la construction neuve coûte au minimum 20 000 francs le mètre carré.

Les Hollandais considèrent que la réhabilitation du patrimoine immobilier existant est socialement défendable lorsque les frais qu'elle entraîne s'élèvent à moins de 70 p.c. du coût d'une nouvelle construction. Les réalisations récemment entreprises prouvent que l'on reste dans cette fourchette.

Par ailleurs, cette réhabilitation limite au maximum la création d'infrastructures nouvelles pour le raccordement à l'eau, au gaz, à l'électricité et au téléphone.

J'ai parlé, il y a un instant, des frais qu'occasionne à la collectivité l'exode des habitants vers les communes périphériques, voire vers la banlieue; la rénovation limite aussi ces frais.

Il faut cependant reconnaître — et à cet égard je fais appel à Mme le secrétaire d'Etat — que cette réhabilitation s'opère souvent dans des conditions difficiles, parce qu'il n'y a pas encore suffisamment d'entreprises spécialisées en rénovation légère, bien qu'un certain nombre de PME et de grandes entreprises aient créé des départements spécialisés dans ce domaine.

Mais, je le répète, le nombre d'entreprises spécialisées en rénovation est insuffisant.

De plus, les lenteurs administratives sont terriblement dommageables. L'instruction des dossiers, les autorisations et les arrêtés divers qui doivent être pris, retardent tellement la mise en chantier que le coût de la réalisation en est souvent lourdement grevé. C'est pourquoi j'insiste auprès du secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise pour que les administrations raccourcissent, dans toute la mesure possible, les délais d'examen des dossiers et ne cherchent pas des difficultés là où il n'y en a pas.

Actuellement, dans l'ensemble de la région bruxelloise, il n'existe qu'une quinzaine de projets en développement, qui portent sur un millier d'immeubles. C'est assez peu, compte tenu du travail à réaliser; le rapport mentionne, en effet, 200 000 logements à moderniser ou à réhabiliter.

Maintenant que l'appareil législatif et réglementaire est au point, une tâche essentielle de l'administration serait de hâter l'examen et l'approbation des dossiers.

Le projet qui étend systématiquement les dispositions du Code du Logement à tout ce qui est réhabilitation, inclut même les équipements socioculturels indispensables. Cela permettra d'améliorer considérablement la qualité de la vie dans nos vieux quartiers, de manière telle que leurs habitants ne les quitteront plus et que ceux qui s'en sont éloignés songeront à revenir en ville.

Toutes les dispositions qui ont été prises pour étendre les possibilités offertes par la loi Brunfaut sont très heureuses; il convient de le souligner.

Un commissaire a estimé que le nombre d'appartements pour familles nombreuses est insuffisant. Comme défenseur de la famille, je crois pouvoir dire qu'il a tout à fait raison. A mon sens toutefois, le problème pour les familles nombreuses est moins de disposer d'appartements que de maisons unifamiliales.

Toutes les enquêtes sociologiques de ces dernières années ont démontré que beaucoup de gens quittent la ville parce qu'elle n'est pas favorable à la vie familiale. Les jeunes couples y demeurent éventuellement jusqu'à la naissance de leur deuxième enfant. Dès le troisième, ils cherchent à s'établir à l'extérieur, parce qu'ils y trouvent des maisons unifamiliales.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Et parce qu'ils y sont bien accueillis.

M. Cudell. — Vous défendez les communes lointaines. Vous comprendrez qu'un Bruxellois défende les communes proches.

De heer De Seranno. — U heeft gelijk!

M. Cudell. — Sans que cela constitue une menace pour les communes lointaines, je dis qu'aujourd'hui, il est possible de rendre attrayantes et vivables les communes du centre de la capitale. Un certain nombre d'expériences en cours le démontrent.

Cette rénovation, cette réhabilitation est possible. Elle sera finalement moins coûteuse que l'exode des populations, avec tout ce que cela implique d'infrastructures onéreuses.

Il y a quelques années, les familles bruxelloises ne pouvaient plus avoir accès à la maison unifamiliale, car celle-ci coûtait trop cher. Aujourd'hui qu'il y a eu effondrement du marché immobilier, le moment me paraît venu pour les pouvoirs publics de réaliser une vaste opération « maison unifamiliale » pour les familles nombreuses.

Les nouvelles dispositions qui prévoient l'intervention des pouvoirs publics pour la rénovation des logements salubres mais fonctionnellement inadaptés constituent, elles aussi, un progrès fondamental, tout comme, d'ailleurs, la notion nouvelle d'immeuble insalubre par environnement.

Ces dispositions permettront, j'en suis sûr, l'élaboration d'un plus grand nombre de projets. Jusqu'à présent, en effet, ceux-ci ne portaient que sur un millier de logements améliorés ou réhabilités.

Permettez-moi de soulever un point de détail pour terminer.

Une subvention peut être accordée — et c'est fort heureux — au propriétaire privé qui procède au ravalement de la façade d'un immeuble situé dans la région bruxelloise. Par ravalement, on entend le nettoyage et la remise en état des façades par différents procédés tels que l'hydro-sablage, le nettoyage par vapeur d'eau, ou toute autre technique visant au nettoyage. Jusqu'à présent, aucun projet prévoyant la peinture de la façade n'a été admis, vraisemblablement parce que le contrôle par l'administration est assez difficile. Mais, vous le savez, à Bruxelles comme d'ailleurs dans la plupart de nos villes, les bâtiments construits au XIXe siècle ont généralement leur façade en briques enduites et peintes. Tous les vieux quartiers, notamment ceux de la première ceinture, sont ainsi.

J'aimerais que vous insistiez, Madame le Secrétaire d'Etat, auprès de vos administrations pour qu'elles cherchent le moyen d'indemniser les propriétaires qui améliorent les façades de leurs immeubles par peinture.

J'espère que vous pourrez donner une suite favorable à mes demandes. (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris De Pauw.

Mevr. De Pauw-Deveen, Staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest. — Mijnheer de Voorzitter, Dam's en Heren, ik heb met veel genoegen en dankbaarheid geluisterd naar de heer Cudell, in wie ik een werkelijke verdediger heb gevonden van dit ontwerp.

Dit ontwerp legt vooral de nadruk op de vernieuwbouw. Nieuwbouw is te Brussel nog in beperkte mate noodzakelijk en vooral dan ter vervanging van gesloopte woningen. Door de vernieuwbouw willen wij niet alleen het bestaande woningpatrimonium redden, maar ook de bevolking in Brussel trachten te behouden en zelfs nieuwe mensen aan te trekken. Dank zij de vernieuwbouw zullen zij immers in de stad een atmosfeer terugvinden die volledig verloren gaat indien men alles afbreekt en opnieuw opbouwt.

Zoals de heer Cudell reeds zegde, is vernieuwbouw ook goedkoper. Dit wetsontwerp kan eveneens een gunstige weerslag hebben op de tewerkstelling. De bedrijven en ambachten zullen zich echter wel moeten aanpassen aan deze vernieuwbouw. Daar er echter een toekomst in ligt, zullen zij dit wel doen. Er zijn inderdaad op het ogenblik nog niet genoeg gespecialiseerde bedrijven. Eenmaal echter geweten zal zijn dat de bepalingen van deze wet de vernieuwbouw aanmoedigen, zullen hoe langer hoe meer bedrijven er zich wel in specialiseren.

Ik zal trachten de traagheid van de administratie te vermijden en hiertoe maatregelen treffen; ook zal ik zo vlug mogelijk besluiten treffen ter toepassing van deze wet.

Op het ogenblik wordt er, zoals de heer Cudell het zei, nog te weinig aan vernieuwbouw gedaan, maar dank zij deze wet zullen hoe langer hoe meer projecten het daglicht zien.

Het verwondert mij dat de heer Cudell opmerkt dat er te weinig woningen voor grote gezinnen zouden zijn te Brussel. Dit kan misschien wel het geval zijn voor de oude sociale woningen. Wanneer echter een maatschappij nu een complex van sociale woningen bouwt, wordt er rekening gehouden met de noden en de samenstelling van de gezinnen die aanspraak kunnen maken op een sociale woning. Zo zijn er in Brussel meer éénpersoonsgezinnen dan elders in het land, maar er wordt in elk geval een aantal sociale woningen voor de grote gezinnen voorbehouden.

In dat verband wil ik eveneens verwijzen naar het Woningfonds van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen, dat zeer actief is op dit domein. Het Woningfonds koopt oude ééngezinswoningen en laat die tegen zeer gunstige voorwaarden hernieuwen. De gezinnen helpen zelf mee bij het opknappen van de woning. Hierdoor ligt de prijs zelfs nog lager dan de gemiddelde prijs van vernieuwbouw. Ik heb verschillende woningen bezocht en deze formule valt zeer goed mee.

Bovendien zijn er, zoals de heer Cudell eveneens zegde, dank zij de wet-Brunfaut ook collectieve voorzieningen mogelijk. Ik denk hierbij, onder andere, aan crèches, « wasserettes » enz., die het leven van de gezinnen in de sociale woningen veel gemakkelijker zullen maken. Zo zal men dus de gezinnen met verscheidene kinderen kunnen aanmoedigen in de stad te blijven of naar de stad te komen, aangezien er nieuwe voordelen in het vooruitzicht zijn.

Ik dank de heer Cudell voor zijn suggestie in verband met het schilderen van de gevels van de oude huizen. Het is nodig maar niet gepland. Zoals hij zegt, zou de administratie best zo vlug mogelijk deze zaak bestuderen om er een oplossing voor te vinden. Naar mijn mening moet dat mogelijk zijn in een nabije toekomst.

Tot besluit dank ik de heer Cudell voor zijn betoog. Ik hoop dat de vergadering dit ontwerp van wet zal goedkeuren dat ten goede zal komen aan de bevolking en vooral aan de minder-gegoede bevolking van het Brusselse gewest. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion de l'article unique du projet de loi le texte proposé par la commission?

Ik stel de Senaat voor de tekst van het enig artikel van het ontwerp van wet, aangenomen door de commissie, als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Aldus wordt beslist.

L'article unique est ainsi rédigé :

Article unique. Le Code du Logement établi par l'arrêté royal du 10 décembre 1970, confirmé par la loi du 2 juillet 1971, est complété par un titre IV, rédigé comme suit :

TITRE IV. — Dispositions particulières à la région bruxelloise

Art. 97. Les articles 30, 33, 42, 43, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69 et 70 ne sont pas applicables à la région bruxelloise.

Chapitre II. — Les sociétés immobilières de service public

Art. 98. L'Etat allouera chaque année à la société nationale intéressée un subside égal à la différence entre les annuités remboursant le capital nominal des obligations émises et les annuités visées à l'article 28.

Ce capital nominal sera augmenté des frais d'émission.

Le subside sera augmenté de la somme nécessaire pour permettre à la société nationale de couvrir les frais d'administration.

En outre, sans préjudice de la situation économique et financière, l'Etat octroiera à la société nationale intéressée, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, toute autre allocation nécessaire pour remplir son objet.

Art. 99. § 1er. L'Etat peut, à concurrence d'un pourcentage à fixer par le Roi qui peut atteindre 100 p.c., prendre à sa charge le coût de l'équipement en voirie, égouts, éclairage public, distribution d'eau, ainsi que le coût de l'aménagement des abords communs des habitations, y compris les plantations et trottoirs, dans les cas où une société immobilière de service public, une commune, une association de communes, un centre public d'aide sociale ou une association de centres publics d'aide sociale, agissant soit seul, soit conjointement :

a) Construisent un groupe d'au moins 25 habitations sociales ou habitations assimilées, ou encore habitations moyennes telles que définies en exécution de l'article 54;

Le nombre minimal d'habitations dont doit se composer ce groupe est limité à 10 lorsqu'il s'agit de la finition ou de l'extension d'un noyau d'habitations existant.

Le nombre d'habitations moyennes ne peut jamais être supérieur à un tiers de la totalité du groupe visé ci-dessus.

b) Assainissent, améliorent ou adaptent un groupe d'au moins dix habitations dont l'infrastructure est inexistante ou insuffisante.

§ 2. Le Roi peut également mettre à la charge de l'Etat, tout ou partie du coût d'autres équipements d'infrastructure communs, ainsi que des installations, équipements et/ou constructions à caractère collectif et/ou d'intérêt socioculturel, pour autant que ces équipements, installations ou constructions constituent des parties intégrantes du groupe d'habitations.

§ 3. Les administrations et organismes susvisés peuvent être autorisés par le ministre ou secrétaire d'Etat ayant le logement dans ses attributions d'exécuter eux-mêmes les travaux d'infrastructure. Ils bénéficient, dans ce cas, d'une subvention de l'Etat, fixée conformément aux dispositions précédentes.

Cette subvention est forfaitaire et est établie sur la base du montant, taxe sur la valeur ajoutée comprise, de l'offre régulière la plus basse pour les divers travaux en cause.

§ 4. Les sociétés immobilières de service public, les communes, les associations de communes, les centres publics d'aide sociale et les associations de centres publics d'aide sociale ne peuvent prétendre au bénéfice des dispositions qui précèdent que si les habitations construites, assainies, améliorées ou adaptées ainsi que les acquéreurs et les locataires satisfont aux conditions à fixer par le Roi.

Ils sont tenus de rembourser à l'Etat l'intervention de celui-ci dans le coût de l'infrastructure, majorée des intérêts au taux légal, lorsque ces conditions ne sont pas respectées.

§ 5. Les réseaux de voirie équipée construits ou à construire avec le bénéfice de l'intervention de l'Etat par des sociétés immobilières de service public, des associations de communes, des centres publics d'aide sociale, des associations de centres publics d'aide sociale ou par l'Etat agissant pour leur compte, sont transférés gratuitement et dans l'état où ils se trouvent à la commune et sont incorporés dans la voirie communale.

§ 6. Le Roi détermine les conditions d'application des dispositions du présent article.

Chapitre IV. — Financement des opérations d'investissement

Art. 100. L'Etat n'accorde sa garantie de bonne fin aux emprunts émis par la Société nationale du Logement que si celle-ci s'est préalablement engagée à affecter, par priorité, une partie de ces emprunts au financement, d'une part, de la construction d'habitations destinées à être louées ou vendues à des personnes occupant des habitations insalubres et, d'autre part, de l'assainissement, de l'amélioration et de l'adaptation d'habitations insalubres améliorables ou d'habitations salubres fonctionnellement inadaptées.

Cette partie, dont l'importance est déterminée conjointement par le ministre ou secrétaire d'Etat qui a le logement dans ses attributions et par le ministre des Finances, ne peut être inférieure à 30 p.c.

Art. 101. L'Etat n'accorde sa garantie de bonne fin aux emprunts émis par la Société nationale terrienne et par le Fonds du Logement de la Ligue des Familles nombreuses de Belgique que si ceux-ci se sont préalablement engagés à affecter par priorité une partie de ces

emprunts au financement, d'une part, de la construction ou de l'achat d'habitations par des personnes occupant des habitations insalubres et, d'autre part, de l'amélioration, de l'assainissement et de l'adaptation d'habitations insalubres améliorables ou d'habitations salubres fonctionnellement inadaptées.

Cette partie dont l'importance est déterminée conjointement par le ministre ou secrétaire d'Etat qui a le logement dans ses attributions et par le ministre des Finances, ne peut être inférieure à 30 p.c.

Chapitre V. — Encouragement à l'initiative privée

Section 1. — Habitations sociales, petites propriétés terriennes et habitations assimilées

Art. 102. L'Etat garantit aux conditions et dans les limites déterminées par le Roi, le remboursement en principal, intérêts et accessoires des prêts hypothécaires consentis en vue de l'achat, de la construction, de l'assainissement, de l'amélioration ou de l'adaptation d'habitations sociales ou d'habitations assimilées conformément à l'article 49.

Ces prêts doivent avoir été consentis aux conditions et dans les limites que le Roi détermine, par la Caisse générale d'Epargne et de Retraite, la Société nationale du Logement, la Société nationale terrienne, les sociétés agréées par elles, ou par tous autres organismes de crédit agréés par arrêté royal.

Lorsqu'il s'agit de prêts en premier rang, la garantie couvre la partie du prêt qui dépasse 70 p.c. de la valeur vénale du bien. Ces prêts augmentés, le cas échéant, du montant des primes accordées par l'Etat, ne peuvent dépasser la valeur vénale du bien.

Lorsqu'il s'agit de prêts complémentaires à ceux qui sont déjà garantis en vertu du troisième alinéa et pour autant que l'emprunteur n'ait bénéficié d'aucune prime de l'Etat, une nouvelle garantie peut être attachée à la partie du prêt complémentaire comprise entre le montant du prêt en premier rang et 90 p.c. selon le cas :

- Du coût réel ou estimé de la construction, terrain compris;
- Du prix d'achat de l'habitation;
- Du coût réel ou estimé des travaux d'assainissement, d'amélioration et d'adaptation majoré, selon le cas, du coût de la construction ou du prix d'achat.

Le pourcentage prévu au quatrième alinéa peut être majoré d'un pour cent par enfant à charge avec un maximum de 95 p.c.

Art. 103. L'Etat est autorisé à encourager, par des réductions de l'intérêt des prêts hypothécaires, par l'octroi de primes ou par des interventions dans les amortissements et les intérêts des prêts hypothécaires la construction, l'achat, l'assainissement, l'amélioration et l'adaptation d'une habitation sociale, d'une petite propriété terrienne ou d'une habitation assimilée.

Le Roi fixe le montant et les conditions d'octroi des réductions d'intérêts, des primes et des interventions dans les amortissements et les intérêts en tenant compte, notamment, des conditions économiques et des charges de famille.

Sauf exception à déterminer par le Roi, le bénéfice de ces avantages est réservé aux personnes de condition modeste.

Art. 104. Le Roi peut accorder, aux conditions qu'il détermine, la garantie de l'Etat aux prêts consentis par des organismes de crédit en vue, soit de la construction ou de l'achat d'habitations par des personnes occupant des habitations reconnues insalubres, soit de l'assainissement et de l'amélioration d'habitations insalubres améliorables, et l'adaptation d'habitations salubres mais fonctionnellement inadaptées.

Art. 105. Les articles 49, 102, 103 et 104 s'appliquent tant aux appartements qu'aux maisons unifamiliales.

Section 2. — Habitations moyennes

Art. 106. L'Etat peut accorder sa garantie de bonne fin au remboursement du principal et au paiement des intérêts et charges des prêts et avances qui sont consentis en exécution de la présente section, en vue de la construction, de l'acquisition, de l'assainissement, de l'amélioration et de l'adaptation d'habitations moyennes.

La garantie de l'Etat est octroyée à l'intervention de la Caisse générale d'Epargne et de Retraite, de l'Office central de Crédit hypothécaire ou de la Caisse nationale de Crédit professionnel, aux conditions déterminées par le Roi.

Art. 107. Le montant des prêts et avances ne peut dépasser :

- Le coût réel ou estimé de l'habitation à l'exclusion du terrain;
- 90 p.c. du prix d'achat de l'habitation y compris le terrain;
- 90 p.c. du coût réel ou estimé des travaux d'assainissement, d'amélioration ou d'adaptation.

Chapitre VII. — Intervention de la Caisse générale d'Epargne et de Retraite

Art. 108. La Caisse générale d'Epargne et de Retraite est autorisée à employer une partie de ses fonds disponibles au financement de la construction, de l'achat, de l'assainissement, de l'amélioration, de l'adaptation, de l'aménagement et de l'équipement d'habitations sociales, de petites propriétés terriennes ou d'habitations assimilées.

Le Conseil général de la Caisse générale d'Epargne et de Retraite détermine le taux et les conditions desdits prêts. Il peut déléguer cette compétence au conseil d'administration.

Cette délégation et toutes les décisions prises en vertu du présent article sont soumises à l'approbation du ministre des Finances.

Les actes relatifs aux organismes de crédit agréés par la Caisse d'Epargne, dont l'objet consiste exclusivement en l'octroi de prêts pour la construction, l'achat ou la transformation d'habitations sociales, de petites propriétés terriennes ou d'habitations sociales, de petites propriétés terriennes ou d'habitations assimilées, ainsi que les extraits ou les copies de ces actes sont publiés gratuitement au *Moniteur belge* et ses annexes.

Chapitre VIII. — Intervention des centres publics d'aide sociale et des associations de centres publics d'aide sociale

Art. 109. Le gouvernement peut, après avoir pris l'avis de l'établissement public intéressé, du conseil communal, de la députation permanente et du comité régional du logement, mettre en demeure les centres publics d'aide sociale et les associations de centres publics d'aide sociale de consacrer dans le cadre de leur mission, tout ou partie de leurs moyens disponibles à la construction, l'acquisition, l'assainissement, l'amélioration et l'adaptation d'habitations sociales avec équipements sociaux annexes, ou à la souscription d'actions d'une ou de plusieurs sociétés de leur choix, agréées par la Société nationale du Logement. A défaut, par ces établissements, de déférer, dans un délai de six mois, à cette mise en demeure, ils y seront contraints.

Art. 110. Les centres publics d'aide sociale et les associations de centres publics d'aide sociale peuvent verser directement aux sociétés immobilières de service public, aux administrations publiques et aux établissements publics qui louent des habitations aux familles nombreuses, nécessiteuses ou évacuées d'habitations insalubres, la partie du loyer représentant le secours qui leur serait octroyé pour leur logement.

Dans le cas où l'Etat intervient par application de l'article 114, il rembourse aux centres publics d'aide sociale la part qui lui incombe.

Chapitre IX. — Habitations insalubres et fonctionnellement inadaptées

Art. 111. L'octroi de nouvelles avances de fonds à une société agréée peut être subordonné par la Société nationale du Logement à l'engagement d'en affecter une partie :

- a) A la construction de maisons ou d'appartements d'un type agréé par elle et réservés en priorité à des personnes occupant, soit des habitations insalubres dont la démolition ou la fermeture est prévue, soit des habitations surpeuplées;
- b) A l'assainissement, à l'amélioration et à l'adaptation d'habitations insalubres améliorables ou d'habitations salubres mais fonctionnellement inadaptées.

Ces avances peuvent être accordées à un taux inférieur à celui que la Société nationale du Logement réclame pour ses autres prêts.

Art. 112. Les sociétés immobilières agréées par la Société nationale du Logement peuvent, avec l'approbation et l'aide financière de la Société nationale, acquérir ou exproprier des habitations et des immeubles non résidentiels en vue de les démolir, de les assainir, de les améliorer ou de les adapter.

Dans les mêmes conditions elles peuvent aussi, en vue de les assainir, de les améliorer ou de les adapter, louer des habitations pour plus de neuf ans, ou acquérir sur elles, des droits réels autres que la propriété.

Les actes nécessaires à cet effet peuvent être passés par le comité d'acquisition d'immeubles pour le compte de l'Etat, compétent.

Art. 113. L'Etat alloue un subside, dont les conditions d'octroi et le montant sont fixés par le Roi, à la Société nationale du Logement, aux sociétés agréées par elle, ainsi qu'aux communes et associations de communes qui procèdent :

— Soit à l'acquisition ou à l'expropriation ainsi qu'à la démolition totale ou partielle :

1° D'une habitation isolée insalubre non améliorable ou d'un ensemble d'habitations insalubres non améliorables;

2° D'une ou de plusieurs autres habitations ou immeubles non résidentiels, faisant partie d'un ensemble d'habitations insalubres non améliorables, pour autant qu'ils soient insalubres par environnement ou qu'ils soient incompatibles avec un aménagement rationnel du territoire.

— Soit à l'acquisition ou à l'expropriation d'habitations insalubres améliorables ou d'habitations salubres mais fonctionnellement inadaptables, ainsi qu'à leur assainissement, amélioration ou adaptation.

Art. 114. Dans les limites des crédits budgétaires le Roi peut accorder, aux conditions qu'il détermine, des subventions tendant à encourager :

1° D'une part, l'assainissement ou la démolition d'habitations insalubres, l'achat ou la construction d'habitations destinées à loger des personnes occupant des habitations insalubres et, d'autre part, le relogement de personnes ayant évacué des habitations insalubres, particulièrement sous forme de primes à l'assainissement, à la démolition, à l'achat et à la construction; de réductions de taux d'intérêts des prêts souscrits; ou d'interventions dans les frais de déménagement et d'installation et dans le paiement des loyers;

2° D'une part, l'amélioration, l'équipement ou l'adaptation d'habitations fonctionnellement inadaptables et, d'autre part, la mobilité de logement de personnes logeant dans de telles habitations, particulièrement sous forme de primes à l'amélioration, à l'équipement et à l'adaptation, de réductions de taux d'intérêts des prêts souscrits; ou d'intervention dans les frais de déménagement et d'installation et dans le paiement des loyers.

Enig artikel. Aan de Huisvestingscode, vastgesteld bij het koninklijk besluit van 10 december 1970, bekrachtigd bij de wet van 2 juli 1971, wordt een titel IV toegevoegd, luidend als volgt :

TITEL IV — Bijzondere bepalingen voor het Brusselse gewest

Art. 97. De artikelen 30, 33, 42, 43, 46, 47, 48, 50, 51, 52, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69 en 70 zijn niet van toepassing op het Brusselse gewest.

Hoofdstuk II. — De bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen

Art. 98. Telkenjare verleent de Staat aan de belanghebbende nationale maatschappij een toelage gelijk aan het verschil tussen de annuïteiten tot aflossing van het nominaal kapitaal der uitgegeven obligaties en de annuïteiten bepaald bij artikel 28.

Dit nominaal kapitaal wordt met de kosten van uitgifte verhoogd.

De toelage wordt verhoogd met de som die nodig is om de nationale maatschappij in staat te stellen de beheerskosten te dekken.

Bovendien verleent de Staat, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, aan de belanghebbende nationale maatschappij, onverminderd de economische en financiële toestand, alle andere vereiste toelagen met het oog op de verwezenlijking van haar doel.

Art. 99. § 1. De Staat kan ten belope van een door de Koning te bepalen percentage, dat 100 pct. kan bedragen, de kosten te zijnen laste nemen van de uitrusting met de wegen, het rioolnet, de openbare verlichting, het watervoorzieningsnet evenals de kosten voor het inrichten van de gemeenschappelijke omtrek der woningen, met inbegrip van de beplantingen en de voetpaden, ingeval een bouwmaatschappij tot nut van het algemeen, een gemeente, een vereniging van gemeenten, een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een vereniging van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hetzij afzonderlijk handelend, hetzij in onderlinge samenwerking :

a) Een groep van ten minste 25 volkswoningen of hiermede gelijkgestelde woningen of middelgrote woningen als die bepaald ter uitvoering van artikel 54, bouwt;

Het minimumaantal woningen waaruit deze groep moet bestaan wordt beperkt tot tien wanneer het gaat om de afwerking of de uitbouw van een bestaande woonkern.

Het aantal middelgrote woningen mag nooit meer bedragen dan een derde van de totale hierboven bedoelde groep.

b) Een groep van ten minste tien woningen saneert, verbetert of aanpast, waarvan de infrastructuur onbestaande of onvoldoende is.

§ 2. De Koning kan ook de kosten van andere gemeenschappelijke infrastructuuruitrustingen evenals van installaties, voorzieningen en/of gebouwen van collectieve aard en/of van sociaal-cultureel belang, geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat leggen, voor zover deze uitrustingen, installaties, voorzieningen of gebouwen wezenlijk deel uitmaken van de woningengroep.

§ 3. Bovenvermelde instellingen en besturen kunnen er door de minister of staatssecretaris tot wiens bevoegdheid de huisvesting behoort, toe gemachtigd worden zelf de infrastructuurwerken uit te voeren. Ze genieten in dat geval een staatstegemoetkoming vastgesteld overeenkomstig de vorige bepalingen.

De tegemoetkoming is forfaitair en wordt vastgesteld op basis van het bedrag, inclusief belasting op de toegevoegde waarde, van de laagste regelmatige inschrijving voor de diverse werken in kwestie.

§ 4. De bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen, de gemeenten, de verenigingen van gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen van openbare centra voor maatschappelijk welzijn kunnen alleen dan aanspraak maken op het voordeel van de vorige bepalingen wanneer de gebouwde, gesaneerde, verbeterde of aangepaste woningen alsook de aankopers en de huurders aan de door de Koning bepaalde voorwaarden beantwoorden.

Ze moeten de staatstegemoetkomingen in de kostprijs van de infrastructuur, vermeerderd met de interesten tegen de wettelijke rentevoet, aan de Staat terugbetalen wanneer die voorwaarden niet worden nageleefd.

§ 5. De uitgeruste wegnetten, aangelegd of aan te leggen met het voordeel van de staatstegemoetkoming door bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen, door verenigingen van gemeenten, door openbare centra voor maatschappelijk welzijn en verenigingen van openbare centra voor maatschappelijk welzijn of door de Staat wanneer zij voor hun rekening optreedt, worden kosteloos en in de staat waarin zij zich bevinden, overgedragen aan de gemeente en in het gemeentelijk wegnet ingelijfd.

§ 6. De Koning bepaalt de voorwaarden met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Hoofdstuk IV. — Financiering van de investeringsverrichtingen

Art. 100. De Staat verleent zijn waarborg van goede afloop voor de leningen die door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting worden uitgegeven, enkel indien deze er zich vooraf toe verbonden heeft een gedeelte van deze leningen bij voorrang te besteden aan de financiering, eendeels van het bouwen van woningen, die verhuurd of verkocht zullen worden aan personen die ongezonde woningen bewonen en anderdeels van de sanering, de verbetering en de aanpassing van ongezonde verbeterbare of gezonde functioneel onaangepaste woningen.

Dit gedeelte, dat in gemeenschappelijk overleg door de minister of staatssecretaris, tot wiens bevoegdheid de huisvesting behoort en door de minister van Financiën bepaald wordt, mag niet lager zijn dan 30 pct.

Art. 101. De Staat verleent zijn waarborg van goede afloop voor de leningen die door de Nationale Landmaatschappij en het Woningfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België uitgegeven worden, enkel indien deze er zich vooraf toe verbonden hebben een gedeelte van deze leningen bij voorrang te besteden aan de financiering, eendeels van het bouwen of van het aankopen van woningen door personen die ongezonde woningen bewonen en anderdeels van de sanering, de verbetering en de aanpassing van ongezonde verbeterbare of gezonde functioneel onaangepaste woningen.

Dit gedeelte, dat in gemeenschappelijk overleg door de minister of staatssecretaris tot wiens bevoegdheid de huisvesting behoort, en door de minister van Financiën bepaald wordt, mag niet lager zijn dan 30 pct.

Hoofdstuk V. — Aanmoediging van het particulier initiatief

**Afdeling 1. — Volkswoningen, kleine landeigendommen
en daarmee gelijkgestelde woningen**

Art. 102. De Staat waarborgt onder de voorwaarden en binnen de grenzen die de Koning bepaalt, de terugbetaling van de hoofdsom, intrest en bijkomende kosten van hypothecaire leningen, toegekend voor de aankoop, de bouw, de sanering, de verbetering en de aanpassing van volkswoningen of van daarmee overeenkomstig het artikel 49 gelijkgestelde woningen.

Die leningen moeten toegekend zijn, onder de voorwaarden en binnen de perken die de Koning bepaalt, door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Landmaatschappij, de door hen erkende maatschappijen of door alle bij koninklijk besluit erkende kredietinstellingen.

Betreft het leningen van de eerste rang, dan dekt de waarborg het gedeelte van de lening dat 70 pct. van de verkoopwaarde van het goed overschrijdt. Die leningen, in voorkomend geval verhoogd met het bedrag van de door de Staat toegekende premies, mogen de verkoopwaarde van het goed niet overschrijden.

Betreft het bijkomende leningen ter aanvulling van die welke reeds op grond van het derde lid gedeekt zijn, en heeft de lener geen enkele staatspremie genoten, dan kan een nieuwe waarborg verleend worden, voor het gedeelte van de bijkomende lening dat begrepen is tussen het bedrag van de lening in eerste rang en 90 pct. volgens het geval :

— Van de werkelijke of geraamde kostprijs van de bouw met inbegrip van de grond;

— Van de aankoopprijs van de woning;

— Van de werkelijke of geraamde kostprijs van de sanerings-, verbeterings- en aanpassingswerken, verhoogd, volgens het geval, met de kostprijs van de bouw of met de aankoopprijs.

Voor ieder kind ten laste kan het percentage vermeld in het vierde lid met één pct. verhoogd worden tot maximum 95 pct.

Art. 103. De Staat wordt gemachtigd, door vermindering van de interesten op de hypothecaire leningen, door het toekennen van premies, of door tegemoetkomingen in de aflossingen en de interesten van hypothecaire leningen, het bouwen, het aankopen, het saneren, het verbeteren en het aanpassen van een volkswoning, een kleine landeigendom of een daarmee gelijkgestelde woning aan te moedigen.

De Koning bepaalt het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de interestverlagingen, van de premies en de tegemoetkomingen in de aflossingen en de interesten inzonderheid met inachtneming van de economische omstandigheden en de gezinslasten.

Enkel personen met bescheiden inkomsten kunnen, behoudens uitzonderingen door de Koning te bepalen, deze voordelen genieten.

Art. 104. De Koning kan, onder door Hem te stellen voorwaarden, de Staatswaarborg verlenen aan de leningen door kredietinstellingen toegestaan met het oog op de bouw of de aankoop van woningen door personen die als ongezonder erkende woningen bewonen, de sanering en verbetering van ongezonde verbeterbare woningen en de aanpassing van gezonde maar functioneel onaangepaste woningen.

Art. 105. De artikelen 49, 102, 103 en 104 zijn zowel op appartementen als op eengezinswoningen toepasselijk.

Afdeling 2. — Middelgrote woningen

Art. 106. De Staat kan zijn waarborg voor goede afloop verlenen voor de terugbetaling van de hoofdsom en de betaling van de interesten en lasten van de leningen en voorschotten ter uitvoering van deze afdeling toegestaan, met het oog op de bouw, de aankoop, de sanering, de verbetering en de aanpassing van middelgrote woningen.

De Staatswaarborg wordt verleend door bemiddeling van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, van het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet of van de Nationale Kas voor Beroepskrediet, onder door de Koning vast te stellen voorwaarden.

Art. 107. Het bedrag van de leningen en voorschotten mag niet hoger zijn dan :

— De werkelijke of geraamde kostprijs van de woning, met uitsluiting van de grond;

— 90 pct. van de aankoopprijs van de woning, grond inbegrepen;

— 90 pct. van de werkelijke of geraamde kostprijs van de sanerings-, verbeterings- of aanpassingswerken.

Hoofdstuk VII. — Tussenkomen van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Art. 108. De Algemene Spaar- en Lijfrentekas wordt gemachtigd een gedeelte van haar beschikbare gelden te besteden aan de financiering van de bouw, de aankoop, de sanering, de verbetering en de aanpassing, de inrichting en de uitrusting van volkswoningen, kleine landeigendommen of daarmee gelijkgestelde woningen.

De Algemene Raad van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas bepaalt de rentevoet en de voorwaarden van deze leningen. Hij mag deze bevoegdheid aan de Raad van Beheer overdragen.

Deze overdracht en al de beslissingen genomen krachtens dit artikel worden onderworpen aan de goedkeuring van de Minister van Financiën.

De akten betreffende de door de Spaarkas erkende kredietvennootschappen welke uitsluitend tot doel hebben leningen toe te staan voor het bouwen, het kopen of het verbouwen van volkswoningen, kleine landeigendommen of daarmee gelijkgestelde woningen, evenals de uittekensels of de afschriften van die akten worden gratis in het *Belgisch Staatsblad* en zijn bijlagen gepubliceerd.

Hoofdstuk VIII. — Tussenkomen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van de verenigingen van openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 109. De regering kan, na het advies te hebben ingewonnen van de betrokken openbare instelling, van de gemeenteraad, van de bestendige deputatie en van het gewestelijk huisvestingscomité, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen van openbare centra voor maatschappelijk welzijn aanmanen in het kader van hun opdracht, hun beschikbare middelen geheel of gedeeltelijk te besteden aan het bouwen, het aankopen, het saneren, het verbeteren en het aanpassen van volkswoningen met bijhorende sociale voorzieningen of aan de intekening op aandelen in één of meer door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende maatschappijen, naar hun keus. Indien de genoemde instellingen geen gevolg geven aan deze aanmaning binnen een termijn van zes maanden, zullen ze daartoe gedwongen worden.

Art. 110. De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen van openbare centra voor maatschappelijk welzijn kunnen rechtstreeks aan de bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen aan de openbare besturen en aan de openbare instellingen die woningen verhuren aan grote, behoeftige of uit ongezonde woningen verhuise gezinnen, het deel van de huurprijs betalen, dat overeenstemt met de hulp welke zij voor hun huisvesting zouden ontvangen.

Ingeval de Staat een tegemoetkoming verleent bij toepassing van artikel 114, betaalt hij het deel dat te zijnen laste komt, aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn terug.

Hoofdstuk IX. — Ongezonde en functioneel onaangepaste woningen

Art. 111. Het verlenen van nieuwe geldvoorschotten aan een erkende maatschappij kan door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting onderworpen worden aan de verbintenis een gedeelte van deze voorschotten te besteden :

a) Aan het bouwen van huizen of appartementen van het door haar erkende type en bij voorrang bestemd voor personen wonende hetzij in ongezonde woningen waarvan het slopen of het sluiten in het vooruitzicht gesteld werd, hetzij in overbevolkte woningen;

b) Aan het saneren, verbeteren en aanpassen van ongezonde verbeterbare woningen of gezonde maar functioneel onaangepaste woningen.

Deze voorschotten kunnen worden toegekend tegen een lagere rentevoet dan dewelke de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting voor haar andere leningen eist.

Art. 112. De door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende bouwmaatschappijen kunnen, met de goedkeuring en de financiële hulp van de Nationale Maatschappij, woningen en niet-residentiele gebouwen aankopen of onteigenen om ze te slopen, te saneren, te verbeteren of aan te passen.

Onder dezelfde voorwaarden kunnen zij ook met het doel ze te saneren, te verbeteren of aan te passen, woningen voor meer dan negen jaar in huur nemen of erop andere zakelijke rechten dan eigendom verwerven.

De daartoe nodige akten kunnen worden verleend door toedoen van het bevoegde comité tot aankoop van onroerende goederen voor rekening van de Staat.

Art. 113. De Staat verleent een toelage, waarvan de Koning het bedrag en de toekenningsvoorwaarden bepaalt, aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, aan de door haar erkende maatschappijen en aan de gemeenten en verenigingen van gemeenten die overgaan :

— Hetzij tot de aankoop of de onteigening en de gehele of gedeeltelijke sloping :

1. Van een geïsoleerde ongezonde niet-verbeterbare woning of een complex van ongezonde niet-verbeterbare woningen;

2. Van een of meer andere woningen of niet-residentiële gebouwen voor zover ze, een geheel uitmakend met een complex ongezonde niet-verbeterbare woningen, ongezond zijn door omgeving of onverenigbaar met een rationele ruimtelijke ordening.

— Hetzij tot de aankoop of de onteigening van verbeterbare ongezonde of gezonde maar functioneel onaangepaste woningen en de sanering, de verbetering of de aanpassing ervan.

Art. 114. Binnen de perken van de begrotingskredieten, kan de Koning, onder door Hem te stellen voorwaarden, toelagen verlenen ter bevordering :

1. Eensdeels, van de sanering of de sloping van ongezonde woningen, de aankoop of de bouw van woningen bestemd voor personen die in ongezonde woningen wonen en, anderdeels, van de wederhuisvesting van personen die ongezonde woningen hebben ontruimd, namelijk in de vorm van sanerings-, sloop-, koop- en bouwpremies, van interestverminderingen op de aangegane leningen of van tegemoetkomingen in de verhuis- en installatiekosten en in de betaling van de huurprijs;

2. Eensdeels, van de verbetering, de uitrusting of de aanpassing van functioneel onaangepaste woningen en, anderdeels, van de woonmobiliteit van personen die in zulke woningen gehuisvest zijn, namelijk in de vorm van verbeterings-, uitrustings- en aanpassingspremies, van interestverminderingen op de aangegane leningen of van tegemoetkomingen in de verhuis- en installatiekosten en in de betaling van de huurprijs.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 149 VAN HET KIESWETBOEK

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 149 DU CODE ÉLECTORAL

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet tot wijziging van artikel 149 van het Kieswetboek.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant l'article 149 du Code électoral.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

L'article unique du projet de loi est ainsi rédigé :

Article unique. Dans l'article 149, deuxième alinéa, du Code électoral, tel qu'il a été modifié par l'article 52 de la loi du 5 juillet 1976, le nombre « 10 » est remplacé par le chiffre « 8 ».

Enig artikel. In artikel 149, tweede lid, van het Kieswetboek, zoals het bij artikel 52 van de wet van 5 juli 1976 is gewijzigd, wordt het getal « 10 » vervangen door « 8 ».

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN SOMMIGE BEPALINGEN VAN DE WET VAN 8 DECEMBER 1976 TOT REGELING VAN HET PENSIOEN VAN SOMMIGE MANDATARISSEN EN VAN DAT VAN HUN RECHTVERKRIJGENDE

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT CERTAINES DISPOSITIONS DE LA LOI DU 8 DECEMBRE 1976 REGLANT LA PENSION DE CERTAINS MANDATAIRES ET CELLE DE LEURS AYANTS DROIT

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat van hun rechtverkrijgenden.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant certaines dispositions de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Cornelis, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

M. le Président. — Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article 1er est ainsi rédigé :

Article 1er. L'article 1er de la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 1er. § 1er. Les agglomérations, les fédérations de communes, les commissions de la culture de l'agglomération bruxelloise, les communes et les centres publics d'aide sociale sont tenus d'assurer à ceux de leurs anciens mandataires dont la fonction était rémunérée ou rémunérable par un traitement ou une indemnité en tenant lieu, une pension établie conformément à la présente loi.

Le montant des arrérages dus de la pension fait l'objet d'une inscription spéciale au budget.

§ 2. En cas de suppression d'agglomérations ou de fédérations de communes, la commune qui a donné son nom à celles-ci supporte la charge des pensions visées au § 1er.

Le Roi détermine les règles relatives à la répartition de cette charge entre les différentes communes ayant composé ces agglomérations et fédérations. »

Artikel 1. Artikel 1 van de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en dat van hun rechtverkrijgenden wordt vervangen als volgt :

« Art. 1. § 1. De agglomeraties, de federaties van gemeenten, de commissies voor de cultuur van de Brusselse agglomeratie, de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn gehouden aan hun gewezen mandatarissen die naar aanleiding van de uitoefening van een mandaat een wedde of een als wedde geldende vergoeding genoten of hadden kunnen genieten, een pensioen te verschaffen, vastgesteld overeenkomstig deze wet.

Het bedrag van de verschuldigde pensioentermijn maakt het voorwerp uit van een bijzondere inschrijving op de begroting.

§ 2. In geval van afschaffing van agglomeraties of van federaties van gemeenten, wordt de last van de in § 1 bedoelde pensioenen gedragen door de gemeente waarnaar de agglomeratie of federatie is genoemd.

De Koning bepaalt de regels betreffende de omslag van die last over de verschillende gemeenten die tot die agglomeraties of federaties behoorden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 2 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 2. Des retenues sont opérées sur la rémunération brute, conformément aux dispositions de l'article 118, §§ 1er, 2 et 3 de la

loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier. »

Art. 2. Artikel 2 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 2. Op de brutobezoldiging worden inhoudingen toegepast, overeenkomstig de regeling bepaald in artikel 118, §§ 1, 2 en 3, van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. L'article 3 de la même loi est abrogé.

Art. 3. Artikel 3 van dezelfde wet wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 4 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 4. § 1er. Le droit à la pension de retraite s'ouvre à partir de l'âge de 60 ans, à condition que l'intéressé ait exercé un ou plusieurs mandats visés à l'article 1er pendant une période de soixante mois au moins et que les retenues obligatoires pour la pension aient été opérées, sauf dans les cas prévus au premier alinéa des §§ 2 et 3 ainsi qu'au § 4.

Le bénéfice de la pension de retraite est incompatible avec l'exercice d'un tel mandat.

§ 2. Les services prestés dans les fonctions de bourgmestre ou d'échevin, antérieurement au 1er août 1954, sont validés sans contribution personnelle.

Les périodes prenant cours à partir du 1er août 1954 et durant lesquelles les titulaires n'ont pas perçu de rémunération sont également prises en considération comme temps de service, à condition que les intéressés versent une somme égale au montant des retenues non effectuées.

§ 3. Le temps de service compris entre le 14 août 1960 et le 13 juillet 1969, pendant lequel le président d'une commission d'assistance publique a perçu une indemnité, est validé sans contribution personnelle.

La période comprise entre le 13 juillet 1969 et le 1er juin 1976 pourra être prise en considération comme temps de service, à condition que les retenues aient été opérées sur la rémunération ou que, du moins, une somme égale au montant des retenues non effectuées soit versée par le bénéficiaire.

§ 4. La période comprise entre la date où, par suite de l'installation du conseil de l'aide sociale, il est mis fin au mandat du président en fonction de la commission d'assistance publique en 1977 et la date du 30 juin 1977 est prise en considération pour la détermination du droit à la pension de retraite et de survie et pour le calcul de celles-ci.

§ 5. Le temps de service pendant lequel le président et les membres du collège des agglomérations et des fédérations de communes ont bénéficié d'une rémunération avant le 1er juin 1976, ne pourra être pris en considération qu'à condition qu'une somme égale au montant des retenues non effectuées soit versée par le bénéficiaire.

§ 6. Le temps de service pendant lequel les présidents des commissions de la culture de l'agglomération bruxelloise ont bénéficié d'une rémunération avant le 1er juin 1976, ne pourra être pris en considération qu'à condition qu'une somme égale au montant des retenues non effectuées soit versée par le bénéficiaire. »

Art. 4. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 4. § 1. Het recht op een rustpensioen ontstaat vanaf de leeftijd van 60 jaar, op voorwaarde dat de rechthebbende gedurende een periode van ten minste zestig maanden een of meer van de in artikel 1 bedoelde mandaten heeft uitgeoefend en dat, behoudens in de gevallen bepaald in het eerste lid van de §§ 2 en 3 alsmede in § 4, de verplichte pensioeninhoudingen zijn toegepast.

Het genot van het rustpensioen is onverenigbaar met de uitoefening van een dergelijk mandaat.

§ 2. De in de mandaten van burgemeester en schepen vóór 1 augustus 1954 gepresteerde diensten worden gevalideerd zonder persoonlijke bijdragen.

De op 1 augustus 1954 of later ingaande periodes, tijdens welke de titularis geen bezoldiging ontvangen heeft, komen eveneens als diensttijd in aanmerking op voorwaarde dat een bedrag ten belope van de niet-gedane inhoudingen door belanghebbende wordt gestort.

§ 3. De tussen 14 augustus 1960 en 13 juli 1969 gelegen diensttijd tijdens welke de voorzitter van een commissie van openbare onderstand een vergoeding ontving, wordt gevalideerd zonder persoonlijke bijdrage.

De periode begrepen tussen 13 juli 1969 en 1 juni 1976 komt als diensttijd in aanmerking op voorwaarde dat de inhoudingen zijn verricht of dat desnoods een bedrag ten belope van de niet-gedane inhoudingen door de gerechtigde wordt betaald.

§ 4. De periode begrepen tussen de datum waarop, ingevolge de installatie van de raad voor maatschappelijk welzijn, een einde wordt gemaakt aan het mandaat van de in dienst zijnde voorzitter van de commissie van openbare onderstand in 1977 en 30 juni 1977 wordt medegerekend bij de vaststelling van het recht op en de berekening van het rust- en overlevingspensioen.

§ 5. De diensttijd tijdens welke de voorzitter en de leden van het college van de agglomeraties en federaties van gemeenten bezoldigd werden vóór 1 juni 1976, komt slechts in aanmerking op voorwaarde dat een bedrag ten belope van de niet-gedane inhoudingen door de gerechtigde wordt betaald.

§ 6. De diensttijd tijdens welke de voorzitters van de commissies voor de cultuur van de Brusselse agglomeratie bezoldigd werden vóór 1 juni 1976 komt slechts in aanmerking op voorwaarde dat een bedrag ten belope van de niet-gedane inhoudingen door de gerechtigde wordt betaald. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. L'article 5 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 5. § 1er. Le ou les traitements annuels de base à prendre en considération pour le calcul de la pension de retraite sont ceux qui sont attachés, au moment de l'ouverture du droit à la pension, à chacun des mandats exercés.

Pour l'application de l'alinéa précédent, les mandats exercés dans une commune issue d'une fusion ou d'une annexion sont considérés comme distincts de ceux qui ont été exercés dans la ou les anciennes communes fusionnées ou annexées.

Par dérogation aux dispositions du premier alinéa, le traitement de base à prendre en considération est fixé par le Roi en cas de suppression des agglomérations ou des fédérations de communes.

§ 2. Le montant annuel de chaque pension de retraite est établi selon la formule suivante :

$$\frac{a \times 3,75 \times t}{100 \times 12}$$

a représentant le traitement visé au § 1er, et

t le nombre de mois entiers d'exercice du mandat considéré.

Le temps de service pendant lequel des mandats rémunérés ont été exercés simultanément n'est pris qu'une seule fois en considération, et ce pour le calcul de la pension afférente au mandat le mieux rémunéré.

La pension ainsi calculée ne peut excéder les trois quarts du traitement prévu par le § 1er.

§ 3. En cas de cumul de deux ou plusieurs pensions afférentes aux mandats visés à l'article 1er, le montant total de ces pensions ne peut excéder les trois quarts du traitement annuel de base attaché au mandat le mieux rémunéré. S'il échut, chaque pension est réduite en conséquence conformément à la formule suivante :

$$P_1, P_2 \dots \times \frac{\frac{3}{4} \text{ de } A}{P_1 + P_2 + \dots}$$

P₁, P₂ ... représentant la pension de retraite afférente à chaque mandat et

A le traitement annuel attaché au mandat le mieux rémunéré.

§ 4. Chaque fois qu'il est procédé à une augmentation du traitement annuel de base, les pensions seront adaptées en les affectant d'un coefficient égal au quotient résultant de la division du nouveau traitement par le traitement pris en considération pour calculer la pension initiale. Ce coefficient s'applique indépendamment des adaptations résultant des fluctuations de l'indice des prix à la consommation. »

Art. 5. Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 5. § 1. De jaarlijkse basiswedge of -wedden, in aanmerking te nemen bij de berekening van het rustpensioen, zijn die welke aan elk van de uitgeoefende mandaten verbonden zijn op het ogenblik dat het recht op pensioen ingaat.

Voor de toepassing van het vorig lid worden de mandaten, uitgeoefend in een gemeente die ontstaan is door samenvoeging of door aanhechting, geacht verschillend te zijn van die welke werden uitgeoefend in de samengevoegde of aangehechte vroegere gemeente of gemeenten.

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid wordt bij afschaffing van de agglomeraties of van de federaties van gemeenten de in aanmerking te nemen basiswedde voor de afgeschafte mandaten door de Koning bepaald.

§ 2. Het jaarbedrag van elke rustpensioen wordt berekend volgens de formule :

$$\frac{a \times 3,75 \times t}{100 \times 12}$$

a zijnde de wedde bedoeld in § 1, en

t het aantal volledige maanden tijdens welke het betrokken mandaat is uitgeoefend.

De diensttijd tijdens welke bezoldigde mandaten terzelfder tijd zijn uitgeoefend, komt slechts eenmaal in aanmerking en wel bij de berekening van het pensioen verbonden aan het best bezoldigde mandaat.

Het aldus berekend pensioen mag niet meer bedragen dan drie vierde van de wedde bepaald in § 1.

§ 3. Bij cumulatie van twee of meer pensioenen verbonden aan de in artikel 1 bedoelde mandaten mag het totaalbedrag van die pensioenen niet meer bedragen dan drie vierde van de jaarlijkse basiswedde verbonden aan het best bezoldigde mandaat. In voorkomend geval wordt elk pensioen dienovereenkomstig verminderd volgens de formule :

$$P1, P2, \dots \times \frac{\frac{3}{4} \text{ van } A}{P1 + P2 + \dots}$$

$P1, P2, \dots$ zijnde het rustpensioen verbonden aan elk mandaat en A de jaarwedde verbonden aan het best bezoldigde mandaat.

§ 4. Telkens als de jaarlijkse basiswedde wordt verhoogd, zullen de pensioenen worden aangepast op basis van een coëfficiënt gelijk aan het quotiënt van de deling van de nieuwe wedde door de wedde die in aanmerking is genomen voor de berekening van het aanvankelijk pensioen. Deze coëfficiënt wordt toegepast onverminderd de aanpassingen die het gevolg zijn van de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijsen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. L'article 6 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 6. Sans préjudice des dispositions de l'article 17, § 1er, les pensions de retraite qui ont pris cours avant le 1er juin 1976 sont recalculées conformément aux dispositions de la présente loi. »

Art. 6. Artikel 6 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 6. Onverminderd het bepaalde in artikel 17, § 1, worden de rustpensioenen welke vóór 1 juni 1976 zijn ingegaan, herberekend overeenkomstig de bepalingen van deze wet. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 8 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 8. § 1er. Le droit à la pension du conjoint survivant est reconnu pour autant que soit remplie la condition d'un an de mariage :

1° Lorsque le titulaire décède après avoir exercé au moins un an de mandat;

2° Lorsque l'ancien titulaire de la fonction, sans jouir d'une pension de retraite, décède après avoir accompli au moins soixante mois de mandat;

3° Lorsque l'ancien titulaire de la fonction bénéficiait d'une pension de retraite et que le mariage a été contracté avant la mise à la retraite.

§ 2. Le droit à la pension de survie est suspendu :

1° En cas de remariage de l'ayant droit. Il est rétabli en cas de nouveau veuvage;

2° Au cas où l'ayant droit exerce un des mandats visés par l'article 1er de la présente loi, et ce pour la durée pendant laquelle il a exercé ce mandat. »

Art. 7. Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 8. § 1. Het recht op pensioen van de langstlevende der echtgenoten wordt erkend voor zover de voorwaarde van een jaar huwelijk vervuld is :

1° Wanneer de titularis overlijdt en ten minste één jaar mandaat telt;

2° Wanneer de gewezen titularis, zonder een rustpensioen te genieten overlijdt na ten minste zestig maanden dienst gepresteerd te hebben;

3° Wanneer de gewezen titularis een rustpensioen genoot voor zover het huwelijk is aangegaan vóór de oppensioenstelling.

§ 2. Het recht op het overlevingspensioen wordt geschorst :

1° In geval van nieuw huwelijk van de rechtverkrijgende. Het wordt hersteld in geval van nieuw weduwschap;

2° Ingeval de rechtverkrijgende een van bij artikel 1 van deze wet bedoelde mandaten uitoefent en voor de duur van de uitoefening van dat mandaat. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. L'article 9 de la même loi est modifié comme suit :

« Art. 9. § 1er. La pension de survie se calcule de la même manière que la pension de retraite; elle est cependant réduite aux 60 p.c. de celle-ci.

En cas d'exercice de plusieurs mandats, le montant global des pensions de survie ne peut dépasser la moitié du traitement attaché au mandat le mieux rémunéré, sauf dans le cas prévu à l'article 10.

§ 2. Si la durée du mandat a été inférieure à cinq ans mais supérieure à un an, la pension de survie se calcule comme si le mandat avait duré soixante mois.

En cas d'exercice de plusieurs mandats, il y a lieu de multiplier les durées respectives de ceux-ci par le rapport dont le numérateur est soixante mois et le dénominateur la durée globale des mandats.

§ 3. Par dérogation à l'article 43, alinéa premier, de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires, les pensions de survie prenant cours à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi sont limitées aux quatre dixièmes des pensions de retraite servant de base à leur calcul, lorsque les bénéficiaires exercent une activité professionnelle non autorisée par le Roi.

Au cas où les personnes visées à l'alinéa précédent peuvent prétendre à plusieurs pensions de survie du chef de mandats distincts, le montant global de ces pensions est limité, sans les accroissements prévus à l'article 10 de la loi, à 30 p.c. du traitement attaché au mandat le mieux rémunéré.

Les limitations prévues par le présent paragraphe ne s'appliquent pas aux pensions dont le montant, ou en cas de cumul, le montant global est inférieur aux montants minimums garantis des pensions de survie, fixés par la loi du 27 juillet 1962.

§ 4. Sans préjudice de l'application de l'article 5, § 3, et des §§ 1er et 3 du présent article, le cumul d'une ou de plusieurs pensions de survie avec une ou plusieurs pensions de retraite est limité aux trois quarts du traitement le plus élevé pris en considération pour le calcul de ces pensions.

§ 5. En cas d'application de l'alinéa 2 des §§ 1er et 3, et du § 4, chaque pension est réduite en raison du rapport existant entre le maximum autorisé et le montant global initialement atteint. »

Art. 8. Artikel 9 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 9. § 1. Het overlevingspensioen wordt op dezelfde wijze berekend als het rustpensioen; het wordt evenwel tot 60 pct. van het rustpensioen verminderd.

Ingeval er verschillende mandaten zijn uitgeoefend mag het totaalbedrag van de overlevingspensioenen niet hoger liggen dan de helft van de wedde verbonden aan het best bezoldigde mandaat, behoudens in het geval bepaald bij artikel 10.

§ 2. Zo de duur van het mandaat minder dan vijf jaar maar meer dan één jaar bedroeg, wordt het overlevingspensioen berekend alsof het mandaat zestig maanden heeft geduurd.

Ingeval er verschillende mandaten zijn uitgeoefend, moet de respectieve duur van die mandaten worden vermenigvuldigd met de breuk waarvan de teller zestig maand is en de noemer de totale duur van de mandaten.

§ 3. In afwijking van artikel 43, eerste lid, van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen worden de overlevingspensioenen, ingaande vanaf de inwerkingtreding van de

wet, beperkt tot vier tiende van de rustpensioenen die tot grondslag van de berekening ervan dienen, wanneer de begunstigten een niet door de Koning toegelaten beroepsactiviteit uitoefenen.

Wanneer de in voorgaand lid bedoelde personen aanspraak kunnen maken op verschillende overlevingspensioenen op grond van afzonderlijke mandaten, wordt het totaalbedrag van die pensioenen, afgezien van de verhogingen bepaald in artikel 10, beperkt tot 30 pct. van de wedde verbonden aan het best bezoldigd mandaat.

De in deze paragraaf gestelde beperkingen zijn niet van toepassing op de pensioenen, waarvan het bedrag of, in geval van cumulatie, het totaalbedrag lager ligt dan de gewaarborgde minimumbedragen van de overlevingspensioenen, vastgesteld bij de wet van 27 juni 1962.

§ 4. Onverminderd de toepassing van artikel 5, § 3, en van de §§ 1 en 3 van dit artikel, wordt de cumulatie van één of meer overlevingspensioenen met één of meer rustpensioenen beperkt tot drie vierde van de hoogste wedde, die bij de berekening van die pensioenen in aanmerking komt.

§ 5. In geval van toepassing van het tweede lid van de §§ 1 en 3 en van § 4, wordt elk pensioen verminderd naar rata van de verhouding tussen het toegelaten maximum en het oorspronkelijk bereikte totaalbedrag.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. L'article 10 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 10. La pension de survie est augmentée d. chef d'enfants légitimes, légitimés ou adoptés de moins de 18 ans, à raison de 5 p.c. du traitement pour chacun des enfants, sans que le montant de la pension puisse dépasser les trois quarts de ce traitement.

En cas d'exercice de plusieurs mandats, le montant global des pensions de survie sera augmenté de 5 p.c. du traitement le plus élevé pour chacun des enfants de moins de 18 ans visés à l'alinéa précédent, sans que le montant ainsi obtenu puisse dépasser les trois quarts de ce traitement.

La charge des accroissements prévus à l'alinéa précédent est répartie entre les administrations intéressées au prorata du montant de chaque pension de survie. »

Art. 9. Artikel 10 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 10. Het overlevingspensioen wordt verhoogd uit hoofde van wettige, gewettigde of geadopteerde kinderen beneden de 18 jaar ten belope van 5 pct. van de wedde voor elk der kinderen, zonder dat het bedrag van het pensioen drie vierde van die wedde mag overschrijden.

Ingeval er verschillende mandaten zijn uitgeoefend, wordt het totaalbedrag van de overlevingspensioenen verhoogd met 5 pct. van de hoogste wedde voor elk van de in vorig lid vermelde kinderen zonder dat het aldus verkregen bedrag drie vierde van die wedde mag overschrijden.

De last van de verhogingen bepaald in het vorige lid wordt tussen de betrokken besturen verdeeld naar rata van het bedrag van elk overlevingspensioen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Dans le texte français de l'article 11 de la même loi, le mot « époux » est remplacé par « conjoint ».

Art. 10. In de Franse tekst van artikel 11 van dezelfde wet wordt het woord « époux » door « conjoint » vervangen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. L'article 12 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 12. § 1er. Le droit à la pension jusqu'à l'âge de 18 ans est reconnu à l'orphelin de père et de mère, issu du titulaire du mandat public ou de son conjoint ou légitimé ou adopté par l'un d'eux :

1° Lorsque le titulaire décède après avoir exercé au moins un an de mandat;

2° Lorsque l'ancien titulaire, sans jouir d'une pension de retraite en vertu de la présente loi, décède après avoir accompli au moins soixante mois de mandat;

3° Lorsque l'ancien titulaire ou son conjoint survivant bénéficiait d'une pension.

§ 2. L'orphelin de père ou de mère est assimilé à l'orphelin de père et de mère si sa mère ou son père n'a pas ou n'a plus droit à la pension.

L'application des dispositions de l'alinéa précédent est suspendue à dater du premier mois au cours duquel le conjoint survivant exerce un mandat visé à l'article 1er. »

Art. 11. Artikel 12 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 12. § 1. Het recht op het pensioen wordt tot de leeftijd van 18 jaar toegekend aan de volle wees, gesproten uit de titularis van het openbare mandaat of uit zijn echtgenoot of door één van beide gewettigd of geadopteerd :

1° Wanneer de titularis overlijdt, op voorwaarde dat hij gedurende ten minste één jaar de functie uitgeoefend heeft;

2° Wanneer de gewezen titularis, zonder een rustpensioen te genieten, overlijdt na ten minste zestig maanden een mandaat te hebben uitgeoefend;

3° Wanneer de gewezen titularis of de langstlevende echtgenoot van die gewezen titularis een pensioen genoot.

§ 2. De vaderloze of moederloze wees wordt met een volle wees gelijkgesteld indien zijn of haar moeder of vader geen of niet meer recht heeft op het pensioen.

De toepassing van het in vorig lid bepaalde wordt geschorst met ingang van de eerste dag van de maand waarin de langstlevende echtgenoot een mandaat vervult als bedoeld in artikel 1. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. L'article 13 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 13. La pension d'un orphelin est fixée aux six dixièmes de la pension de survie, abstraction faite des réductions prévues à l'article 11; celle de deux orphelins atteint les huit dixièmes de la même pension; celle de trois orphelins est égale à la pension entière.

La pension ainsi établie s'accroît de 5 p.c. du traitement pour chacun des autres orphelins, sans que le montant global de la pension puisse dépasser les trois quarts de ce traitement.

En cas d'exercice de plusieurs mandats par le même mandataire, le montant global de la pension établi en vertu du premier alinéa s'accroît de 5 p.c. du traitement le plus élevé pour chacun des autres orphelins, sans que ce montant puisse dépasser les trois quarts de ce dernier traitement.

En cas d'exercice de plusieurs mandats par différents mandataires, le montant global de la pension ne peut dépasser les trois quarts du traitement le plus élevé entrant en ligne de compte pour le calcul de ces pensions.

La charge des pensions prévues aux deux alinéas précédents est répartie entre les administrations intéressées au prorata du montant de chaque pension de survie. »

Art. 12. Artikel 13 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 13. Het pensioen van een wees wordt vastgesteld op zes tiende van het overlevingspensioen, afgezien van de in artikel 11 bepaalde verminderingen; dat van twee wezen bereikt acht tiende van hetzelfde pensioen; dat van drie wezen is gelijk aan het volledige pensioen.

Het aldus vastgestelde pensioen wordt verhoogd met 5 pct. van de wedde voor elk van de andere wezen, zonder dat het totaalbedrag van het pensioen drie vierde van de wedde mag overschrijden.

Ingeval er verschillende mandaten door een zelfde mandataris zijn uitgeoefend, wordt het totaalbedrag van het pensioen vastgesteld op de grondslag van het eerste lid, verhoogt met 5 pct. van de hoogste wedde voor elk van de andere wezen zonder dat dit bedrag drie vierde van deze laatste wedde mag overschrijden.

Indien de verschillende mandaten door meerdere mandatarissen zijn uitgeoefend, mag het totaalbedrag van het pensioen drie vierde van de hoogste wedde die voor de berekening van deze pensioenen in aanmerking komt, niet overschrijden.

De last van de pensioenen bepaald in de twee vorige leden wordt tussen de betrokken besturen verdeeld naar rata van het bedrag van elk overlevingspensioen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 14 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 14. § 1er. La période durant laquelle le mandataire a été suspendu de ses fonctions par mesure disciplinaire ne peut être prise

en compte tant pour l'ouverture du droit à la pension que pour le calcul de celle-ci.

La révocation d'un mandataire entraîne pour celui-ci la perte du droit à la pension de retraite qui aurait pu s'ouvrir du chef des services prestés.

Toutefois, la période durant laquelle le mandataire a été suspendu par mesure disciplinaire ainsi que la période de mandat qui a précédé la révocation restent admissibles pour la fixation de la pension des ayants droit. »

Art. 13. Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 14. § 1. De periode gedurende welke de mandataris bij tuchtmaatregel in de uitoefening van zijn ambt werd geschorst, mag niet in aanmerking worden genomen, noch voor de opening van het recht op pensioen, noch voor de berekening ervan.

De afzetting van een mandataris brengt voor deze het verlies mede van het recht op het rustpensioen dat kan ontstaan uit hoofde van de gepresteerde diensten.

De periode tijdens welke de mandataris bij tuchtmaatregel werd geschorst en de mandaatperiode die aan de afzetting voorafging blijven evenwel meetellen voor de vastlegging van het pensioen van de rechtverkrijgenden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Il est inséré dans la même loi un article 15bis, rédigé comme suit :

« Art. 15bis. Les pensions accordées en vertu de la présente loi ne peuvent être prises en considération pour les limitations prévues dans le régime des pensions de retraite et de survie des travailleurs salariés ainsi que dans le régime des pensions de retraite et de survie des travailleurs indépendants. »

Art. 14. In dezelfde wet wordt een artikel 15bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 15bis. De pensioenen toegekend krachtens deze wet komen niet in aanmerking voor de beperkingen, bepaald in het stelsel van de rust- en overlevingspensioenen van de loonarbeiders alsmede in het stelsel van de rust- en overlevingspensioenen van de zelfstandigen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. A l'article 16 de la même loi, les mots « la prescription » sont supprimés.

En outre, il est inséré dans la même loi un article 16bis nouveau, rédigé comme suit :

« Art. 16bis. § 1er. A l'exception de la pension de survie, le droit à la pension se prescrit dans un délai de trois ans prenant cours le premier du mois suivant celui au cours duquel s'est ouvert le droit à la pension.

§ 2. Sont définitivement acquises à ceux qui les ont reçues, les sommes payées à titre de pension par les pouvoirs et organismes cités à l'article précédent lorsque le remboursement n'en a pas été réclamé dans un délai de douze mois à partir du premier jour du mois au cours duquel le paiement a été effectué.

§ 3. Le délai fixé au § 2 est porté à cinq ans lorsque les sommes indues ont été obtenues par des manœuvres frauduleuses ou par des déclarations fausses ou sciemment incomplètes. Il en est de même en ce qui concerne les sommes payées indûment par suite de l'abstention du débiteur de produire une déclaration prescrite par une disposition légale ou réglementaire ou résultant d'un engagement souscrit antérieurement.

§ 4. Sauf lorsque le paiement indu résulte de dol ou de fraude, l'action en répétition de l'indu s'éteint au décès du débiteur si, au jour du décès, la réclamation dont il est question au § 2, ne lui a pas été notifiée.

Les dispositions du présent paragraphe ne font toutefois pas obstacle à la récupération de l'indu sur les arrérages qui étaient échus et non payés à la date du décès.

§ 5. Les sommes payées indûment à titre de pension dont le montant total n'excède pas 1 000 francs, ne sont pas récupérées.

Le Roi peut majorer le montant fixé à l'alinéa précédent.

§ 6. Aucun recours n'est ouvert ni contre l'ordonnateur, ni contre le comptable, responsables d'un paiement indu dont le recouvrement est devenu impossible en vertu des dispositions qui précèdent.

§ 7. Outre les modes d'interruption prévus par le Code civil, la prescription est interrompue par une réclamation notifiée au débiteur par lettre recommandée à la poste et contenant :

1. Le nouveau montant annuel brut;

2. La mention des dispositions en violation desquelles les paiements ont été faits.

A dater du dépôt de la lettre recommandée, la récupération peut être poursuivie pendant cinq ans. »

Art. 15. In artikel 16 van dezelfde wet worden de woorden « de verjaring » weggelaten.

Anderzijds wordt in dezelfde wet een nieuw artikel 16bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 16bis. § 1. Met uitzondering van het overlevingspensioen verjaart het recht op het pensioen na een termijn van drie jaar ingaande op de eerste van de maand volgend op die tijdens welke het recht op het pensioen is ontstaan.

2. De sommen die inzake pensioenen ten onrechte werden uitbetaald door de in voorgaand artikel vermelde machten en organismen, zijn voorgoed vervallen aan hen die ze hebben ontvangen als de terugbetaling niet gevraagd werd binnen een termijn van twaalf maanden te rekenen vanaf de eerste dag van de maand gedurende welke de uitbetaling is geschied.

§ 3. De in § 2 vastgestelde termijn wordt tot vijf jaar opgevoerd, wanneer de onverschuldigde sommen werden verkregen door bedrieglijke handelingen of door valse of welbewust onvolledige verklaringen. Dit geldt eveneens ten aanzien van sommen die ten onrechte werden uitbetaald wegens het niet-aflleggen, door de schuldenaar, van een verklaring die is voorgeschreven door een wets- of verordenende bepaling of die volgt uit een vroeger aangegane verbintenis.

§ 4. Behalve wanneer de onverschuldigde betaling haar oorsprong vindt in arglist of bedrog, gaat de terugvordering van het onverschuldigd betaalde teniet bij het overlijden van de schuldenaar indien, op de dag van het overlijden, de opvordering waarvan sprake is in § 2, hem niet was betekend.

De bepalingen van deze paragraaf vormen evenwel geen beletsel voor het verhalen van het onverschuldigd uitbetaalde op de achterstalligen, die op de dag van het overlijden vervallen en niet uitbetaald waren.

§ 5. Geen terugbetaling wordt gevorderd van sommen die inzake pensioenen onverschuldigd werden uitbetaald en waarvan het totale bedrag 1 000 frank niet overschrijdt.

De Koning kan het in voorgaand lid vastgesteld bedrag verhogen.

§ 6. Geen verhaal kan worden genomen op de ordonnateur en op de rekenplichtige, die verantwoordelijk zijn voor een ten onrechte uitgevoerde betaling waarvan de terugvordering onmogelijk is geworden krachtens de voorafgaande bepalingen.

§ 7. Benevens de stuitingsdaden waarin het Burgerlijk Wetboek voorziet wordt de verjaring gestuit door een opvordering, aan de schuldenaars betekend door middel van een ter post aangetekende brief met vermelding van :

1. Het nieuwe jaarlijkse brutobedrag;

2. De bepalingen in strijd waarmee de betalingen werden gedaan.

Te rekenen vanaf de afgifte van de aangetekende brief kan de terugvordering gedurende vijf jaar worden vervolgd. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. L'article 17 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 17. § 1er. A titre de mesure transitoire, les pensions de retraite existant au 1er juin 1976 continuent à être calculées sur la base de la législation antérieure à cette date dans tous les cas où cela sera plus favorable pour les bénéficiaires.

Cette mesure est également applicable aux mandataires qui comptaient au moins dix années de service au 1er juin 1976. Toutefois, pour ceux de ces mêmes mandataires qui exercent après le 31 décembre 1976 un mandat dans une commune issue d'une fusion, la partie de pension correspondant à ce temps de service est calculée sur base de la présente loi.

§ 2. A titre de mesure transitoire, les montants des pensions de survie existant au moment où la présente loi produit ses effets, ne subissent plus aucune modification aussi longtemps qu'ils sont supérieurs à ceux qui découlent de l'application des nouvelles dispositions. »

Art. 16. Artikel 17 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 17. § 1. Als overgangsmaatregel zullen de rustpensioenen die golden op 1 juni 1976 verder op basis van de tot dan toe vigerende wetgeving worden berekend in alle gevallen waarin dit voordeliger is voor de gerechtigden.

Die maatregel is eveneens van toepassing op de mandatarissen die ten minste tien jaar dienst hadden op 1 juni 1976. Voor degenen onder diezelfde mandatarissen die na 31 december 1976 een mandaat uitoefenen in een gemeente die ontstaan is door samenvoeging, wordt echter het gedeelte van het pensioen dat met die diensttijd overeenstemt, berekend op de grondslag van deze wet.

§ 2. Als overgangsmaatregel blijven de bedragen van de overlevingspensioenen die bestaan bij de inwerkingtreding van deze wet ongewijzigd zolang zij hoger zijn dan de bedragen voortvloeiend uit de toepassing van de nieuwe bepalingen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. L'article 18, § 2, de la même loi est complété par la phrase suivante :

« Ces dispositions restent toutefois d'application dans les cas visés à l'article 17, § 1er. »

Art. 17. Artikel 18, § 2, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Deze bepalingen blijven evenwel van toepassing op de gevallen bedoeld in artikel 17, § 1. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. Il est inséré dans la même loi un article 18bis, rédigé comme suit :

« Art. 18bis. A l'article 113, troisième alinéa, de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, les mots « les bourgmestres et échevins » sont supprimés.

Le même article est complété par un alinéa rédigé comme suit :

En sont en outre exceptés, sauf en ce qui concerne l'application de l'article 118, §§ 1er à 3, les bourgmestres et les échevins. »

Art. 18. In dezelfde wet wordt een artikel 18bis ingevoegd, luidende als volgt :

« Art. 18bis. In artikel 113, derde lid, van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, worden de woorden « de burgemeesters en schepenen » geschrapt.

Hetzelfde artikel wordt aangevuld als volgt :

Daarvan zijn eveneens uitgezonderd, behoudens wat betreft de toepassing van artikel 118, §§ 1 tot 3, de burgemeesters en de schepenen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. Le Roi peut coordonner les dispositions de la loi du 8 décembre 1976 avec celles qui sont contenues dans la présente loi.

A cette fin, Il peut, dans la coordination, modifier l'ordre de succession et la numérotation des dispositions à coordonner.

Art. 19. De Koning kan de bepalingen van de wet van 8 december 1976 coördineren met de bepalingen van deze wet.

Te dien einde kan Hij in de coördinatie de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen wijzigen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la publication au *Moniteur belge*.

Art. 20. Deze wet treedt in werking de eerste dag van de tweede maand die volgt op haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1980-1981
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1980-1981

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LES LOIS RELATIVES AU PERSONNEL D'AFRIQUE, COORDONNÉES LE 21 MAI 1964

Discussion et vote de l'article unique

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN BETREFFENDE HET PERSONEEL IN AFRIKA, GECOORDINEERD OP 21 MEI 1964

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

M. le Président. — Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant les lois relatives au personnel d'Afrique, coordonnées le 21 mai 1964.

Wij vatten de beraadslaging aan over het voorstel van wet tot wijziging van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Hismans, rapporteur. — Je me réfère à mon rapport écrit, Monsieur le Président.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Elsen.

De heer Van Elsen. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, graag wilde ik een paar minuten van uw tijd in beslag nemen allereerst om onze medeondertekenaars uit alle partijen te danken voor hun steun aan dit voorstel.

Ik dank ook de heer Hismans voor zijn bondig maar duidelijk verslag.

Onze dank gaat ook naar de minister van Ontwikkelingssamenwerking omdat hij namens de regering zijn instemming heeft betuigd met het wetsvoorstel.

Zoals wij reeds deden tijdens de besprekingen in de commissie onderstrepen wij nogmaals dat bij dit voorstel van wet vooral het humanitaire karakter primeert. Dit voorstel van wet is bedoeld als een gebaar voor de personeelsleden uit overheidsdienst in Afrika die lange jaren het beste van zichzelf hebben gegeven om hun land te dienen.

Het feit dat er geen financiële gevolgen verbonden zijn aan de goedkeuring van dit wetsvoorstel, heeft ongetwijfeld bijgedragen tot de eenstemmige goedkeuring ervan in de commissie.

Wij kunnen echter niet nalaten om van deze gelegenheid gebruik te maken om bij de regering opnieuw aan te dringen om een oplossing te zoeken voor de vele problemen die nog bestaan, zowel voor de ambtenaren uit overheidsdienst als voor de werknemers uit de privé-sector en de zelfstandigen van het voormalige Belgisch-Kongo.

Naast de reclassering van de ambtenaren in de overheidssector en hun recht op rustpensioen citeren wij vooral de discriminaties inzake de pensioenen van de privé-sector bij de Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid ten opzichte van de Belgische pensioenen ook en vooral de vergoedingen uit te keren aan de zelfstandigen, wier goederen werden genaast.

Wij zijn er ons van bewust dat hiervoor wel financiële middelen nodig zullen zijn.

Tijdens de jongste vergadering van de commissie voor Ontwikkelingssamenwerking hebben sommige bevoegde ministers beloofd werk te zullen maken van het zoeken van oplossingen voor deze problemen.

Wij hopen dat de Senaat dit voorstel zal goedkeuren zoals de leden van de commissie eenparig hebben gedaan. (*Applaus op sommige banken.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

Het enig artikel van het voorstel van wet luidt :

Article unique. L'article 24 des lois relatives au personnel d'Afrique, coordonnées le 21 mai 1964, est complété par un § 4, rédigé comme suit :

« § 4. Les membres du personnel visés à l'article 2 ont le droit de porter le titre honorifique de leur fonction. »

Enig artikel. Artikel 24 van de wetten betreffende het personeel in Afrika, gecoördineerd op 21 mei 1964, wordt aangevuld met een § 4 luidende :

« § 4. De bij artikel 2 bedoelde personeelsleden hebben het recht de eretitel van hun ambt te voeren. »

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VOORSTEL VAN WET HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 5 JANUARI 1977, HOUDENDE UITGIFTE VAN DE TWEEDE TRANCHE VAN DE LENING VAN HET BELGISCH-KONGOLEES FONDS VOOR DELGING EN BEHEER EN TOT REGELING VAN DE PROBLEMEN BETREFFENDE DE LENINGEN IN KONGOLESE FRANKEN « KOLONIALE SCHULD 4 1/4 PCT. 1954-1974 » EN « KONGOLESE SCHULD 4 PCT. 1955-1975 »

Uitstel

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 5 JANVIER 1977, PORTANT EMISSION D'UNE DEUXIEME TRANCHE D'EMPRUNT DU FONDS BELGO-CONGOLAIS D'AMORTISSEMENT ET DE GESTION ET REGLANT LES PROBLEMES RELATIFS AUX EMPRUNTS EN FRANCS CONGOLAIS « DETTE COLONIALE 4 1/4 P.C. 1954-1974 » ET « DETTE CONGOLAISE 4 P.C. 1955-1975 »

Remise

De Voorzitter. — Aan de orde is nu het voorstel van wet ingediend door de heer Lahaye betreffende het Belgisch-Kongolees Fonds en de Koloniale Schuld. De commissie voor de Financiën stelt voor dit voorstel te verwerpen. Daar de minister van Financiën hier vandaag niet kan aanwezig zijn wegens het debat dat thans in de Kamer plaatsheeft, stel ik voor dit punt van de agenda nu niet te behandelen, maar wel het aan onze agenda van de volgende week toe te voegen.

Is hiertegen geen bezwaar ?

Het woord is aan de heer Lahaye.

De heer Lahaye. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil de aandacht van deze Hoge Vergadering vestigen op het feit dat het hier gaat om een dringend voorstel. Het kan slechts uitwerking hebben indien het in de twee Kamers wordt goedgekeurd vóór 30 juni 1981, sluitingsdatum bepaald door het Belgisch-Kongolees Fonds voor de inschrijving op de tweede tranche en tevens vervaldatum van de eerste coupons. Ik wil vermijden dat men niet over voldoende tijd zou beschikken om de procedure van dit initiatief dat reeds in 1974 werd genomen, af te handelen.

Dat dit voorstel van wet niet vroeger kon worden aangenomen, is te wijten aan de talrijke regeringswisselingen van de jongste jaren waardoor wij verplicht waren het voorstel telkens opnieuw in te dienen.

Thans is geen verder uitstel meer mogelijk. Mag ik er daarom op aandringen, Mijnheer de Voorzitter, dat de behandeling van dit voorstel van wet zonder fout in onze agenda van volgende week zou worden opgenomen ?

De Voorzitter. — Mijnheer Lahaye, ik beloof u dat dit zal gebeuren. Op onze agenda voor de volgende week staat trouwens ook het wetsontwerp betreffende de overheidspensioenen. De minister van Financiën zal hier dan beslist aanwezig zijn.

De heer Lahaye. — Dank u, Mijnheer de Voorzitter.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1980

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DE L'AGRICULTURE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1980

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1980.

Nous abordons l'examen du projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1980.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer De Seranno, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

M. le Président. — Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles.

Bij de budgettaire tabel heeft de regering het volgende amendement ingediend :

TITEL I. — Lopende uitgaven

Section 31. — Eigelijk ministerie van Landbouw

Hoofdstuk IV. — Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

Inkomensoverdrachten aan fondsen
en aan openbare instellingen zonder bedrijfskarakter

Art. 41.10. Bijdragen in de werkingskosten van het Nationaal Geografisch Instituut (blz. 7).

De vermindering met 0,9 miljoen terug te brengen tot 0,7 miljoen.
Vermeerdering : 0,2 miljoen.

TITRE I. — Dépenses courantes

Section 31. — Ministère de l'Agriculture proprement dit

Chapitre IV. — Transferts de revenus aux fonds
et aux institutions publiques sans caractère d'entreprise

Art. 41.10. Quote-part dans les frais de fonctionnement de l'Institut géographique national (p. 7).

Ramener la réduction de 0,9 million à 0,7 million.

Augmentation : 0,2 million.

Het woord is aan minister Lavens.

De heer Lavens, Minister van Landbouw. — Mijnheer de Voorzitter, het amendement ingediend door de regering heeft tot doel de toelage van het ministerie van Landbouw aan het Nationaal Geografisch Instituut die in het kader van de besparingsmaatregelen oorspronkelijk werd vermindert met 0,9 miljoen, opnieuw te berekenen en met 0,2 miljoen te vermeerderen.

De regering vraagt dat de Senaat zo welwillend zou zijn dit amendement aan te nemen.

M. le Président. — Je mets l'amendement du gouvernement aux voix.
— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles, avec l'amendement du gouvernement, sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents n° 6-XI-1 à 3 du Sénat, session 1980-1981.)

Deze artikelen, met het amendement van de regering, worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie gedrukte stukken nrs. 6-XI-1 tot 3 van de Senaat, zitting 1980-1981.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Kreditaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder titel I — Lopende uitgaven, en onder titel II — Kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1980, worden aangepast volgens

de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	49,4	—	—
Verminderings	241,4	—	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	13,5	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	—	—	—
Verminderings	—	12,8	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	0,9	—	—

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I — Dépenses courantes, et au titre II — Dépenses de capital, du budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1980, sont ajustés suivant les données détaillées du tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires de l'année courante	49,4	—	—
Réductions	241,4	—	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	13,5	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Crédits supplémentaires de l'année courante	—	—	—
Réductions	—	12,8	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	0,9	—	—
— Aangenomen.			
Adopté.			

II. Diverse bepalingen

Art. 2. In de wet van 27 juni 1980 houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1980 wordt het artikel 7 vervangen door de volgende tekst :

« Het provisioneel krediet ingeschreven onder artikel 01.01 van sectie 31 van titel I mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikelen van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit en mits het akkoord van de minister van Begroting. »

II. Dispositions diverses

Art. 2. Dans la loi du 27 juin 1980 contenant le budget du ministère de l'Agriculture pour l'année budgétaire 1980 l'article 7 est remplacé par le texte suivant :

« Le crédit provisionnel inscrit à l'article 01.01 de la section 31 du titre I peut être réparti selon les besoins par voie d'arrêté royal et moyennant l'accord du ministre du Budget entre les articles appropriés du même titre. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Het bedrag van de vastleggingen toegelaten ten laste van artikel 60.01.A, Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie, door artikel 10, tweede lid, van de wet van 27 juni 1980 houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1980, wordt van 2 500 000 000 frank op 3 100 000 000 frank gebracht.

Art. 3. Le montant des engagements autorisés à charge de l'article 60.01.A, Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale, par l'article 10, deuxième alinéa, de la loi du 27 juin 1980 contenant le budget du ministère de l'Agriculture pour l'année budgétaire 1980, est porté de 2 500 000 000 de francs à 3 100 000 000 de francs.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten en de Nationale Zuiveldienst worden, respectievelijk tot een bedrag van 9 500 000 frank en van 31 000 000 frank, gemachtigd tot het overdragen op en het aanwenden in het begrotingsjaar 1980 van het nog door hen aangehouden gedeelte van de hun voor 1979 en vroegere jaren ten laste van de begroting van het ministerie van Landbouw verleende toelagen dat hun begrotingstekorten overtreft.

Art. 4. L'Office national des Débouchés agricoles et horticoles et l'Office national du Lait et de ses Dérivés, sont autorisés à reporter et à utiliser au cours de l'année budgétaire 1980, respectivement à concurrence de 9 500 000 francs et de 31 000 000 de francs, la partie des subventions, leur accordées pour 1979 et années antérieures à charge du budget du ministère de l'Agriculture, qu'ils détiennent encore et qui dépasse leurs déficits budgétaires.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen van de Schatkist gedekt worden.

Art. 5. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE
BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND
VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1980

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DES
CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1980

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1980.

Nous abordons l'examen du projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1980.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevr. Panneels-Van Baelen, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag.

M. le Président. — Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du tableau.

Vraagt niemand het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van de tabel.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents n° 6-XIII-1 et 2 du Sénat, session 1980-1981.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie gedrukte stukken nrs. 6-XIII-1 en 2 van de Senaat, zitting 1980-1981.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder titel I — Lopende uitgaven, en onder titel II — Kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1980, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

TITEL I

Lopende uitgaven

	Niet-gesplitste kredieten
Bijkredieten voor het lopend jaar	0,1
Verminderings	132,9
Bijkredieten voor vroegere jaren	12,3

TITEL II

Kapitaaluitgaven

	Niet-gesplitste kredieten
Bijkredieten voor het lopend jaar	—
Verminderings	—
Bijkredieten voor vroegere jaren	—

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I — Dépenses courantes, et au titre II — Dépenses de capital, du budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1980, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

TITRE I

Dépenses courantes

	Crédits non dissociés
Crédits supplémentaires de l'année courante	0,1
Réductions	132,9
Crédits supplémentaires pour années antérieures	12,3

TITRE II

Dépenses de capital

	Crédits non dissociés
Crédits supplémentaires de l'année courante	—
Réductions	—
Crédits supplémentaires pour années antérieures	—

— Aangenomen.

Adopté.

II. Diverse bepalingen

Art. 2. In de wet van 24 juni 1980 houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1980 wordt het artikel 5 vervangen door de volgende tekst :

« Het provisioneel krediet ingeschreven onder het artikel 01.01 van sectie 31 van titel I van deze begroting mag volgens de behoeften worden verdeeld over de passende artikelen van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit en mits het akkoord van de minister van Begroting. »

II. Dispositions diverses

Art. 2. Dans la loi du 24 juin 1980 contenant le budget du ministère des Classes moyennes pour l'année budgétaire 1980 l'article 5 est remplacé par le texte suivant :

« Le crédit provisionnel inscrit à l'article 01.01 de la section 31 du titre I du présent budget peut être réparti selon les besoins par voie d'arrêté royal et moyennant l'accord du ministre du Budget entre les articles appropriés du même titre. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

Art. 3. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VASTE COMMISSIES

Benoëming

COMMISSIONS PERMANENTES

Nomination

De Voorzitter. — Dames en Heren, alvorens over te gaan tot de eindstemmingen en tot de mondelinge vragen en interpellatie, had ik u graag het volgend voorgelegd in verband met de samenstelling van onze vaste commissies.

In 1979, bij de aanvang van deze legislatuur, had het bureau van de Senaat, na consultatie van de fractievoorzitters, voorgesteld de zeventien permanente commissies, die tijdens de vorige legislatuur bestonden, voorlopig opnieuw aan te stellen, in afwachting dat de bevoegdheden tussen het Nationaal Parlement en de nieuwe raden zouden zijn verdeeld. Nu deze herverdeling van de wetgevende macht realiteit geworden is, heeft het bureau van de Senaat beslist, met instemming van de fractievoorzitters, het aantal permanente commissies tot acht terug te brengen. Dit is dus uiteraard een hergroepering van de bestaande commissies.

De fracties hebben daarover beraadslaagd en hebben hun kandidaten voorgesteld voor de nieuwe commissies. Daarover moeten wij vandaag statueren. Alleen de Volksuniefractie moet nog de naam van haar kandidaten mededelen.

Les listes des candidats des groupes politiques à ces différentes commissions ont été remises au bureau. Il appartient à l'assemblée de les approuver.

Il a été convenu également qu'en attendant la révision du règlement et en dérogation de celui-ci, les commissions désigneront un président et deux vice-présidents, les deuxièmes vice-présidents devant remplacer les secrétaires qui, depuis plusieurs années, n'exerçaient plus de fonction dans les commissions.

En outre, il a été entendu au sein du bureau et en accord avec les chefs de groupe que le regroupement des commissions permanentes pourra être l'objet de modifications à la lumière de l'expérience que le Sénat aura acquise d'ici aux vacances d'été.

Wij zullen dus een evaluatie maken van de werking met de nieuwe verdeling van de commissies na enkele maanden ervaring, waarschijnlijk na het zomerreces.

Deze reorganisatie van onze commissies gaat in op 1 februari eerstkomend.

A la suite de la décision du bureau du 28 novembre 1980, nous aurons les huit commissions suivantes : Relations extérieures et Défense, Affaires sociales, Affaires économiques, Infrastructure, Intérieur, Finances, Justice, Enseignement et Sciences.

Alle fracties, behalve de Volksuniefractie, hebben hun kandidaten voorgesteld voor de mandaten in de nieuwe commissies. Deze voorstellen worden u ter goedkeuring voorgelegd, want het toekennen van deze mandaten komt de openbare vergadering toe.

La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, chers collègues, nous venons d'entendre la proposition du président de ramener à huit le nombre des commissions dites politiques. C'est le résultat, nous a-t-il dit, d'un consensus entre les chefs de groupe et d'une décision du bureau de notre assemblée.

Je ferai d'abord un rappel au règlement dont l'article 55, qui traite des commissions, est très clair et ne souffre aucune autre interprétation : « Lors de tout renouvellement du Sénat et après formation du bureau, il est procédé à la nomination des commissions permanentes dont le nombre et les attributions sont déterminés par le bureau. »

Si le nombre et les attributions des commissions dépendent du bureau et s'il lui appartient effectivement de proposer la nomination des commissions — et c'est ainsi que le président s'est adressé à nous —, cette nomination ne peut se faire qu'au moment du renouvellement du Sénat et non n'importe quand.

Je demande donc l'application de l'article 55 et le renvoi de cette proposition au bureau du Sénat qui devra soit attendre le renouvellement de notre assemblée ou, éventuellement, proposer de modifier le règlement.

En dehors de ce problème de procédure, permettez-moi d'émettre quelques considérations quant au fond.

La disposition qui nous est proposée est inacceptable car elle ne répond pas au but que le bureau s'est fixé, à savoir améliorer le travail parlementaire, assurer une présence plus importante aux travaux des commissions et les accélérer.

Ce dernier objectif ne me paraît pas pouvoir être rencontré par une réduction du nombre des commissions. Au contraire, cette mesure est de nature à ralentir les travaux. C'est, du moins, mon sentiment. Comme vous tous, comme notre président, je suis convaincu qu'il fallait modifier la situation actuelle et trouver une formule différente, qui permettrait de remédier à l'absentéisme que nous connaissons.

M. Delmotte. — C'est pour cela qu'il faut tenter cette expérience.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président du groupe socialiste, l'expérience dont vous parlez exigerait qu'on passe outre au problème réglementaire auquel je viens de faire allusion. A mon sens, la formule des huit commissions est mauvaise au départ. Il eût été préférable — et j'ai défendu cette thèse devant le bureau dont je fais partie — que les commissions fussent un peu plus nombreuses. Je m'expliquerai dans un instant à ce sujet.

Permettez-moi de développer quelques arguments qui revêtent un aspect politique et pratique.

En ce qui concerne le premier aspect, la limitation du nombre des commissions politiques à huit implique, par application du système Dhondt, que la présidence de ces commissions est réservée, en fait, aux seuls partis traditionnels. On me répondra que cela n'est pas voulu, et je veux bien l'admettre, mais la coïncidence est d'autant plus troublante que la commission des Réformes institutionnelles n'est pas reprise parmi les commissions politiques. En effet, si on l'y avait incluse, comme on aurait dû le faire normalement, étant donné que la présidence de cette commission est exercée par le président du Sénat, qui appartient au CVP, le FDF-RW aurait sans doute obtenu la présidence d'une des neuf commissions.

Tout cela est évidemment bien joué, mes chers collègues, mais je voudrais ici rappeler l'adage : « A malin, malin et demi ». En provoquant ainsi un parti de l'opposition et en refusant, malgré les protestations de tenir compte de sa représentation dans notre assemblée, vous

devez vous attendre à ce qu'il fasse le nécessaire afin de vous rappeler son existence.

M. Delmotte. — Rancunier, va !

M. R. Gillet. — Vous le constaterez d'ici peu de temps, si vous maintenez votre attitude, Monsieur le Président du groupe socialiste. Vous ne pourrez pas dire que vous n'avez pas été averti.

Cette dernière phrase fait d'ailleurs la liaison avec l'aspect pratique des arguments que je développe ici.

M. Delmotte. — Essayez de rester fair-play jusqu'en juin; après, on verra.

M. R. Gillet. — La composition des huit commissions me paraît irréaliste. Je cite deux exemples : d'abord, l'inclusion de la commission de la Défense nationale dans un ensemble qui groupe le Commerce extérieur et la Coopération au Développement, ensuite, la jonction dans une même commission des Affaires économiques, des Classes moyennes et de l'Agriculture.

Quand on connaît les sujets abordés par les différentes commissions composées selon l'ancien système, on réalise aisément qu'en dépit des nouvelles possibilités accordées aux membres suppléants, le manque d'intérêt de certains commissaires pour des sujets déterminés risque de provoquer un absentéisme plus grand qu'aujourd'hui; tel est du moins mon sentiment.

Monsieur Delmotte, vous nous dites d'attendre jusqu'au 30 juin. Je vous réponds que, si vous passez outre l'objection principale, celle du non-respect du règlement, l'expérience démontrera que vous avez tort. Je n'aimerais pas cependant avoir raison trop tôt.

Le moment était peut-être mal choisi pour provoquer l'opposition. En effet, de nombreuses propositions de loi traînent depuis des semaines et des mois; chacun des membres de cette assemblée est victime de ces retards dans l'une ou l'autre commission. Je tenais à attirer l'attention du Sénat sur ce point.

N'en faisons pas une affaire de partis; tâchons simplement d'améliorer le travail du Sénat. Je crois que la solution proposée n'est pas bonne. Je demande, dès lors, au Sénat d'appliquer l'article 55 de son règlement. En vertu de cet article, je vous propose de renvoyer au bureau la proposition qui nous est faite, avec mission de la représenter au moment prévu par le règlement, c'est-à-dire, soit après le renouvellement de notre assemblée, soit après une révision dudit règlement, qui permettrait de modifier à tout moment le nombre et la composition des commissions.

Je demande, enfin, que notre assemblée insiste auprès du bureau afin que, profitant du répit qui lui est ainsi donné, il réexamine le nombre et la composition des commissions politiques dans un sens un peu plus démocratique. Cette seconde proposition fait toutefois moins l'objet de mon intervention que celle concernant le travail du Sénat.

J'insiste à tout le moins pour que la proposition qui nous est faite aujourd'hui soit renvoyée au bureau. (Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik betreur dat ik zoëven niet aanwezig was omdat ik de intentie had een beroep te doen op het reglement om deze discussie te verdagen. Wij willen een beroep doen op artikel 25 van het reglement dat luidt : « Het is steeds geoorloofd het woord te vragen om : 1° de voorafgaande vraag te stellen tot afwijzing van behandeling; 2° de verdaging of de sluiting van het debat voor te stellen; 3° een wijziging in de werkzaamheden voor te stellen. »

Wij stellen voor dit debat te verdagen omdat het duidelijk is dat men een punt van ons reglement heeft over het hoofd gezien. Ons reglement is toch geen vodge papier. Het is integendeel een democratisch instrument bij uitstek omdat het de rechten van de minderheid en zelfs van enkelingen vaststelt en moet vrijwaren. Zonder een algemeen akkoord, uitdrukkelijk of impliciet, kan men het reglement niet voorbijgaan.

Op het punt dat wij nu bespreken is er geen algemeen akkoord. Ik heb mijn oppositie ter zake reeds lang aan de voorzitter en talrijke collega's kenbaar gemaakt.

Wat bepaalt artikel 55 ?

« Bij iedere vernieuwing van de Senaat wordt, na aanstelling van het bureau, overgegaan tot de benoeming van de vaste commissies waarvan het aantal en de bevoegdheid worden bepaald door het bureau, evenals van een commissie voor de verzoekschriften en van een commissie voor de naturalisaties. »

Wanneer men dit artikel ontleedt, stelt men vast : ten eerste, dat inderdaad het bureau het aantal en de bevoegdheid van de vaste commissies bepaalt; ten tweede, dat dit slechts gebeurt bij ieder vernieuwing van de Senaat, na samenstelling van dat bureau. Wij zijn thans aan ons derde bureau toe sinds de vernieuwing van de Senaat. Wij kunnen de samenstelling van de commissies niet meer wijzigen, vermits het daarvoor te laat is.

Indien de meerderheid toch wenst wijzigingen aan te brengen in de commissies, is het enige wat ik vraag, dat zij het reglement eerbiedigt en eerst overgaat tot herziening van dit punt van het reglement.

Liefst zou ik willen dat men niets wijzigt tot aan de volgende verkiezingen. Indien men het toch doet, zal ik hier mijn bezwaren komen uiteenzetten. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est au comte du Monceau de Bergendal.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Monsieur le Président, je comprends très bien le souci d'efficacité qui anime le bureau et je ne veux pas me montrer plus respectueux du règlement que lui. Mais je déplore que la proposition de supprimer la commission de la Défense nationale, ait été adoptée alors que cette importante commission est maintenue à la Chambre et que, dans tous les Parlements des pays de l'Otan, il existe de telles commissions.

J'espère qu'à la rentrée prochaine, à la lueur de l'expérience acquise, on réinstallera cette commission. (*Applaudissements sur certains bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van der Elst.

De heer Van der Elst. — Mijnheer de Voorzitter, er is 'er melding gemaakt van een consensus onder de fractievoorzitters. Ik wil dit punt even toelichten.

Er bestond inderdaad een consensus onder de fractievoorzitters om het aantal commissies te verminderen, nadat de overdracht van bevoegdheden van het Nationaal Parlement naar de nieuw opgerichte gemeenschapsraden zou hebben plaatsgehad. Wij gingen akkoord dat dit een nieuw element was dat tot gevolg kon hebben dat enkele commissies het best zouden worden samengevoegd met andere commissies.

De fractievoorzitters hebben zich echter nooit uitgesproken over het aantal commissies dat zou behouden blijven. Er werden een aantal voorstellen gedaan, maar uiteindelijk is het het bureau van de Senaat dat de beslissing genomen heeft.

Ik was verbijsterd toen ik heb vastgesteld dat men op zulke drastische wijze het aantal commissies heeft verminderd. Het is mijn stelligste overtuiging dat het een vergissing is het aantal commissies te reduceren tot slechts acht, omdat daardoor mammoetcommissies ontstaan die zeer duidelijk het werk dat hen te wachten staat niet zullen aankunnen.

Er is trouwens het voorbeeld van de Kamer van volksvertegenwoordigers, waar men sedert een jaar in de commissie voor de Economische Zaken het debat over de energieproblematiek telkens weer uitstelt, doodgewoon omdat deze commissie niet over de nodige tijd beschikt.

Het is te vrezen dat wij in de Senaat door het aantal commissies tot acht te reduceren, eveneens tot een toestand zullen komen waar deze commissies alleen nog het dringendste werk zullen kunnen doen. Maar een aantal problemen, zo bijvoorbeeld de wetsvoorstellen uitgaande van de leden van de Senaat, zullen nooit meer aan bod kunnen komen.

Het aantal commissies kan worden gereduceerd, maar het is te betreuren dat men zover is gegaan. Het is mijn oprechte overtuiging dat men aan de hand van de ervaring tot het inzicht zal komen dat dit een vergissing is en dat men ten minste tien tot twaalf commissies nodig heeft om op een behoorlijke manier te kunnen werken. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Alvorens het debat verder te zetten moet ik antwoorden op de vraag van de heer Jorissen. Hij roept het artikel 55 in om in toepassing van artikel 25 de schorsing van het debat te vragen.

Ik meen te mogen zeggen — de heer Van der Elst heeft het zelf reeds aangehaald — dat in 1979 uitdrukkelijk was overeengekomen de commissies te laten bestaan zoals ze toen gestructureerd waren en dat pas tot een herstructurering, zowel wat het aantal als wat hun bevoegdheden betreft, zou worden overgegaan op het ogenblik dat er een herverdeling van de wetgevende macht — indien ik het zo mag formuleren — zou zijn gerealiseerd.

Ik wil dit als eerste argument aanhalen.

Ik heb hier ook nog de verslagen van de vergaderingen van de commissie voor het Reglement waarin dit alles uitdrukkelijk is opgenomen.

Er is verder nog het verslag van 13 november 1979 van de heer Mesotten dat voorafging aan de toen goedgekeurde wijzigingen van het reglement. Daarin staat uitdrukkelijk : « Het komt derhalve verkieslijk voor een dergelijke hervorming door te voeren wanneer de herverdeling van de bevoegdheden een werkelijkheid zal geworden zijn. »

Wij zijn toen met een afspraak zeer bewust afgeweken — ofschoon ik ontken dat het ten deze om een afwijking gaat — van artikel 55 van ons reglement. Wij hebben nu gedurende een drietal jaren het probleem van de vermindering van het aantal commissies besproken, conform artikel 55, en uitdrukkelijk overeengekomen dit slechts te doen wanneer de herverdeling van de bevoegdheden een werkelijkheid zou zijn geworden.

Ik meen dat het bureau met zijn beslissing conform de gemaakte afspraken heeft gehandeld en niet in strijd met het reglement.

Ik verwijs bijvoorbeeld naar het feit dat wij op 19 november 1957, op 1 juni 1958 en in 1960 tijdens een legislatuur zijn overgegaan tot een herordening van sommige commissies en hun bevoegdheden.

Er moet nu niet worden beweerd dat wij artikel 55 van ons reglement niet naleven. Er is desaan gaande een hele traditie. Het belangrijkste voor mij zijn de afspraken, en die zijn duidelijk.

Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, u weet zeer goed dat mijn oppositie ter zake niet van vandaag dateert. Ik heb mij steeds tegen dergelijke afwijkingen van het reglement verzet.

Er kan slechts van het reglement worden afgeweken mits instemming van alle leden van de Senaat. U hebt mijn instemming nooit gekregen. Ieder lid van de Senaat heeft het recht op de eerbiediging van het reglement te staan. Slechts in geval van algemene consensus zoals die bestaat inzake de bepaling van het reglement volgens welke de fracties in de regel donderdags tussen 13 u. 15 en 15 uur plaatshebben, mag van het reglement worden afgeweken.

Over een inbreuk op de bepalingen van artikel 55 heb ik nooit mijn instemming gegeven. In het reglement staat niets over een voorlopige regeling en dergelijke.

Dat wordt thans, achteraf, ingeroepen als een doekje voor het bloeden. Men moet wel iets zeggen : ofwel kent men het reglement niet, ofwel heeft men bewust gehoopt dat niemand de inbreuk op het reglement zou merken. Het is trouwens ook bij mij pas later opgevallen dat er iets niet klopte.

Hoe dan ook, ik verzet mij tegen het feit dat wordt afgeweken van het reglement, want wanneer hier iemand het recht van een beroep op het reglement wordt ontzegd, dan hoeven wij geen reglement meer te hebben, maar dan is er ook geen democratie meer.

De Voorzitter. — Mijnheer Jorissen, ik beweer niet dat u geen beroep mag doen op het reglement, ik zeg alleen dat er in 1979 een consensus was om het probleem later te bekijken.

De heer Jorissen. — Ik daag iedereen uit om mij te zeggen wanneer ik daarmee akkoord ben gegaan.

De Voorzitter. — Het verslag waaruit ik daarnet heb geciteerd, is in openbare vergadering aangenomen.

De heer Jorissen. — Er staat niet bij of het unaniem of bij gewone meerderheid werd aangenomen.

Mijn mening ter zake is voldoende gekend en dit sedert vele jaren.

De Voorzitter. — Er was een consensus. Laten wij daarover niet meer redetwisten.

U was niet akkoord over de inhoud, maar over uw inhoudelijke mening gaat het nu niet, Mijnheer Jorissen. Het gaat nu over de procedure.

Ik betwist dat u stelt dat door het bureau met zijn beslissing tegen het reglement zou zijn gehandeld.

Ik zeg alleen dat er in 1979 een duidelijke consensus en dus een afspraak was dat het bureau in dit verband een beslissing zou nemen wanneer de herverdeling van de bevoegdheden een feit zou zijn geworden.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, er kan slechts een consensus zijn wanneer er een algemene instemming is.

M. R. Gillet. — Absolument !

De heer Jorissen. — Ik heb hierover nooit mijn akkoord betuigd. Iedereen weet trouwens dat ik mij steeds tegen deze hervorming heb gekant. Hierover kan geen enkele twijfel bestaan.

De Voorzitter. — Mijnheer Jorissen, het gaat over de procedure en niet over een inhoudelijke aangelegenheid.

La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, je ne désire nullement contester le rapport de M. Mesotten.

Il est exact qu'en 1979, le bureau avait, à l'unanimité, accepté que l'on modifiât le nombre et la forme des commissions.

Le consensus aurait sans doute été maintenu si les propositions faites avaient, elles aussi, recueilli, au sein du bureau, un accord unanime. Ce n'est pas le cas, Monsieur le Président, et vous le savez.

En limitant le nombre des commissions politiques à huit — cela n'était pas prévu en 1979 —, le bureau a rompu ce consensus puisque M. Jorissen et moi-même, en tant que représentant de mon groupe au bureau, n'avons pas marqué notre accord sur la proposition qui nous a été soumise.

Il est évident que si un consensus s'était fait jour au sein du bureau et de notre assemblée, on aurait pu envisager de faire une entorse au règlement, voire de le modifier.

Ce n'est plus le cas. En effet, l'assemblée n'est plus unanime pour envisager une modification du règlement. Nous n'avons dès lors, à mon avis, pas le droit de prendre une telle décision sans avoir, au préalable, modifié le règlement.

Monsieur le Président, si un accord était intervenu, en 1979, sur le rapport de M. Mesotten, il ne spécifiait pas le nombre des commissions ni la manière dont elles seraient fusionnées. Cette fusion n'a d'ailleurs pas recueilli de consensus au sein du bureau. Je me suis personnellement opposé à ce que le nombre des commissions soit limité à huit pour les raisons que je viens d'évoquer. Si la majorité a, en 1979, fait preuve de souplesse à l'égard de l'opposition, ce n'est plus le cas actuellement. Le consensus intervenu en 1979 ne vaut dès lors pas pour l'actuelle proposition.

Si le Sénat doit se prononcer à cet égard, je demande, Monsieur le Président, que seul un vote unanime permette de modifier le règlement.

M. le Président. — Monsieur Gillet, là n'est pas le problème. M. Jorissen conteste que le bureau ait pris une décision, c'est tout.

Vous vous êtes opposé, avec M. Jorissen, à la décision prise par le bureau. Le problème est pourtant de la compétence de celui-ci. M. Jorissen conteste le fait que la décision pouvait être prise maintenant. C'est un autre problème. Je dis, et vous le dites aussi, qu'il y a eu un accord pour prendre cette décision. Il est évident qu'en 1979, on n'avait pas décidé de limiter à huit le nombre des commissions. Cette décision a été prise récemment par le bureau.

Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, ik sta nog wel eens alleen bij het verdedigen van mijn opvattingen, maar dat stoort mij helemaal niet. Ik wil nu duidelijk stellen dat ik het recht van de meerderheid erken om een beslissing te nemen tegen de zin in van de oppositie, maar ik betwist formeel dat ik het ooit eens geweest zou zijn met het verminderen van het aantal commissies.

De Voorzitter. — Het bureau heeft beslist.

De heer Jorissen. — Ik was tegen deze beslissing gekant.

De Voorzitter. — Dat is iedereen bekend.

Thans hebben wij te beslissen over de benoeming van de leden zoals zij door de verschillende fracties werden voorgedragen. Hiervoor is de instemming van de Senaat nodig. Dit is dan ook het probleem dat vandaag rijst.

De heer Jorissen. — Het spijt mij, Mijnheer de Voorzitter, maar ik blijf aandringen op de toepassing van het reglement. Ik betwist niet dat de meerderheid het recht heeft het aantal commissies te verminderen. Ik betwist wel het recht van de meerderheid dit te doen zoals nu wordt voorgesteld, steunend op het reglement.

Om correct te zijn, moet eerst het reglement worden gewijzigd en dan pas kan de beperking van het aantal commissies plaatshebben.

De Voorzitter. — U vraagt de verdaging van deze bespreking, Mijnheer Jorissen. Wij zullen daarover stemmen.

Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, is dat nu een goede manier van werken? Wij moeten rekening houden met het feit dat de ene wat meer dan de andere, vroeg of laat bij de oppositie kan terechtkomen.

Ik geloof dat de argumenten van de heer Jorissen en in bijkomende orde die van de heer Gillet geen verkeerde argumenten zijn. Als wij nu ondanks de oppositie van de heer Jorissen de wil van de meerderheid doordrukken, dan vind ik dit geen goede manier van handelen voor de Senaat. Het reglement betekent voor de leden van de oppositie vooral een waarborg en een bescherming.

Mijnheer de Voorzitter, is er nu werkelijk een been gebroken aan het feit dat wij ons over deze kwestie nog even bezinnen? Hoe lang spreken wij reeds over de noodzakelijkheid de werking van de Senaat te hervormen en het aantal commissies te verminderen. De heer Mesotten zal zich herinneren dat wij daar reeds weekends hebben aan gewijd en dat zij nooit om de ene of de andere reden tot een akkoord zijn gekomen.

Gelet op de overdracht van bevoegdheid van de nationale wetgevers naar de regionale wetgevers, meen ik dat een vermindering van het aantal commissies noodzakelijk is. De huidige toestand is trouwens fysisch niet houdbaar voor de kamerleden en senatoren.

Als ik in artikel 55 lees dat zo een vermindering maar mogelijk is na een volledige hernieuwing van de Senaat, dan vind ik het niet goed zo een wijziging te laten goedkeuren op basis van een consensus waarvoor blijkbaar geen unanimité bestaat. Dit is geen goede manier van handelen. In deze tijd zijn er al redenen genoeg om zich op te winden, zich kwaad te maken of elkaar niet graag te zien. Laten wij het goede voorbeeld van een liefdevolle bejegening tegenover de andere geven. Zoals u hoort aan mijn taal ben ik indertijd nog misdienaar geweest.

Kunnen wij de uiteindelijke beslissing geen vijftien dagen uitstellen, misschien zal de heer Jorissen intussen ook wat kalmer geworden zijn?

De heer Jorissen. — Ik zou vooral aan de voorzitter willen vragen zijn taak van behoeder van de rechten van de minderheid en van de rechten van de eenvoudige senatoren waar te nemen en die leden krachtens het reglement in bescherming te nemen.

Het is natuurlijk gemakkelijk een stemming meerderheid tegen minderheid uit te lokken, maar dat is niet de zin van het reglement, Mijnheer de Voorzitter. Het reglement is juist essentieel, bij essentie democratisch, daar waar het de rechten van de enkeling vrijwaart tegen de meerderheid. Dat is de zin van het reglement en u bent de hoeder van het reglement.

De Voorzitter. — Mijnheer Jorissen, dat laatste betwist ik ten zeerste. Ik heb zo objectief mogelijk gehandeld. Ik betreur het dat u mij ook maar iets zou verwijten.

Ik heb objectief gehandeld in uitvoering van beslissingen: in 1979 werd een consensus bereikt. Het bureau heeft toen het probleem onderzocht vermits het onder zijn bevoegdheid ressorteert. Het bureau heeft de zaak opnieuw ter hand genomen en heeft unaniem een beslissing genomen, op een uitzondering na: u heeft toen gezegd, Mijnheer Jorissen, dat u inhoudelijk onmogelijk akkoord kon gaan met het terugbrengen van het aantal commissies tot acht. Alleen daaruit bestond uw oppositie, en het was uw goed recht dat te doen.

Voor de rest was er een totale eensgezindheid.

U moet toch ook mijn positie begrijpen. Het bureau nam de beslissing, en ik vraag de vergadering alleen de voorstellen van de fracties goed te keuren.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, mag ik u eraan herinneren dat in het bureau uitdrukkelijk werd gezegd dat er in het reglement staat dat de fractievergaderingen donderdagvoormiddag moeten plaatsvinden? Dan is er niet voldoende tijd voor de commissies. Er was wel een consensus om die bepaling niet toe te passen.

Een soortgelijke vraag heb ik in verband met artikel 55 van het reglement van de Senaat nooit gehoord, want dan zou ik «neen» gezegd hebben. Dat zult u wel toegeven.

Mijn standpunt ten aanzien van die hervorming is sinds jaren bekend.

De Voorzitter. — Er bestond een algemene consensus. Men is er in 1979 bewust aan voorbijgegaan.

Men heeft de beslissing uitgesteld.

De heer Jorissen. — Men is er niet bewust aan voorbijgegaan.

De Voorzitter. — De teksten zijn toch duidelijk.

De heer Jorissen. — U schuift artikel 55 van het reglement opzij.

De Voorzitter. — Daar is geen sprake van.

De heer Jorissen. — Lees de teksten dan voor!

De Voorzitter. — Ik heb de teksten daarjuist voorgelezen, maar u was er toen niet.

De heer Jorissen. — Ik betwist niet dat er hiervoor een meerderheid bestaat, want ik stond vrijwel altijd alleen met mijn stelling.

Er staat nergens dat men artikel 55 van het reglement opzij schuift.

De Voorzitter. — De Senaat moet zich uitspreken over het voorstel tot verdaging.

M. le Président. — La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Je désire préciser, Monsieur le Président, que je ne vous ai nullement mis en cause. En 1979, il y avait un consensus — c'est exact — mais uniquement sur une réduction du nombre des commissions. Le chiffre de huit n'a jamais été décidé alors.

Vous venez de dire — et c'est la seule petite erreur que vous avez commise — que M. Jorissen était le seul à s'être opposé aux huit commissions. Or, je m'y suis également opposé. Je m'en suis longuement expliqué au bureau, avec des raisons identiques à celles que j'ai données à la tribune.

M. le Président. — En disant que M. Jorissen s'était seul opposé aux huit commissions, je me référais à la réunion du bureau du 28 novembre où la décision a été prise, réunion à laquelle vous n'assistiez pas.

M. R. Gillet. — Pour obtenir aujourd'hui la modification souhaitée, Monsieur le Président, il faut l'unanimité du Sénat. L'article 55 est la garantie de la minorité. Si vous n'obtenez pas cette unanimité, vous devez être le gardien du règlement et le faire observer.

Bien entendu, vous avez le droit de mettre le point au vote, mais si vous n'obtenez pas l'unanimité, nous ne pourrions jamais admettre que la majorité à elle seule décide d'une modification du règlement, alors que l'opposition n'est pas d'accord et a explicité sa position au bureau du Sénat.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, wanneer u ons vraagt te stemmen over het voorstel tot verdaging, vraagt u of de Senaat bereid is artikel 55 van het reglement al dan niet te overtreden?

Dat is de draagwijdte van de stemming die u wenst uit te lokken.

De Voorzitter. — Mijnheer Vandezande, ik verkondig hier niet mijn mening ter zake maar ik heb getracht het standpunt van het bureau te verduidelijken.

De heer Jorissen vraagt uitdrukkelijk deze beslissing te verdagen. Het woord is aan de heer Gijs.

De heer Gijs. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb in artikel 55 de verplichting gelezen van het bureau om na de vernieuwing van de Senaat het aantal en de bevoegdheid van de commissies te bepalen. Ik lees echter nergens dat het bureau dit in andere omstandigheden niet zou mogen doen. Ik stel vast dat artikel 55 hier verkeerd wordt geïnterpreteerd.

De Voorzitter. — Aan de hand van de opsomming van de precedents heb ik niets anders bewezen dan wat u thans opmerkt, Mijnheer Gijs. Het artikel wordt hier door sommige leden op een bepaalde wijze gelezen. Ik wil echter die discussie nu niet voeren.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn mening reeds gezegd over de precedents. Indien iedereen akkoord gaat, kunnen bepaalde beslissingen worden genomen. U zal bij het overlopen van die precedents nergens vaststellen dat er oppositie werd gevoerd of dat de oppositie werd genegen.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het voorstel van de heer Jorissen tot verdaging van deze beslissing.

M. R. Gillet. — Je demande l'appel nominal, Monsieur le Président.

M. le Président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de neuf membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

— Il est procédé au vote nominatif sur la proposition d'ajournement de M. Jorissen.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel tot verdaging van de heer Jorissen.

118 membres sont présents.

118 leden zijn aanwezig.

84 votent non.

84 stemmen neen.

29 votent oui.

29 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, la proposition n'est pas adoptée.

Derhalve is het voorstel niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. André, Basecq, Boey, Bogaerts, Bruart, Busieau, Mme Buyse, MM. Calewaert, Canipel Claey, Cornelis, Cudell, Dalem, De Baere, De Clercq, Deconinck, De Kerpel, Deleeck, Delmotte, Mmes De Loore-Raeymaekers, De Pauw-Devee, MM. De Seranno, De Smeyter, Deworme, Dewulf, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Dulac, Egemeers, Féaux, Féris, Flagothier, Geens, Gijs, Mme Gillet (Lucienne), MM. Goossens, Hanin, Herion, Hostekint, Houben, Hubin, Hubin, Kevers, Kuylen, Lagae, Lallemant, Lambiotte, Lavens, Leclercq, Lecoq, Lindemans, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, MM. Mesotten, Meunier, Mmes Nauwelaerts-Thues, Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Paulus, Mmes Pétry, Planckaert-Staessens, Remy-Oger, Rommel-Souvagie, M. Seeuws, Mme Smitt, M. Spitaels, Mme Stals-Dompas, MM. Storme, Tilquin, Toussaint (Théo), Mme Turf-De Munter, MM. Vandenberghe, Van den Eynden, Van den Nieuwenhuijzen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van Nevel, Van-nieuwenhuize, Van Wambeke, Verbist, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Bascour, Bataille, Mme Bernaerts-Viroux, MM. Bertrand, Bonmariage, Capoen, Cerf, Coen, Decoster, Delpérée, De Meyer, Demuyter, Désir, de Wasseige, Février, Gillet (Jean), Gillet (Roland), Mme Herman-Michielsens, MM. Lahaye, Macs, Moureaux, Nutkewitz, Van den Broeck, Van der Elst, Vanderpoorten, Vandersmissen, Van Elsen, Van Oorteghem et Waltniel.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. de Bruyne, Humblet, Jorissen, Kenens et Vandezande.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Jorissen. — Ik dank degenen die voor de verdaging hebben gestemd. Ik heb dat zelf niet gedaan omdat ik van oordeel ben dat over dit punt niet kon worden gestemd bij gebrek aan consensus.

M. Humblet. — J'ai pairé avec Mme Hanquet.

De heer Kenens. — Ik ben afgesproken met de heer Gerits.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Jorissen.

De heer Jorissen. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik heb reeds het woord gevoerd maar ik zou toch nog even mijn ergernis willen uitspreken over de methode die werd gehuldigd om deze hervorming tot stand te brengen. Dit werd bediscussieerd in een kleine groep en men had het kunnen regelen zonder dat de meerderheid van de Senaat zou beseffen wat er gebeurde.

Zeker de fractievoorzitters zullen het pro forma hebben meegedeeld aan de senatoren al dan niet met de vermelding erbij dat de meerderheid het wil en dat ze er ook niets kunnen aan doen.

In een zaak die zo belangrijk is voor alle senatoren zou men beter eerst de eenvoudige senatoren grondig hebben moeten raadplegen door aan ieder individueel te vragen wat ze erover dachten. Zeker zou men op een verscheidenheid van meningen zijn gestoten doch we twijfelen er niet aan dat de overheersende mening afwijzend zou zijn geweest.

Die overheersende mening zou men kunnen horen wanneer iedereen zich vrij zou kunnen uitspreken zonder het prestige van bureauleden of fractievoorzitters in te roepen. Feitelijk maakt men gebruik van een minder goede democratische methode dan die van de rechtstreekse raadpleging om de mening van enkelen door te zetten tegenover die van de meerderheid.

Ten tweede, zet men dit punt niet op de agenda doch drukt men het er tussen door volgens de slechtste methode die ook de regering gebruikt om er dingen door te halen. In elk geval zal deze maatregel en de manier waarop men hem opdringt niets te maken hebben met de herwaardering van het Parlement. De plaats van de regering wordt alleen door anderen ingenomen. Het in de wind slaan of het misprijzen van de mening van de gewone senator wordt op dezelfde wijze beoefend als dat de regeringen of partijvoorzitters dit met de regelmaat van een klok doen. Hij mag over deze hervorming zelfs niet stemmen, zelfs niet om zijn klassieke berusting uit te drukken.

Alvorens tot de analyses van de hervorming over te gaan, zou ik toch in telegramstijl willen zeggen dat echte hervormingen om het Parlement in zijn waarde te herstellen een andere richting dienen uit te gaan.

Het feit dat de Senaat nog slechts twee dagen per week van halfelf 's morgens tot ongeveer halfvijf 's namiddags op een voldoende aantal aanwezigen kan rekenen is een eerste factor. Ofwel moet men opnieuw een derde dag inschakelen ofwel moet men minimum één dag per week en dan duidelijk vooraf geprogrammeerd avondvergaderingen inschakelen. Als iedereen vooraf weet dat dit bijvoorbeeld woensdagavond is, dan kan iedereen vooraf zijn schikkingen treffen.

Ten tweede, moet men tot een stelsel komen dat de ministers of hun kabinetleden of ambtenaren niet elk parlementair initiatief al in de commissies komen versmoren. Zelfs als ze enkele maanden nadien dezelfde ideeën komen doorzetten in hun ontwerpen alsof ze het zelf hebben gevonden en omdat ze het per se zelf willen doen. Het commissiewerk zou duidelijk moeten worden onderverdeeld in ontwerpen en in voorstellen. Bij de behandeling van de voorstellen zouden de ministers best wegblijven zodat de senatoren eens zelf, zonder druk, kunnen beslissen, want de meerderheid is daar ook aanwezig.

Ten derde, zouden de studiediensten van de ministeries en van het Parlement in een pool moeten worden ondergebracht zodat het schrijnend onevenwicht van een driehonderdtal universitaire gediplomeerden in dienst van de ministers tegen een tiental in dienst van het Parlement zou worden uitgeschakeld.

Ten vierde, zouden ministers en partijvoorzitters hun primeurs voor het Parlement moeten houden in plaats van er eerst mee naar de TV en de pers te lopen voor hun eigen propaganda. En daarnaast zou de onafhankelijkheid van de voorzitters van Kamer en Senaat dienen te worden gewaarborgd door hun aanstelling buiten de regerings-samenstelling te houden.

Wat we thans doen met de hervorming van de commissies is het bekende « kurieren am Symptom ». Het zal geen enkele van de echte parlementaire kwalen oplossen.

Het is een methode die zonder grondige raadpleging van de betrokkenen wordt opgedrongen, waarbij men zich blind staart op één enkel voordeel en de grotere nadelen vergeet. Men heeft het absentisme in de commissies als grote reden ingeroepen. Het zijn echter dezelfde voorstanders van deze hervorming die dat absentisme hebben bevorderd.

Waarom heeft men, als men slechts twee voormiddagen vergadert, een paar jaar geleden reglementair vastgelegd dat één van de twee voormiddagen zou worden uitgetrokken voor fractievergaderingen?

Zo dienen ongeveer alle commissies op dezelfde voormiddag samen te komen. Aangezien men tot twee commissies of meer behoort, is het logisch dat het absentisme bleef groeien.

Degenen die zulke slimme streken hebben uitgehaald, zouden wat bescheidener moeten zijn geworden in plaats van met dezelfde ijver nieuwe verkeerde hervormingen te willen invoeren. Tenzij het geen zuiver ondoordachtheid was zoals de nieuwe maatregel, doch wel opzet om het commissiewerk in moeilijkheden te brengen. Wij zijn thans nog sterk geneigd dit laatste te geloven.

In elk geval is het duidelijk dat, zo men met acht commissies zou starten in dezelfde voorwaarden als we het jongste jaar hebben gewerkt, de resultaten zeker niet beter zouden zijn. Hebben we een vijftal jaren geleden niet een andere dwaze maatregel getroffen om het absentisme te bestrijden? Werd die maatregel, die ik ook toen met kracht bestreden heb, ik bedoel het inrichten van afdelingen — onzaliger gedachtenis — niet op dezelfde wijze opgedrongen als de hervorming van de commissies thans? Heeft men deze evenzeer zoge-

heten « ingrijpende » hervorming, waartegen wij ons toen ook ten stelligste hebben gekant, het jaar nadien al niet zedig moeten begraven?

Omdat hij het absentisme bevorderde in plaats van het te verminderen en omdat de senatoren met die methode ook veel minder het politiek gebeuren konden volgen? Het is duidelijk dat de werkzaamheden van de commissies samenvoegen mathematisch het werk niet kan verminderen. Tenzij men er rekening mee houdt dat de controle zal verminderen en het inzicht van de commissarissen minder goed en scherp zal zijn. Dit zal een vermindering van het rendement van de Senaat meebrengen. Anderen hebben dit gezegd tijdens de besloten vergadering; sta mij toe het hier te herhalen in het openbaar.

Deze hervorming is een aanslag op degelijk oppositie- of controlewerk. Vooral de oppositie, die gewoonlijk uit kleine partijen bestaat, zal door de nieuwe methode worden benadeeld omdat zij geen vijf, zes leden per commissie telt om de handicap van de verloren ervaring op te vangen. Zij moet het immers per commissie met een of twee leden stellen.

Het is immers zonder meer klaar dat een specialist van Buitenlandse Zaken niet noodzakelijk ook een deskundige is inzake Landsverdediging, om nog te zwijgen over Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Handel. Hetzelfde geldt voor andere commissies. Zo zal Tewerkstelling en Arbeid worden samengevoegd met Volksgezondheid. Beide zijn afzonderlijke specialiteiten. Wie het ene kent, kent daarom het andere niet.

Een flink stuk parlementaire ervaring opgedaan door jaren werk, zal grotendeels wegvallen door deze onvoldoend overdachte hervorming. Vele senatoren met een zekere ervaring in commissiewerk zullen zo de vrucht van jaren werk grotendeels zien verloren gaan en zullen zich in een hele reeks nieuwe materies moeten inwerken.

Dit is het grootste nadeel van de hervorming.

Het tegenargument dat men gebruikt, dat sommige commissies zoals Wetenschapsbeleid, Leefmilieu, Ontwikkelingssamenwerking, Buitenlandse Handel, en andere, toch niet zo veel vergaderingen hielden, raakt de grond van de zaak niet. Zo liepen ze trouwens andere commissies minder in de weg ook.

Het reële voordeel dat men beoogt — doch dat men overschat — is dat iedere senator nog slechts deel zal uitmaken van één commissie. Dit gaat zelfs helemaal niet op.

Bij de CVP zullen er senatoren zijn met twee commissies en in de Volksunie zullen er drie senatoren zijn die van geen enkele commissie deel uitmaken.

Na een volgende verkiezing zal het mogelijk zijn dat het opgezet systeem minder zal kloppen. Daarnaast zal het stelsel van de plaatsvervangers nog meer mank gaan lopen dan vroeger. Mathematisch zal de helft ervan zelf vergaderen op het ogenblik dat hun andere commissie ook samenkomt. Die plaatsvervanging wordt dus voor 50 pct. zinloos.

Wij weten niet waarom de Senaat per se het voorbeeld van de Kamer heeft willen volgen. Wij moeten toch de Kamer niet altijd nalopen.

Wie echter met de gewone volksvertegenwoordiger praat, die deze hervorming heeft moeten ondergaan zoals morgen de simpele senator ze zal ondergaan, die weet dat de soortgelijke hervorming die ginder werd ingevoerd geen meevaller werd. Slechts de initiatiefnemers blijven het een goede maatregel vinden.

Onze slotsom is dat wij beter de democratische traditie van de meeste westerse en noordelijke democratieën zouden trouw zijn gebleven en het principe zouden zijn blijven huldigen van een commissie per minister.

Deze hervorming is de zoveelste pleister op een houten been met deze bijzonderheid nog dat men de pleister verkeerd plakt. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Dames en Heren, volledigheidshalve moet ik signaleren dat het aantal voorgedragen kandidaten het aantal te begeven mandaten niet overtreft. Derhalve verklaar ik dat de leden en plaatsvervangers van de commissies zijn verkozen en dat de collega's, wier naam in bijlage van de *Parlementaire Handelingen* van de vergadering van heden zal worden gepubliceerd, als dusdanig zijn aangesteld wat de commissies betreft.

M. R. Gillet. — Puis-je savoir, Monsieur le Président, sur quoi nous allons voter?

M. le Président. — Sur les projets et proposition de loi que nous avons discutés cet après-midi.

M. R. Gillet. — Puis-je savoir, Monsieur le Président, la suite que vous comptez réserver aux interventions que M. Jorissen et moi-même avons faites ?

Le vote qui a eu lieu ne permet pas le report de l'examen de votre proposition...

M. le Président. — Il ne s'agit pas d'une proposition, mais d'une décision du bureau, relevant de sa compétence.

Les différents groupes m'ont communiqué les noms proposés. Comme le nombre de candidats ne dépasse pas le nombre de mandats, le Sénat se rallie aux propositions des groupes politiques. Il en a toujours été ainsi. La liste des membres et des suppléants proposés paraîtra, en annexe, aux *Annales* de la présente séance. Nous sommes fréquemment saisis, par les chefs de groupe, de propositions de modifications de la composition des commissions et le Sénat les a toujours approuvées.

M. R. Gillet. — Si je comprends bien — permettez-moi d'insister, car cela me paraît suffisamment important —, vous estimez que la décision du bureau, qui n'était pas une décision unanime, est approuvée par le Sénat, en dépit de l'article 55 du règlement.

M. le Président. — Ne reprenons pas la discussion.

M. R. Gillet. — Vous passez donc à l'ordre du jour, Monsieur le Président ?

M. le Président. — Oui.

M. R. Gillet. — Vous saurez maintenant ce qu'est une opposition ! *(Les membres du FDF-RW et de la Volksunie quittent l'hémicycle.)*

De Voorzitter. — Dames en Heren, ik stel u voor om morgen te stemmen over de ontwerpen en het voorstel van wet die wij vandaag hebben besproken.

Je vous propose de voter demain sur les projets et sur la proposition de loi dont la discussion a eu lieu aujourd'hui. *(Assentiment.)*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN OOTEGHEM AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN OVER « DE DISCRIMINATIE WAARVAN DE VLAMINGEN HET SLACHTOFFER ZIJN NAAR AANLEIDING VAN EEN EKSAMEN VOOR ONGESCHOOLD WERKMAN, GEORGANISEERD DOOR DE GROEP BRUSSEL VAN DE NMBS »

QUESTION ORALE DE M. VAN OOTEGHEM AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS SUR « LA DISCRIMINATION OPEREE A L'EGARD DES FLAMANDS LORS D'UN EXAMEN D'OUVRIER NON QUALIFIE ORGANISE PAR LE GROUPE DE BRUXELLES DE LA SNCB »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Ooteghem aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen.

Het woord is aan de heer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, geachte collega's, mijn vraag betreft de discriminatie van de Vlamingen door de NMBS, groep Brussel.

Tot op heden heeft de dienst PS van de NMBS-groep Brussel volgende aanvragen ontvangen voor de betrekking van ongeschoold werkman : 1 800 Nederlandstaligen en 541 Franstaligen.

Met verontwaardiging heb ik vernomen dat de NMBS geen enkele Nederlandstalige en 360 Franstaligen heeft opgeroepen voor het medisch onderzoek in januari 1981. Dit betekent een totale aanwervingsstop voor Nederlandstaligen en een absolute exclusiviteit voor Franstaligen.

Dit is natuurlijk totaal onaanvaardbaar en ik verzoek de geachte minister de Senaat te willen mededelen wat hij van zins is te ondernemen om aan die onrechtvaardige toestand een einde te maken.

Het woord is aan Vice-Eerste minister Spitaels.

De heer Spitaels, Vice-Eerste Minister en Minister van Verkeerswezen. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de personeelsformatie bij de groep Brussel van de NMBS is paritair verdeeld. Met deze pariteit wordt rekening gehouden bij de aanwerving.

De nagestreefde pariteit is verantwoord. Hiervoor verwijs ik naar het advies 2234 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, volgens hetwelk er bij de verdeling der betrekkingen rekening moet worden gehouden met de functionele noodwendigheden van de betrokken

diensten. De diensten van de groep Brussel zijn bevoegd voor een gebied dat zich veel ruimer uitstrekt dan de 19 gemeenten der agglomeratie. Binnen dit gebied moet globaal genomen, het belang van beide taalgroepen gelijk worden geacht.

De beoogde pariteit wordt thans niet bereikt en dit in het voordeel van de Nederlandstaligen. De toestand op 1 augustus 1980 was inderdaad zo dat het globaal personeelsbestand ten getale van 9 531 eenheden bestond uit 6 732 Nederlandstaligen en 2 799 Franstaligen, wat overduidelijk het tekort aan Franstaligen aantoonde. Om de pariteit te bereiken blijkt dat er steeds meer behoefte is aan Franstalig dan aan Nederlandstalig personeel.

De oorzaken van deze scheefgetrokken toestand, die zich in een zelfde verhouding voordoet bij het ongeschoold werklidenpersoneel, zijn te zoeken in het feit dat in het verleden, in het algemeen bijna geen interesse bestond voor betrekkingen bij de groep Brussel, en dat bovendien deze interesse veel geringer was vanwege de Franstalige kandidaten, dan van Nederlandstalige zijde.

Gedurende de laatste zes maanden is in deze toestand een kentering getreden, en neemt het aantal kandidaten voor ongeschoold werkmans toe, zowel langs Franstalige als langs Nederlandstalige zijde.

Dit impliceert een verhoogd aanbod van Franstalige kandidaten, die dan ook bij voorkeur opgeroepen worden met het oog op het herstellen van een beter evenwicht.

QUESTION ORALE DE M. LUTGEN A M. BUSQUIN, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR « LE STATUT PECUNIAIRE DES MEMBRES DU PERSONNEL DIRECTEUR ET ENSEIGNANT SUPERIEUR DE TYPE LONG SUBVENTIONNE »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LUTGEN AAN DE HEER BUSQUIN, MINISTER VAN NATIONALE OPVOEDING, OVER « HET GELDELIJK STATUUT VAN HET BESTUREND EN ONDERWIJZEND PERSONEEL VAN HET GESUBSIDIEERD HOGER ONDERWIJS VAN HET LANGE TYPE »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Lutgen au ministre de l'Education nationale.

La parole est à M. Lutgen.

M. Lutgen. — Monsieur le Président, Monsieur le Ministre, chers collègues, les membres du personnel directeur et enseignant de l'enseignement supérieur de type long de l'Etat, sont rémunérés sur la base de l'arrêté royal du 27 juin 1974 fixant au 1er avril 1972 les échelles de leurs fonctions.

En vertu de la loi du 29 mai 1959, dite « loi du Pacte scolaire », ce statut pécuniaire est également applicable aux membres du personnel directeur et enseignant de l'enseignement supérieur de type long subventionné.

M. le ministre aurait récemment donné à son administration des instructions de nature à combler les lacunes de l'arrêté susdit, et ce en attendant qu'intervienne un nouvel arrêté royal.

Il semble que ces instructions soient à l'origine d'une application discriminatoire des échelles aux membres du personnel des établissements de l'Etat et à ceux des établissements subventionnés exerçant des fonctions accessoires. En pratique, les membres du personnel des établissements de l'Etat se verraient automatiquement classés dans une échelle qui leur assure un minimum d'apport correspondant à des services admissibles dont la valeur virtuelle n'atteint pas 62 700 francs, tandis que les membres du personnel correspondant des établissements subventionnés ne bénéficieraient de cet avantage que lorsque leurs services admissibles au moment de leur désignation sont inférieurs à sept ans.

Si une telle discrimination s'avère réelle, non seulement elle est de nature à revenir sur des droits acquis de longue date, mais encore, elle est contraire aux dispositions du Pacte scolaire. Je suis dès lors amené à demander à M. le ministre de me préciser sur quelles bases deux directions de son administration s'estiment autorisées à appliquer des normes différentes suivant qu'il s'agit d'établissements de l'Etat ou d'établissements subventionnés et les dispositions qu'il compte prendre pour normaliser la situation.

M. le Président. — La parole est à M. Calewaert, ministre.

M. Calewaert, Ministre de l'Education nationale. — Monsieur le Président, Mesdames, Messieurs, voici la réponse à l'interpellation que j'ai l'honneur de donner au nom de M. Busquin.

Par note du 16 mai 1980, l'un de mes prédécesseurs a effectivement invité l'administration à liquider les traitements et les subventions-traitements de l'enseignement supérieur de type long, en tenant compte

des dispositions et des barèmes figurant dans le projet d'arrêté royal élaboré en concertation avec les divers départements concernés : Education nationale française, Education nationale néerlandaise, Fonction publique et Budget

Il est exact que l'administration chargée de la liquidation des traitements dans l'enseignement de l'Etat et l'administration chargée de la liquidation des traitements dans l'enseignement subventionné appliquent différemment la disposition prévoyant l'octroi de l'échelle 437 au chargé de cours qui, au moment de sa désignation à cette fonction, compte des services admissibles dont la valeur virtuelle n'atteint pas 62 700 francs au 1er avril 1972

Ces deux administrations seront invitées à présenter leurs arguments, à la suite de quoi, je donnerai des instructions pour qu'il soit fait une application uniforme desdites dispositions.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE KERPEL AAN DE MINISTER VAN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE OVER «DE VERTRAGING BIJ DE POSTBESTELLING IN BRUSSEL-HOOFDSTAD EN DE WERKWIJZE VAN HET NIEUWE SORTEERCENTRUM BRUSSEL-AGGLO»

QUESTION ORALE DE M. DE KERPEL AU MINISTRE DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES SUR «LES RETARDS DANS LA DISTRIBUTION POSTALE A BRUXELLES-CAPITALE ET LE FONCTIONNEMENT DU NOUVEAU CENTRE DE TRI BRUXELLES-AGGLO»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Kerpel tot de minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie over de vertraging bij de postbestelling in Brussel-Hoofdstad en de werkwijze van het nieuwe sorteercentrum Brussel-Agglom.

Het woord is aan de heer De Kerpel.

De heer De Kerpel. — Mijnheer de Voorzitter, Heren Ministers, Mevrouw de Minister, geachte collega's, nadat op het einde van verleden jaar de post niet regelmatig besteld en uitgereikt is gedurende verscheidene zaterdagen in de Brusselse gemeenten, heerst opnieuw beroering wegens de ernstige stoornis en vertraging gedurende de jongste dagen bij het begin van het jaar en deining wegens de gebrekkige werking van het nieuwe sorteercentrum van Brussel X-Agglom aan de Willebroekkaai.

Ik veroorloof mij de minister enkele vragen te stellen ten einde de bevolking en de betrokken milieus gerust te stellen :

Ten eerste, welk is het voorwerp van de stoornis en de oorzaken van de vertraging van de postbestelling en -uitreiking in Brussel-Hoofdstad gedurende geruime tijd ?

Ten tweede, waar worden de brieven, drukwerken, aankondigingen en uitnodigingen, verzendingen onder band, spoedbestellingen in de Brusselse brievenbussen opgehaald, bijeengebracht; en hoe verloopt het triëren en sorteren van de brieven en zendingen voor de Brusselse bestemmingen ?

Ten derde, is het juist dat de werking van het nieuwe sorteercentrum Brussel-Agglom gebrekkig is en ondoeltreffend onder meer wegens gebrek aan personeel, tekort en onregelmatigheid van vervoermiddelen voor de postzakken, slechte regeling en coördinatie tussen Brussel X, Brussel X-Agglom en de zeventien grote postcentra van de agglomeratie ?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Calwaert, die zal antwoorden namens de minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie.

De heer Calwaert, Minister van Nationale Opvoeding. — Mijnheer de Voorzitter, ziehier het antwoord dat ik de eer heb te geven in naam van mijn collega, de heer Willockx : alhoewel, ten eerste, het verwerken van de briefwisseling tijdens de voorbije nieuwjaarsperiode alleszins beduidend beter is verlopen dan de vorige jaren, kan inderdaad niet ontkend worden dat er opnieuw een aantal vertragingen moesten worden vastgesteld. Die zijn het gevolg van een aantal weliswaar op het eerste gezicht ongelooftelijke zaken, maar niettemin feiten waarmee men heeft af te rekenen.

Zo blijkt men in het sorteercentrum Brussel X een chronisch gebrek aan zakken en klassebakken te kennen; het desbetreffend aanbestedingsdossier voor de aankoop van postzakken bevatte eind 1979 is eerst kort voor de jaarwisseling door mijn kabinet beslecht kunnen worden; de personenliften in de noordervleugel van Brussel X blijken reeds meerdere maanden buiten gebruik te zijn; onvoldoende sorteerstoelelen zijn voorhanden voor de handsorteerders; men stelt een hoog percentage van absentisme vast bij het ingezette personeel; er is gebrek aan voldoende opgeleid sorteerpersoneel.

Ik neem mij voor kordate maatregelen te laten nemen, gebeurlijk in samenspraak met mijn collega's van Openbare Werken en Volksgezondheid, om een en ander zonder verder verwijl te verhelpen.

Zo zal ook opdracht worden gegeven om de briefwisseling uit het buitenland voortaan te sorteren in het sorteercentrum dat het dichtstgelegen is bij de grens zodat Brussel X enigszins ontlast wordt en zich beter kan inlaten met de binnenlandse briefwisseling.

Ten tweede, het geheel van de briefwisseling, in de meer dan duizend Brusselse brievenbussen gecollecteerd, wordt gevoerd naar het sorteercentrum Brussel X aan de Fonsnylaan; daar gebeurt de schifting volgens aard en formaat en worden de zendingen geklasseerd. De volledige correspondentie van normaal formaat wordt ter plaatse gesorteerd, deels automatisch, deels manueel. De niet-genormaliseerde briefwisseling voor Brussel-Hoofdstad wordt afgevoerd naar het centrum Brussel X-Agglom waar ze manueel wordt gesorteerd. De dringende correspondentie geniet daarbij vanzelfsprekend de volstrekte voorrang.

Om nochtans een betere en vluggere behandeling van de geposte briefwisseling in de Brusselse agglomeratie te kunnen verkrijgen, was reeds eind vorig jaar door mijn kabinet opdracht gegeven om terug te grijpen naar het vroegere systeem waarbij naast de gewone postbrievenbus een andere bus voorzien wordt speciaal bestemd voor de briefwisseling voor de agglomeratie zelf. Een duidelijke sensibilisering van het publiek zal hieromtrent gebeuren.

Ten derde, Brussel X-Agglom, aan de Willebroekkaai verwerkt de correspondentie bestemd voor de Brusselse agglomeratie; dit centrum werd in september 1980 in dienst gesteld. In het begin werden enkele vertragingen in de behandeling van de zendingen vastgesteld; ze waren inherent aan de belangrijke ingreep die de overheveling van werkzaamheden en personeel naar het nieuwe gebouw meebracht. Begin november was de toestand echter volledig normaal en de werking van Brussel X-Agglom kon dan ook voldoende geven.

Omwille van de afhankelijkheid van dit nieuwe semi-sorteercentrum van Brussel X hadden de eerder vermelde leemten in die organisatie jammer genoeg ook directe gevolgen op de werking van Brussel X-Agglom. Om dit voortaan te kunnen vermijden, wordt overwogen Brussel-Agglom onder het beheer te plaatsen van de gewestelijke postdirectie voor de Brusselse postkantoren in plaats van die van Brussel X zoals thans het geval is.

Bovendien blijkt er een absoluut gebrek te heersen aan afdoende kaderpersoneel. Ook hier wordt de nodige opdracht gegeven. Hoe ook, het is mijn oprechte bedoeling om in een aantal organisatorische leemten echt in te grijpen opdat nu eens en voorgoed die alsmaar terugkerende miserie in de vertraging van briefwisseling zou ophouden.

Ik kan het geachte lid mededelen dat, ongeacht hetgeen ik heb gezegd het niettemin een feit is dat sommige persberichten betreffende vertragingen in Brussel echt wat overtrokken zijn en wel enigszins ontmoeigend voor het merendeel van het postpersoneel dat tijdens de nieuwjaarsperiode nochtans een grote inspanning heeft geleverd.

INTERPELLATIE VAN MEVR. DE LOORE-RAEYMAEKERS TOT DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID OVER «DE GRENDOVERSCHRIJDENDE PROBLEMATIEK ROND HET STORTEN EN OPSLAAN VAN NIET-GEDEFINIËRD AFVAL»

INTERPELLATION DE MME DE LOORE-RAEYMAEKERS AU MINISTRE DE LA PREVOYANCE SOCIALE ET DE LA SANTE PUBLIQUE SUR «LES PROBLEMES POSES PAR LE DEVERSAGE ET LE STOCKAGE TRANSFRONTALIERS DE DECHETS DE NATURE INDETERMINEE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van Mevr. De Loore-Raeymaekers tot de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid over de grensoverschrijdende problematiek rond het storten en opslaan van niet-gedefinieerd afval.

De minister van Landbouw vervangt voorlopig de minister van Volksgezondheid die op het ogenblik in de Kamer aanwezig is voor een stemming.

Het woord is aan de interpellant.

Mevr. De Loore-Raeymaekers. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, geachte collega's, over afval is de jongste weken zo veel te doen geweest in onze media, dat het mij de lange inleiding bespaart die ik begin december, toen ik om deze interpellatie verzocht, nog had voorbereid over deze letterlijk onoverkomelijke aangelegenheid.

Sinds per 1 oktober 1980 de beleidsbevoegdheden volledig anders werden opgedeeld en verdeeld naar onderscheiden niveaus, werd de

afval in eerste instantie een aangelegenheid voor het gewest. Nochtans blijft een belangrijke fractie van de problematiek onder nationale bevoegdheid.

Ik wil de minister dan ook wijzen op een aantal hiaten rondom de afval in het algemeen, waarvan ik vrees dat zij nooit zullen worden opgelost door een louter gewestelijke « afvalwet », waarover minister Galle de voorbije weken bij herhaling heeft gesproken en ten aanzien waarvan hij zelfs in een stroomversnelling is terechtgekomen.

De specifieke aanklachten als gevolg van de even specifieke overtredingen die recent zo explosief het nieuws uitmaakten zijn een ieder bekend, vooral langs de Nederlandse grens. Ik durf veronderstellen dat ze u, Mijnheer de Minister, speciaal hebben beroerd.

Sta mij toe vooraf een paar opmerkingen te maken om af te rekenen met een aantal stellingen die al te dikwijls als excuus of als dooddoener worden aangewend.

Ten eerste, onze samenleving produceert een heel andere soort afval dan vroeger en de hoeveelheid afval is ook veel groter dan ooit tevoren. Wij hebben ons daarover nooit voorheen al te veel zorgen gemaakt, omdat de hoeveelheid manieel bleef, omdat de afval in de natuur afbreekbaar was en omdat er voldoende ruimte bleef om gebeurlijk te verhuizen eens een terrein « vol » of een plek « uitgeleefd » was : destijds nieuwe stortplaatsen vinden bleek inderdaad geen probleem.

Het is duidelijk dat wij ons in principe vragen moeten stellen over deze drie aspecten. Moet de hoeveelheid afval dezelfde blijven? Mag het dezelfde soort afval blijven, of moeten er alternatieve stoffen worden gebruikt? Waar zal men mogen storten? Deze aspecten beïnvloeden onze leefgewoonten.

Een eerste opmerking is dus dat wij afval produceren en dat dit konsekwenties heeft.

Ten tweede, behoort het recht op een schoon leefmilieu fundamenteel tot de rechten van de mens, ook van degenen die dicht bij een stortplaats wonen, of naast onze Noorderburen.

Ten derde, hebben wij in 1789 een positieve milieuwet gehad die, helaas! vandaag onze burgemeesters klem zet.

Deze gegevens zetten mij ertoe aan een aantal vragen te stellen waarop ik graag een antwoord zou krijgen.

Het is niet redelijk dat in de context waarin wij vandaag verzeild zijn geraakt de onhoudbare verplichting van de verantwoordelijkheid de burgemeester, en aan hem alleen, voorbehouden wordt. In Vlierzele bijvoorbeeld waar een stortplaats gesloten wordt, vraakt de storter dit verbod door een onbegrijpelijke hoge vergoeding per dag aan de gemeente te vragen. De burgemeester is zowel verantwoordelijk voor de volksgezondheid en het reinhouden van zijn gemeente, als voor de financiële toestand van de gemeentekas die op deze manier onnoemelijk bezwaard wordt.

Het decreet van 1789 geeft niet alleen volmachten, maar ook verplichtingen aan de burgemeester. Vraag : wat zal de minister doen om de burgemeester te ontzetten of te laten ontzetten?

Een sluitende controle, met andere woorden een permanente controle en een toezicht op de stortplaats, is dringend vereist. Zowel de storter als het gestorte en als de stortplaats moeten worden gecontroleerd. Wie zal dat doen? De gemeente? Aanvullend personeel van de technische controle? Wie zal dat betalen?

Een stortbeperking in de tijd is noodzakelijk. Het invoeren van sluitsuren zou reeds heel wat heibel voorkomen. Kan daarover een algemene beslissing worden getroffen?

Eenvormige stortprijzen dringen zich op. Het opbod dat wij de laatste dagen in verband met het aanvaarden van te storten vuil hebben meegemaakt is gewoon onwettig. Hoe zal een einde worden gemaakt aan de mogelijkheid tot zwendel? Hoe kan ingegaan worden tegen het lozen van in water opgelost afval? Hoe kunnen de gemeenten daartegen optreden?

De schaalvergroting van het afvalprobleem — en dit moet het zwaartepunt zijn in mijn interpellatie — is zo enorm dat het probleem klaarblijkelijk niet alleen binnen onze eigen landsgrenzen kan worden opgelost.

Het groeide dan ook uit naar Europese verhoudingen. Daarop spelen de diverse Europese richtlijnen in. In België werden er daarvan tot nu toe slechts twee aanvaard. Voor wanneer de andere? Wanneer mogen wij daarover zekerheid hebben, aangezien voor een aantal richtlijnen de gestelde datum reeds is verstreken?

Langs het Albertkanaal in de Kempen heeft men vele jaren een afvoerriool voor industrieel afvalwater gepland. Het gaat om een miljardenproject dat vandaag strandt in wat men terecht het « smeerprijschandaal » noemt.

Het volstaat echter niet het proces daarvan te maken. Men stelt vast dat deze smeerprijs niet gebruikt kan worden. Nochtans was zij een

effectieve belofte voor bedrijven in de buurt, zich situerend vanaf Limburg, langs het Albertkanaal, tot het Antwerpse.

Hoe zal de industrie ontlast worden? Maar vooral, hoe kunnen onze burgemeesters hun grondgebied beschermen tegen die overmacht?

Het ruimtelijk aspect van stortplaatsen is nog een aparte aangelegenheid. Op het gewestplan wordt er slechts zeer sporadisch melding van gemaakt. Kan dat ruimtelijke aspect op een andere manier worden behartigd? Kan het weg uit de wet op de hinderlijke bedrijven en weg uit het Arab?

In dit verband verwijs ik naar de vele moeilijkheden en de onnoemlijk lange aanlooptijd die de intercommunale ontwikkelingsmaatschappij van de Kempen heeft gekend vooraleer ze de vergunning kreeg voor een stort te Meerhout.

Moet slijb, afkomstig van een waterzuiveringsstation, beschouwd en behandeld worden als giftig afval? Hier verwijs ik naar de bepaling van giftig afval in het koninklijk besluit bij de wet op het giftig afval : « produkt van een behandlingsproces ».

Wat en hoe kunnen de burgemeesters in verband met slijb beslissen?

Wanneer vergunningsplichtige inrichtingen — vooral wanneer gif als afval kan worden verondersteld — een vergunning krijgen, kunnen dan niet bij voorbaat strengere maatregelen met betrekking tot dat afval worden opgelegd? Waar moet dat afval blijven, en wat kan men ermee aanvangen?

Hier verwijs ik naar voorbeelden, zoals in Japan, waar men het gedeeltelijk ontgiftigt en er dan zeer grote blokken van maakt die men gebruikt als onderlaag bij de aanleg van wegen.

Voor de invoer van giftig afval zijn speciale vergunningen vereist.

Hoe kan en kon giftig afval dan zo makkelijk onze grenzen binnenkomen? Wat wordt er in dit geval gedaan voor een betere controle aan de grenzen?

Een laatste opmerking, zeer persoonlijk maar naar aanleiding van de herrie zeer recent geschapen rond afval.

Door de overheidsinstanties wordt al te dikwijls op onrechtvaardige wijze het proces gemaakt van leefmilieugroepen.

Er bestaan twee soorten : ten eerste, de groepen « particuliere belangen dienen, afkomstig uit economische, culturele of recreatieve hoek, en ten tweede, de groepen die ideële belangen willen veilig stellen ten aanzien van het algemeen gemeenschapsbelang om daar directe voordelen uit te laten voortvloeien voor alle individuen.

Deze laatste groepen verdienen lof voor hun moed en inzet. In het verleden waren zij bij herhaling het rode licht waardoor de overheid alarm sloeg. (*Applaus op talrijke banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, aangezien de minister vandaag niet zal antwoorden, maak ik van de gelegenheid gebruik om nog een vraag te stellen.

De wet op de giftige afvalstoffen dateert van 1974 en was toen zeer dringend. Artikel 1 van deze wet bepaalt : « De Koning stelt de lijst vast van de giftige afvalstoffen, bepaaldelijk onder verwijzing naar de giftige bestanddelen die zij bevatten, naar de hoeveelheid en de concentratie van deze stoffen, en desgevallend ook naar de activiteit waaruit zij ontstaan ».

Bijna zeven jaar geleden werd dus bepaald dat de regering de normen, de criteria van giftigheid zou vaststellen.

Mijn vraag aan de regering luidt : « Zijn deze criteria bepaald? Zijn deze lijsten vastgesteld? Zo neen, waarom niet? Behoort dit thans tot de nationale bevoegdheid? » Mijns inziens wel.

Ik had destijds de eer tot tweemaal toe verslaggever te zijn van het ontwerp van wet op de giftige afvalstoffen. Toen werd aan het Parlement voor dit ontwerp de spoedbehandeling gevraagd, omdat het probleem acuut was. Thans, zeven jaar later, stellen wij vast dat verschillende leden van de huidige regering ook deel uitmaakten van de toenmalige regering.

Mijnheer de Voorzitter, wij, parlementsleden, horen regeringsleden dikwijls verklaren dat zij nieuwe wetten nodig hebben. Over deze materie is echter geen nieuwe wet nodig. Bij toepassing van de wet op de giftige afvalstoffen kan men ook voor de afval die momenteel wordt gestort, waar dan ook, criteria vaststellen en aldus het storten reglementeren. Ik hoor niet graag ministers aan de pers of op de televisie verklaren dat zij wachten op de wetgever of op de Raad van State. Zeven jaar geleden hebben wij ons daarvoor ingezet. Hoe lang gaan wij dit nog nemen van onze regering? (*Applaus op sommige banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Mevr. D'Hondt-Vanopdenbosch.

Mevr. D'Hondt-Vanopdenbosch. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens een zeer korte vraag te stellen die belangrijk is voor het schandaal dat zich dagelijks afspeelt te Vlierzele. Kan de regering ons antwoorden op volgende vraag: Is een stortingsvergunning persoonsgebonden of grondgebonden?

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, mag ik erop wijzen dat in dit geval de minister van Volksgezondheid niet alleen bevoegd is, hoewel de interpellatie natuurlijk gericht is tot deze minister. In artikel 35 van de wet van 1974 inzake het storten van giftige afval staat duidelijk dat deze materie hoofdzakelijk ressorteert onder de minister tot wiens bevoegdheid de arbeid behoort.

Gezien de ontwikkeling van het probleem sinds de datum van indiening van de interpellatie, lijkt het inderdaad logisch dat de minister van Arbeid en Tewerkstelling zou antwoorden, dit in toepassing van genoemde wet. Maar ik stel met genoegen vast dat ondertussen de minister van Volksgezondheid is aangekomen.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, ik heb mij hetzelfde afgevraagd wanneer ik het interpellatieverzoek van Mevr. De Loore heb ontvangen.

Het zou nuttig zijn in commissievergadering — de commissie voor het Leefmilieu bestaat op het ogenblik nog steeds, als ik goed ben ingelicht — een debat te houden over het probleem ten gronde. Ik heb de indruk dat een deel van de vragen die werden gesteld eerder betrekking hebben op problemen in verband met de procedure dan dat ze betrekking hebben op de grond van de zaak, wetende dat de procedure hier natuurlijk de inhoud dekt.

Het voorgaande onder voorbehoud dat ik de zin van de vragen goed heb begrepen. Ik heb namelijk slechts een deel van de tekst van de interpellatie vooraf ontvangen, wat ik de geachte senator trouwens niet kwalijk neem. Ik verontschuldigd mij ook bij de voorzitter over mijn laattijdig aankomen. Ik werd in de Kamer opgehouden omdat een stemming plaats had waarvoor een tweederdemeerderheid was vereist.

In mijn antwoord wil ik in de eerste plaats zeggen dat wij ongetwijfeld deze belangrijke materie in de eerstvolgende dagen in de regering zullen bespreken. Ik zal opnieuw het initiatief nemen, zoals ik het twee en één jaar geleden heb gedaan, om een tekstontwerp — ik durf het haast geen wetsontwerp noemen — voor te leggen aan een commissie; ik veronderstel dat het het Ministerieel Comité voor het Leefmilieu zal zijn.

Het gaat niet in de eerste plaats om de oplossing van het probleem van de bevoegdheden van de gemeenten en de bestendige deputaties. Wij hebben de kans gehad naar aanleiding van sommige probleemgevallen, denken we onder meer aan het storten van afval vanuit Nederland in België, opnieuw vast te stellen dat deze bevoegdheden én van de gemeenten én van de bestendige deputaties zeer reëel zijn.

Maar hoezeer wij ook voorstander zijn van decentralisatie, toch moeten wij ons afvragen of deze besturen wel altijd technisch voldoende zijn uitgerust om alle moeilijke gevallen aan te pakken.

De wetten op de hervorming van de Staat hebben het grootste deel van het probleem van afvalverwerking overgedragen aan de gewesten. Vandaar dat mijn collega Galle met recht en reden sprak over een ontwerp van decreet dat onder meer deze materie behandelt en dat op het ogenblik voor advies bij de Raad van State ligt en dat zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Raad. Daarnaast blijft echter om verschillende redenen een initiatief op nationaal vlak verantwoord, ten eerste, om het internationaal aspect dat Mevr. De Loore in haar interpellatie heeft belicht, en, ten tweede, wegens een aantal problemen die qua plaats van toepassing nog bij nationale wet moeten worden geregeld. Iedereen begrijpt wellicht wat ik bedoel.

Twee à drie jaar geleden heb ik een vrij uitgebreid ontwerp van wet voorbereid dat meer dan tachtig artikelen telde. Het werd inderdaad voorgelegd aan de ministeriële comités, waar een vrij algemene consensus kon worden bereikt, op een aarzeling na op het stuk van de bevoegdheid. Deze tekst heb ik begin 1980 aan de Ministerraad overgezonden, maar deze kon het ontwerp niet meer behandelen door de val van de regering.

Ik kan u bevestigen dat alleen al uit de nomenclatuur van de hoofdstukken blijkt dat het grootste deel van uw zorg, Mevrouw De Loore, hierin wordt opgevangen. Wij gaan uit van het principe dat men in de

mate van het mogelijke moet voorkomen dat afval van welke aard ook wordt geproduceerd. Dit maakt het voorwerp uit van het eerste luik van dit wetsontwerp.

Het tweede probleem dat hierin wordt behandeld, is het recycleren van afval.

Het derde luik betreft het regelen van de eigenlijke afvalverwerking: afvalverwijderingsplannen, meldingsplicht, vergunningsstelsel, organisatie van afvalmaatschappijen onder een of andere vorm, en wat er moet gebeuren voor alle moeilijke categorieën van afval. Ik denk hierbij niet aan de giftige afval, zoals bedoeld in de wet van 22 juli 1974, maar aan andere gevaarlijke afvalstoffen, aan probleemafval zoals bijvoorbeeld afval uit ziekenhuizen, aan afval uit landbouwbedrijven, gebruikte oliën enz. Hiervoor is dringend een duidelijke wetgeving noodzakelijk. Wij kunnen langs deze weg trouwens een aantal Europese richtlijnen opnemen in onze wetgeving.

Tot op heden werden een vijftal Europese richtlijnen uitgevaardigd waarvan maar één terug te vinden is in de Belgische wetgeving, namelijk de richtlijn betreffende de giftige en gevaarlijke afvalstoffen. In de wetgeving op de toxische afval waarop senator De Seranno allusie heeft gemaakt, is een groot deel van deze Europese richtlijn overgenomen.

Er zijn vier andere richtlijnen die op dit ogenblik nog niet zijn overgenomen.

Ten eerste, de richtlijn 75/442 die een kaderrichtlijn is op het gebied van de afvalverwijdering, en die aan de Lid-Staten van de EEG een aantal verplichtingen oplegt op het gebied van het beperken van het ontstaan van afval, van het bevorderen van hergebruik en recyclage en van de verwijdering van afval zonder schade of gevaar voor de mens en zijn omgeving.

Ten tweede, de richtlijn 75/439 over de verwijdering van afvalolie. Ik heb reeds gezegd dat dit specifieke probleem in het voorontwerp van wet wordt geregeld.

Ten derde, de richtlijn 78/176 over de verwijdering van de afvalstoffen van de titaandioxyde-industrie.

Ten vierde, de richtlijn 76/403 over de verwijdering van polygechloroerde bi- en terphenylverbindingen (PCB en PCT).

Wanneer wij via een nationale wet deze richtlijnen in onze wetgeving opnemen, kan ook het probleem van de in- en uitvoer van afvalstoffen van onze buurlanden op een andere manier worden aangepakt en kan de afvalbeweging worden gevolgd.

Dat is mijn antwoord op één van de concrete vragen die mij vooraf werden overgezonden. Het zou ook voor de andere moeilijkheden waarvan u melding maakt, een begin van oplossing kunnen betekenen.

Het is onder meer het geval wat de normen in verband met de verpakking en de etikettering van probleemafval betreft. De verscheidenheid van de afvalstoffen is op dit ogenblik zo groot dat een algemene reglementering onmogelijk is.

Maar het voorontwerp van wet waarvan sprake bepaalt dat elke aangifte van niet-huishoudelijke afval moet worden vergezeld van een soort identiteitsfiche, waarop naast de naam van de producent en de bestemming, ook de hoeveelheid en de samenstelling van afval is vermeld, met daarbij de eventuele risico's en de te nemen veiligheidsmaatregelen.

Voor specifieke afvalstoffen kunnen wel bijzondere maatregelen inzake verpakking en etikettering worden uitgevaardigd, ook al is dit in Europees verband, niet altijd in richtlijnen voorgeschreven.

Ik meen aldus op uw vragen te hebben geantwoord.

Mevr. De Loore-Raemaekers. — Ik heb nog een vraag van praktische aard, Mijnheer de Minister.

Ik wou weten wat de verantwoordelijkheid is van de burgemeesters in verband met de overtredingen. Zij kunnen het probleem niet aan. Ik kan mij moeilijk tot de hele regering richten.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Ik wil er de aandacht op vestigen dat dit probleem de gewesten betreft. U weet dat hierover reeds een interpellatie in de Vlaamse Raad werd gehouden. Minister Galle heeft hierop geantwoord. Sommige aspecten van het probleem, onder meer wat het binnenland aangaat, zijn daar aan bod gekomen. Uw interpellatie, volgens de nota die ik vooraf heb ontvangen, was hoofdzakelijk in een internationale context geplaatst. Daarom heb ik de contacten met de EEG vermeld.

Mevr. De Loore-Raemaekers. — Mijnheer de Minister, ik heb mijn interpellatie gewijzigd in de loop van de recente gebeurtenissen van de voorbije weken inzake het storten van afval.

Ik weet niet of de oplossing van het probleem alleen tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

Hoe het ook zij, de burgemeesters staan hier voor problemen waarvoor zij niet altijd kunnen teruggrijpen naar een hogere overheid. Moet er worden gewacht op een gewestelijke regeling alvorens het probleem een definitieve oplossing krijgt?

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Met het wetsontwerp wordt het door u aangehaalde probleem verholpen. In het ontwerp van decreet, waarvan ik de ontwerpakte nog niet heb gelezen, maar slechts de grote lijnen ken, komt ook een oplossing.

Mijn collega, minister Galle, is van oordeel dat er voor Vlaanderen een maatschappij moet worden opgericht met betrekkelijk vergaande bevoegdheid. Die kan, waar nodig, ook gedecentraliseerd worden. Daardoor zal het euvel worden voorkomen dat er geen planificatie of coördinatie bestaat.

Tijdens de maandenlange bespreking in de commissie voor het Leefmilieu werd inderdaad door iedereen aangeklaagd dat in het huidige systeem door de gemeenten initiatieven kunnen worden genomen zonder overleg en zonder coördinatie met een groter gebied waartoe de gemeente haar werkingsveld zou kunnen uitstreken.

Naar aanleiding van de recente incidenten is nu duidelijk de wereld rond gedaan dat er een aantal mogelijkheden bestaan die niet worden benut, om het even of het gaat om breekerven of om verbrandingsinstallaties. Er werden hier gemeenten met name genoemd. Te Heist-op-den-Berg bestaat er een installatie waarvan de capaciteit de huidige opdracht ruim te boven gaat.

Wanneer men op een andere vorm van organisatie overgaat, wordt meteen een logistieke steun aan de gemeenten gegeven. Dat zal allicht in intercommunaal, regionaal of provinciaal verband worden aangepakt.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, tot besluit meen ik dat de komende weken — niet de komende maanden — deze zaak op het vlak van de wetten en decreten moet kunnen worden opgelost.

Wat Vlaanderen betreft, is het de bedoeling de Vlaamse executieve en minister Galle met de oplossing van het probleem te belasten.

Ook op het vlak van de nationale wetgeving blijft er initiatief nodig, al was het maar in hoofdzaak om de Europese richtlijnen in onze wetgeving te kunnen opnemen.

Beide initiatieven moeten én de gemeenten én de provincies in staat stellen om op een meer technisch aangepaste en meer gecoördineerde wijze het probleem van de afvalverwerking op te vangen. Ik hoop daarbij dat de positieve aspecten, namelijk het voorkomen van afvalproductie en het recyclen van het afval niet uit het oog zullen worden verloren. Ter zake bestaan enorme mogelijkheden om de omvang van het probleem in bepaalde mate te beperken.

Mevr. D'Hondt-Vanopdenbosch. — Mijnheer de Minister, ik zou graag vernemen of het verstrekken van stortingsvergunningen een persoonsgebonden of een streekgebonden materie is.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Ik meen dat het om een grondgebonden materie gaat. De vergunning wordt niet gegeven aan een bepaald persoon. Zij wordt gegeven voor een uitbating op basis van voorwaarden die worden gesteld aan een maatschappij of aan een opvolger van een privé-persoon. Deze vergunning is overdraagbaar. Dat is in elk geval mogelijk.

Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch. — Dat betekent dat ieder die een bepaald omschreven domein in eigendom heeft een stortingsvergunning kan krijgen?

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Ja, mevrouw D'Hondt, dat is zeker. Ik had uw vraag echter anders begrepen. In de veronderstelling dat een maatschappij, bijvoorbeeld een PVBA een vergunning krijgt en één van de betrokken personen verdwijnt of deze maatschappij wordt anders samengesteld, dan blijft de vergunning rechtsgeldig. De vergunning is overdraagbaar op voorwaarde dat de eisen, gesteld voor de exploitatie, verder worden gerespecteerd.

Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch. — Daar gaat het in Vlierzele juist om.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Dat is een andere zaak. Er zijn twee problemen.

Er is het probleem voor het afleveren van de vergunning waarbij de voorwaarden van die aard zijn dat zij aan de bevolking voldoende geven op het stuk van de gezondheid en de veiligheid.

Er is ook het probleem van de controle. Ik herinner mij de vraag die senator Deleeck twee jaar geleden in de commissie heeft gesteld waarbij hij vroeg of er geen lijst kon worden verkregen met de goede reglementeringen waarover wij beschikken met daarnaast de appreciatie van de gebrekkige wijze van toepassing. Op het gebied van de ruimtelijke ordening en op het gebied van het storten en de afvalverwerking blijft de controle immers zeer dikwijls in gebreke, door gebrek aan mankracht en aan technische middelen. Dat is natuurlijk een ander probleem. De exploitatievoorwaarden kunnen zeer goed en aanvaardbaar zijn voor iedereen maar kunnen in de praktijk worden verkracht.

Mevr. Staels-Dompas. — Dat is dan toch de rol van de regering.

Mevr. De Loore-Raeymaekers. — Er is, Mijnheer de Minister, inderdaad de controle : die vlug, afdoende en sluitend moet zijn vooral in het voordeel van de mens.

Graag had ik toch ook nog iets gehoord over de kostprijs. Dat is een onverkwikkelijke zaak. Er is het opbieden van de ene gemeente tegenover de andere waarbij soms zwendelpraktijken te pas komen. De gemeenten willen het afval krijgen om te storten of te verwerken, dit vaak om economische redenen. Is het niet mogelijk dat er hier naar een gerichte egale kostprijs wordt gewerkt?

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Ik meen niet dat, zoals op het gebied van waterproductie en waterbedeling, men absoluut naar een nationaal tarief wil streven. Ik meen dat men ook op het gebied van deze andere service voor de gemeenschap een soort evenwicht moet beogen, ook in de prijsvorming. De specialisten — wij hebben de kans gehad dit in detail te bespreken — discussiëren nog steeds over de beste wijze van het verwerken van het afval. Er is de keuze tussen de verbrandingsinstallaties, de composteringsinstallaties, de breekinstallaties en het gecontroleerd storten. De commissie is naar een bepaalde plaats in het buitenland geweest waar een gemengd systeem bestaat. Iedereen zegt dat in Rome de ideale methode wordt toegepast. Daar is er de integratie van de verschillende manieren. Men recycleert wat er kan worden uitgehaald. Men composteert wat bruikbaar is en gaat breken, verbranden en storten na de selectie van het vuil. De prijs moet dus worden bepaald in verhouding tot het belang van de gemeenschap op het stuk van veiligheid, hygiëne en gezondheid, natuurlijk ook met het oog op de economische weerslag in de mate waarin dit verantwoord is.

Minister Galle heeft de laatste dagen zeer duidelijk gezegd wat ik hier kan herhalen. Daarbij gaat men vanzelfsprekend uit van het begrip dat de vervuiler moet betalen.

Op een bepaald ogenblik moet dus de volledige prijs worden aangerekend. Deze kan echter verschillen naargelang van het soort van afval, de afstand en de methode van afvalverwerking. Dit brengt ons echter tot de discussie hoe deze problematiek het best kan worden aangepakt. Het eerste motief moet echter steeds het veilig stellen van de gezondheid en de hygiëne van de bevolking zijn.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Minister, Dames en Heren, minister Dhoore kwam net binnen toen ik mijn vraag stelde. Daar de twee ministers samen aan het praten waren, heeft hij wellicht mijn vraag niet gehoord.

Ik verwees in mijn vraag naar 1974, toen het Parlement de wet op giftige afval heeft goedgekeurd. Hoewel volgens het laatste artikel van deze wet de minister van Arbeid en Tewerkstelling bevoegd is voor deze problematiek, is dit onderwerp vandaag toch ter sprake gekomen in de interpellatie. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om de regering te vragen wanneer de uitvoeringsbesluiten van de wet van 1974 tot stand zullen komen. Mijnheer de Voorzitter, zelfs indien deze vergadering zou duren tot 1 uur 's nachts, zou ik nog deze vraag stellen. Na zeven jaar weten wij immers nog steeds niet wat giftige afvalstoffen zijn en welke de bestanddelen zijn van giftige afvalstoffen. Zolang wij dit niet weten, kan de wet niet worden toegepast.

De wet van 1974 op de giftige afvalstoffen slaat inderdaad enkel op de huishoudelijke afval. Mijnheer de Minister, hebt u echter de waarborg dat uit Nederland enkel huishoudelijke afval wordt ingevoerd en geen nijverheids-, ambachtelijke, landbouw-, wetenschappelijke of ziekenhuisafval? U heeft die waarborg niet.

Ik zou mij uiteindelijk moeten richten tot uw collega van Arbeid en Tewerkstelling, Mijnheer de Minister. Deze aanleggenheid is echter zeer moeilijk. Zowel de minister van Leefmilieu als de ministers van Arbeid en Tewerkstelling, Volksgezondheid en van het Vlaamse Gewest, zijn er bij betrokken. Wanneer wij echter een lid van de

regering te spreken krijgen, moeten wij de kans grijpen. Mijn vraag is zeer duidelijk : wanneer komt de lijst van giftige afvalstoffen cindelijk tot stand ?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dhoore.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer de Voorzitter, Dames en Heren, de heer De Seranno heeft mij het antwoord gemakkelijk gemaakt. De minister van Arbeid en Tewerkstelling is inderdaad verantwoordelijk voor de wet op de toxische afval. Ik zal hem de vraag van de heer De Seranno zo spoedig mogelijk overmaken. Ik zal hem verwittigen dat hem, bij het uitblijven van een antwoord, de vraag zeker zal worden gesteld bij de bespreking van de begroting van Arbeid en Tewerkstelling.

Het moet zeker mogelijk zijn op korte termijn de lijst voor te leggen van de koninklijke besluiten die nog moeten worden genomen en te zeggen welke de vooruitzichten ter zake zijn. Er werden wel reeds uitvoeringsbesluiten genomen en de desbetreffende wet is dus voor een groot gedeelte reeds operationeel.

Mijnheer De Seranno, u bent er tevens voor bezorgd dat er geen toxische afval zou worden vermengd met de huishoudelijke afval.

Wij zijn daar inderdaad niet zeker van. Ik antwoordde dit reeds aan Mevr. De Loore. De controle hierop is wellicht niet efficiënt genoeg en zou beter moeten worden aangepakt. Het zal echter nooit mogelijk zijn elke storting in detail te controleren. Wij moeten niet naïef zijn. Wij kunnen alleen maar hopen dat de steekproeven die geregeld worden genomen, negatieve uitslagen zullen opleveren. Wij hopen dat zij die storten, ernstig genoeg zijn om te weten aan welke gevaren zij de bevolking kunnen blootstellen. Men moet bij elke overtreding zeer drastisch optreden, omdat in zo'n geval duidelijk is dat de goede trouw wordt verschalkt. Met geen enkele wetgeving, ook niet met goede uitvoeringsbesluiten, kan men echter beweren dat er in geen enkele kubieke meter gestort afval zaken aanwezig zijn die er niet horen. Dit is een gewetenskwestie, een zaak van eerlijkheid van mensen onder elkaar.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Minister, mag ik erop wijzen dat de wet op de giftige afvalstoffen eveneens voorziet in de oprichting van een maatschappij, namelijk het Waarborgfonds ? Dit Waarborgfonds is nog steeds niet opgericht. Indien het zou bestaan, kon men de Nederlandse storters vragen de nodige miljoen te storten in het Fonds en zou men in geval van overtreding werkelijk kunnen optreden. Dit is mijn tweede vraag aan de regering. Ik wil dit debat niet rekken en daarom verzoek ik u deze vraag over te maken aan de verantwoordelijke minister. U zegt dat de minister van Arbeid en Tewerkstelling bevoegd is voor deze aangelegenheid. Ik ben ook deze mening toegedaan. Op de televisie werd echter verklaard dat minister Galle verantwoordelijk is.

De heer Dhoore, Minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. — Mijnheer De Seranno, minister Galle is verantwoordelijk voor de afvalproblematiek in het Vlaamse gewest. De giftige afval wordt echter behandeld in een volledig andere wet, waarvan de toepassing bij het ministerie van Arbeid en Tewerkstelling ligt. Ik pleit echter verzachtende omstandigheden. Sinds de wet op de giftige afvalstoffen werd goedgekeurd, worden wij geconfronteerd met de staatsvorming. Tijdens deze periode werden in Kamer en Senaat de mogelijke vormen van decentralisatie onderzocht. Men zal hiervan de weerslag vinden in de op te richten structuren.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Minister, in de nieuwe wet die in het vooruitzicht wordt gesteld, wordt voorzien in nieuwe instellingen. Het Waarborgfonds, dat reeds zeven jaar geleden kon worden opgericht, is er nog steeds niet gekomen. Vier à vijf ministers zijn betrokken bij de problematiek van het afval. Indien u deze feiten voor ogen houdt, zult u de ongerustheid en de waakzaamheid van het Parlement begrijpen.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

INTERPELLATIES — INTERPELLATIONS

Verzoeken — Demandes

De Voorzitter. — De heer Dewulf wenst de minister van Buitenlandse Zaken alsmede de minister van Binnenlandse Zaken en Begroting te

interpellieren over « de voorgenomen weigering van Belgische zijde de Europese begrotingen, zoals zij werden vastgelegd, uit te voeren ».

M. Dewulf désire interpellier le ministre des Affaires étrangères ainsi que le ministre de l'Intérieur et du Budget sur « l'intention de la Belgique de ne pas exécuter les budgets européens tels qu'ils ont été votés ».

De heer Sondag wenst de Eerste minister alsmede de minister van Landbouw te interpellieren over « de tragische afbrokkeling van de inkomsten uit de landbouw en de dringende noodzakelijkheid om onverwijld reddings- en herstelmaatregelen te treffen ».

M. Sondag désire interpellier le Premier ministre ainsi que le ministre de l'Agriculture sur « la dégradation tragique des revenus agricoles en 1980 et la nécessité impérieuse de prendre d'urgence des mesures de sauvetage et de redressement ».

De datum van die interpellaties zal later worden bepaald.

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

PROJETS DE LOI — ONTWERPEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé :

1° Le projet de loi de redressement relative aux pensions du secteur public;

2° Le projet de loi de redressement en matière de répression pénale de la fraude fiscale;

De regering heeft ingediend :

1° Het ontwerp van herstellwet inzake overheidspensioenen;

2° Het ontwerp van herstellwet betreffende de strafrechtelijke betoelaging van de belastingontduiking;

Ces projets ont été renvoyés à la commission des Finances.

Deze ontwerpen werden verwezen naar de commissie voor de Financien.

3° Le projet de loi de redressement relative aux pensions du secteur social;

3° Het ontwerp van herstellwet inzake pensioenen van de sociale sector;

Ce projet a été renvoyé à la commission de l'Emploi, du Travail et de la Prévoyance sociale.

Dit ontwerp werd verwezen naar de commissie voor de Tewerkstelling, de Arbeid en de Sociale Voorzorg.

4° Le projet de loi de redressement relative aux classes moyennes;

4° Het ontwerp van herstellwet inzake de middenstand;

Ce projet de loi a été renvoyé à la commission des Classes moyennes.

Dit ontwerp werd verwezen naar de commissie voor de Middenstand.

5° Le projet de loi visant à adapter le régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés à la réduction de la durée du travail et à l'exercice du travail à temps partiel.

5° Het ontwerp van wet tot aanpassing van de kinderbijlageregeling voor werknemers aan de arbeidsduurvermindering en aan de uitoefening van deeltijdse arbeid.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission de l'Emploi, du Travail et de la Prévoyance sociale.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Tewerkstelling, de Arbeid en de Sociale Voorzorg.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. Lallemand a déposé une proposition de loi modifiant l'article 379, alinéas 2 à 5, du Code judiciaire.

De heer Lallemand heeft ingediend een voorstel van wet tot wijziging van artikel 379, alinea's 2 tot 5, van het Gerechtelijk Wetboek.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur sa prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Le Sénat se réunira demain, jeudi 15 janvier 1981, à 10 et à 15 heures.
De Senaat vergadert opnieuw morgen, donderdag 15 januari 1981, te 10 en te 15 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 17 h 15 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 17 u. 15 m.)

ANNEXE — BIJLAGE

COMMISSIONS

Liste des membres et des suppléants

COMMISSIES

Lijst der leden en plaatsvervangers

1. Relations extérieures et Défense :

1. Buitenlandse Betrekkingen en Defensie :

Membres :

Leden :

MM. Dewulf, du Monceau, Mme Hanquet, M. Kevers, Mme Smitt, M. Storme, Mme Turf-De Munter, MM. Vangravelde et Van Wambeke;

De heren Dewulf, du Monceau, Mevr. Hanquet, de heer Kevers, Mevr. Smitt, de heer Storme, Mevr. Turf-De Munter, de heren Vangrondveld en Van Wambeke;

MM. Carpels, Cudell, Delmotte, Lambiotte, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Radoux et Wyninckx;

De heren Carpels, Cudell, Delmotte, Lambiotte, Mevr. Nauwelaerts-Thues, de heren Radoux en Wyninckx;

MM. Daems, Lahaye et M. Toussaint;

De heren Daems, Lahaye en M. Toussaint;

MM. Bertrand et E. Guillaume.

De heren Bertrand en E. Guillaume.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. Bruart, Gijs, Hanin, Kuylen, Lagae, Mme Rommel-Souvagie, MM. Smeers, Tilquin et Vandenabeele;

De heren Bruart, Gijs, Hanin, Kuylen, Lagae, Mevr. Rommel-Souvagie, de heren Smeers, Tilquin en Vandenabeele;

MM. Bailly, Bogaerts, Coppens, Daulne, Egelmeers, Hoyaux, Mme Pétry;

De heren Bailly, Bogaerts, Coppens, Daulne, Egelmeers, Hoyaux, Mevr. Pétry;

MM. Descamps, Février et Vandersmissen;

De heren Descamps, Février en Vandersmissen;

MM. R. Gillet et Humblet.

De heren R. Gillet en Humblet.

2. Affaires sociales :

2. Sociale Aangelegenheden :

Membres :

Leden :

MM. Califice, Conrotte, De Clercq, Deleeck, Mmes Maes-Vanrobaeys, Staels-Dompas, MM. Van den Nieuwenhuijzen, Vangeel et Vannieuwenhuysen;

De heren Califice, Conrotte, De Clercq, Deleeck, Mevrn. Maes-Vanrobaeys, Staels-Dompas, de heren Vanden Nieuwenhuijzen, Vangeel en Vannieuwenhuysen;

MM. Bailly, De Rore, Egelmeers, Féaux, Leclercq, Mme Remy-Oger, et M. Van den Eynden;

De heren Bailly, De Rore, Egelmeers, Féaux, Leclercq, Mevr. Remy-Oger en de heer Van den Eynden;

M. Cuvelier, Mme Herman-Michielsens et M. J. Wathélet;

De heer Cuvelier, Mevr. Herman-Michielsens en de heer J. Wathélet;

MM. Cerf et Delpérée.

De heren Cerf en Delpérée.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

M. Claeys, Mmes De Loore-Raeymaekers, L. Gillet, Hanquet, M. Poulet, Mme Smitt, MM. Vandenabeele, Vanhaverbeke et Verbist;

De heer Claeys, Mevrn. De Loore-Raeymaekers, L. Gillet, Hanquet, de heer Poulet, Mevr. Smitt, de heren Vandenabeele, Vanhaverbeke en Verbist;

MM. Bury, De Baere, Deconinck, Houben, Meunier, Paque et Poulain;

De heren Bury, De Baere, Deconinck, Houben, Meunier, Paque en Poulain;

Mme Bernaerts-Viroux, MM. Coen et Kenens;

Mevr. Bernaerts-Viroux, de heren Coen en Kenens;

MM. Humblet et Payfa.

De heren Humblet en Payfa.

3. Economie :

3. Economische Aangelegenheden :

Membres :

Leden :

MM. Bruart, Dalem, Mme De Loore-Raeymaekers, MM. Kuylen, Lagae, Smeers, Sondag, Van Nevel et van Waterschoot;

De heren Bruart, Dalem, Mevr. De Loore-Raeymaekers, de heren Kuylen, Lagae, Smeers, Sondag, Van Nevel en van Waterschoot;

MM. Basecq, Bogaerts, Cugnon, De Graeve, Meunier, Th. Toussaint et Van den Eynden;

De heren Basecq, Bogaerts, Cugnon, De Graeve, Meunier, Th. Toussaint en Van den Eynden;

MM. Coen, D'Haeyer et Van den Broeck;

De heren Coen, D'Haeyer en Van den Broeck;

MM. R. Gillet et Payfa.

De heren R. Gillet et Payfa.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. Bataille, Conrotte, De Bondt, Deleeck, De Seranno, Dewulf, Noël de Burlin, Mme Planckaert-Staessens et M. Vanhaverbeke;

De heren Bataille, Conrotte, De Bondt, Deleeck, De Seranno, Dewulf, Noël de Burlin, Mevr. Planckaert-Staessens en de heer Vanhaverbeke;

MM. Canipel, Cudell, Deconinck, Delmotte, De Rore, Leclercq et Radoux;

De heren Canipel, Cudell, Deconinck, Delmotte, De Rore, Leclercq en Radoux;

MM. De Coster, J. Gillet et Nutkewitz;

De heren De Coster, J. Gillet en Nutkewitz;

MM. de Wasseige et Neuray.

De heren de Wasseige en Neuray.

4. Infrastructure :

4. Infrastructuur :

Membres :

Leden :

MM. Claeys, De Bondt, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Gerits, Hanin, Tilquin, Vanderborcht et Windels;

De heren Claeys, De Bondt, De Seranno, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren Gerits, Hanin, Tilquin, Vanderborcht en Windels;

MM. Adriaenssens, Bogaerts, Donnay, Férir, F. Guillaume, Hubin et Poulain;

De heren Adriaenssens, Bogaerts, Donnay, Férir, F. Guillaume, Hubin en Poulain;

MM. Boey, Bril et Lagneau;

De heren Boey, Bril en Lagneau;

MM. Lepaffe et Neuray.

De heren Lepaffe en Neuray.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. Califice, Cornelis, Dalem, Mme De Loore-Raeymaekers, MM. Mesotten, Van den Nieuwenhuijzen, Vangronsveld, Van Herreweghe et Van Nevel;

De heren Califice, Cornelis, Dalem, Mevr. De Loore-Raeymaekers, de heren Mesotten, Van den Nieuwenhuijzen, Vangronsveld, Van Herreweghe en Van Nevel;

MM. Belot, Cudell, De Baere, Lecoq, Seeuws, Th. Toussaint et Van den Eynden;

De heren Belot, Cudell, De Baere, Lecoq, Seeuws, Th. Toussaint en Van den Eynden;

MM. Daems, Demuyter et D'Haeyer;

De heren Daems, Demuyter en D'Haeyer;

MM. Désir et de Wasseige.

De heren Désir en de Wasseige.

5. Affaires intérieures :

5. Binnenlandse Aangelegenheden :

Membres :

Leden :

M. André, Mme Buyse, MM. Cornelis, De Kerpel, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Flagothier, Gerits, Mme Rommel-Souvagie et M. Van Herreweghe;

De heer André, Mevr. Buyse, de heren Cornelis, De Kerpel, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren Flagothier, Gerits, Mevr. Rommel-Souvagie en de heer Van Herreweghe;

MM. Busieau, Canipel, De Baere, De Graeve, Dulac, Lecoq et Paque;

De heren Busieau, Canipel, De Baere, De Graeve, Dulac, Lecoq en Paque;

MM. De Coster, J. Gillet et Pede;

De heren De Coster, J. Gillet en Pede;

M. Désir et Mme Mathieu-Mohin.

De heer Désir en Mevr. Mathieu-Mohin.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. Claeys, Gramme, Lutgen, Mmes Maes-Vanrobaeys, Panneels-Van Baelen, MM. Nauwelaerts, Vanderborght, Vannieuwenhuyze et Verbist;

De heren Claeys, Gramme, Lutgen, Mevrn. Maes-Vanrobaeys, Panneels-Van Baelen, de heren Nauwelaerts, Vanderborght, Vannieuwenhuyze en Verbist;

MM. Adriaenssens, Belot, Donnay, F. Guillaume, Mme Nauwelaerts-Thues, MM. Van Spitaal et Wyninckx;

De heren Adriaenssens, Belot, Donnay, F. Guillaume, Mevr. Nauwelaerts-Thues, de heren Van Spitaal en Wyninckx;

MM. Demuyter, Kenens et Waltniel;

De heren Demuyter, Kenens en Waltniel;

MM. Lagasse et S. Moureaux.

De heren Lagasse en S. Moureaux.

6. Finances :

6. Financiën :

Membres :

Leden :

MM. De Clercq, Gijs, Gramme, Kuylén, Lagae, Noël de Burlin, Pouillet, Vandenabeele et Vanhaverbeke;

De heren De Clercq, Gijs, Gramme, Kuylén, Lagae, Noël de Burlin, Pouillet, Vandenabeele en Vanhaverbeke;

MM. Basecq, Coppens, De Smeyter, Houben, Lecoq, Paque et Sweert;

De heren Basecq, Coppens, De Smeyter, Houben, Lecoq, Paque en Sweert;

MM. Henrion, Nutkewitz et Waltniel;

De heren Henrion, Nutkewitz en Waltniel;

MM. de Wasseige et Lepaffe.

De heren de Wasseige en Lepaffe.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. André, Cooreman, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. du Monceau, Paulus, Piot, Vangeel, van Waterschoot et Windels;

De heren André, Cooreman, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren du Monceau, Paulus, Piot, Vangeel, van Waterschoot en Windels;

MM. Carpels, Cugnon, De Graeve, De Rore, Dulac, Hubin et Radoux;

De heren Carpels, Cugnon, De Graeve, De Rore, Dulac, Hubin en Radoux;

MM. Bril, Février et Lagneau;

De heren Bril, Février en Lagneau;

MM. R. Gillet et Bonmariage.

De heren R. Gillet en Bonmariage.

7. Justice :

7. Justitie :

Membres :

Leden :

MM. Cooreman, De Meyer, de Stexhe, Mme L. Gillet, MM. Lindemans, Paulus, Mme Staels-Dompas, MM. Storme et Verbist;

De heren Cooreman, De Meyer, de Stexhe, Mevr. L. Gillet, de heren Lindemans, Paulus, Mevr. Staels-Dompas, de heren Storme en Verbist;

MM. Egelmeers, Goossens, Lallemand, Mmes Nauwelaerts-Thues, Pétry, Remy-Oger et M. Seeuws;

De heren Egelmeers, Goossens, Lallemand, Mevrn. Nauwelaerts-Thues, Pétry, Remy-Oger en de heer Seeuws;

MM. Henrion, Pede et Vanderpoorten;

De heren Henrion, Pede en Vanderpoorten;

MM. Bonmariage et S. Moureaux.

De heren Bonmariage en S. Moureaux.

Suppléants :

Plaatsvervangers :

MM. Croux, De Kerpel, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Flagothier, Gijs, Piot, Sondag, Vanderborght et Van Wambeke;

De heren Croux, De Kerpel, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren Flagothier, Gijs, Piot, Sondag, Vanderborght en Van Wambeke;

MM. Bailly, Coppens, De Smeyter, Féaux, Hismans, Hoyaux et Wyninckx;

De heren Bailly, Coppens, De Smeyter, Féaux, Hismans, Hoyaux en Wyninckx;

Mme Herman-Michielsens, MM. Lahaye et J. Wathélet;

Mevr. Herman-Michielsens, de heren Lahaye en J. Wathélet;

MM. Bertrand et Lepaffe.

De heren Bertrand en Lepaffe.

8. Enseignement et Science :

8. Onderwijs en Wetenschap :

Membres :

Leden :

MM. Bataille, De Bondt, Lutgen, Mesotten, Nauwelaerts, Mme Panneels-Van Baelen, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens et M. Windels;

De heren Bataille, De Bondt, Lutgen, Mesotten, Nauwelaerts, Mevr. Panneels-Van Baelen, de heer Piot, Mevr. Planckaert-Staessens en de heer Windels;

MM. Daulne, Deconinck, Hismans, Hostekint, Belot, Seeuws et Van Spitaal;

MM. Daulne, Deconinck, Hismans, Hostekint, Belot, Seeuws en Van Spitaal;

M. Bascour, Mme Mayence-Goossens et M. Vandersmissen;

De heer Bascour, Mevr. Mayence-Goossens en de heer Vandersmissen;

M. Humblet et Mme Mathieu-Mohin.

De heer Humblet en Mevr. Mathieu-Mohin.

*Suppléants :**Plaatsvervangers :*

Mme Buyse, MM. Deleecq, Kevers, Lindemans, Mmes Maes-Vanrobaeys, Rommel-Souvagie, M. Storme, Mme Turf-De Munter et M. Van Herreweghe;

Mevr. Buyse, de heren Deleecq, Kevers, Lindemans, Mevrn. Maes-Vanrobaeys, Rommel-Souvagie, de heer Storme, Mevr. Turf-De Munter en de heer Van Herreweghe;

MM. Busieau, Canipel, De Smeyter, Féaux, Férir, Goossens et Sweert;

De heren Busieau, Canipel, De Smeyter, Féaux, Férir, Goossens en Sweert;

Mme Bernaerts-Viroux, MM. Coen et Van den Broeck;

Mevr. Bernaerts-Viroux, de heren Coen en Van den Broeck;

MM. Bonraige et S. Moureaux.

De heren Bonmariage en S. Moureaux.

9. Vérification des Pouvoirs :

9. Onderzoek der Geloofsbriefen :

*Membres :**Leden :*

MM. Conrotte, De Clercq, De Seranno, Flagothier, Kevers, Lindemans, Mesotten, Vannieuwenhuyze et Windels;

De heren Conrotte, De Clercq, De Seranno, Flagothier, Kevers, Lindemans, Mesotten, Vannieuwenhuyze en Windels;

MM. Basecq, Bogaerts, De Rore, Dulac, Lecoq et Paque;

De heren Basecq, Bogaerts, De Rore, Dulac, Lecoq en Paque;

MM. Coen, Daems et Kenens;

De heren Coen, Daems en Kenens;

M. Lagasse.

De heer Lagasse.

*Suppléants :**Plaatsvervangers :*

M. André, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Lutgen, Sondag, Vanderborcht et Verleysen;

De heer André, Mevr. D'Hondt-Van Opdenbosch, de heren Lutgen, Sondag, Vanderborcht en Verleysen;

MM. Bailly, Coppens, Egelmeers, Lambiotte, Radoux et Sweert;

De heren Bailly, Coppens, Egelmeers, Lambiotte, Radoux en Sweert;

MM. Demuyter, D'Haeyer et Février;

De heren Demuyter, D'Haeyer en Février;

M. Bertrand.

De heer Bertrand.

10. Naturalisations :

10. Naturalisaties :

*Membres :**Leden :*

MM. Claeys, Conrotte, Cornelis, De Kerpel, Gerits, Mesotten, Paulus, Vanderborcht et Vangeel;

De heren Claeys, Conrotte, Cornelis, De Kerpel, Gerits, Mesotten, Paulus, Vanderborcht en Vangeel;

MM. Belot, Bury, Cugnon, Férir, Paque et Seeuws;

De heren Belot, Bury, Cugnon, Férir, Paque en Seeuws;

M. Février, Mme Mayence-Goossens et M. Nutkewitz;

De heer Février, Mevr. Mayence-Goossens en de heer Nutkewitz;

MM. Cerf et Payfa.

De heer Cerf en Payfa.

*Suppléants :**Plaatsvervangers :*

Mme L. Gillet, MM. Pouillet, Smeers, Mme Smitt et M. Vandenabeele;

Mevr. L. Gillet, de heren Pouillet, Smeers, Mevr. Smitt en de heer Vandenabeele;

MM. Féaux, Lallemand, Lambiotte, Mme Remy-Oger et M. Wyninckx;
De heren Féaux, Lallemand, Lambiotte, Mevr. Remy-Oger en de heer Wyninckx;

Mme Bernaerts-Viroux, MM. M. Toussaint et Vandersmissen;

Mevr. Bernaerts-Viroux, de heren M. Toussaint en Vandersmissen;

MM. Bertrand et S. Moureaux.

De heren Bertrand en S. Moureaux.

11. Pétitions :

11. Verzoekschriften :

*Membres :**Leden :*

MM. De Kerpel, Flagothier, Mme L. Gillet, M. Kuylen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Nauwelaerts, Mmes Panneels-Van Baelen, Rommel-Souvagie et M. Vandenabeele;

De heren De Kerpel, Flagothier, Mevr. L. Gillet, de heer Kuylen, Mevr. Maes-Vanrobaeys, de heer Nauwelaerts, Mevrn. Panneels-Van Baelen, Rommel-Souvagie en de heer Vandenabeele;

MM. Bailly, Daulne, De Rore, Donnay, Seeuws et Sweert;

De heren Bailly, Daulne, De Rore, Donnay, Seeuws en Sweert;

Mme Bernaerts-Viroux, MM. Cuvelier et Henrion;

Mevr. Bernaerts-Viroux, de heren Cuvelier en Henrion;

MM. E. Guillaume et Humblet.

De heren E. Guillaume en Humblet.

*Suppléants :**Plaatsvervangers :*

MM. Bataille, Lutgen, Mmes Staels-Dompas et Turf-De Munter;

De heren Bataille, Lutgen, Mevrn. Staels-Dompas en Turf-De Munter;

MM. Basecq, De Baere, Hismans, Mme Pétry et M. Poulain;

De heren Basecq, De Baere, Hismans, Mevr. Pétry en de heer Poulain;

MM. Boey, Descamps et Vanderpoorten;

De heer Boey, Descamps en Vanderpoorten;

MM. Bertrand et Désir.

De heren Bertrand en Désir.

12. Révision de la Constitution et Réformes des Institutions :

12. Herziening van de Grondwet en Hervorming der Instellingen :

*Membres :**Leden :*

MM. André, Cooreman, Deleecq, de Stexhe, Gijs, Leemans, Lindemans, Piot et Pouillet;

De heren André, Cooreman, Deleecq, de Stexhe, Gijs, Leemans, Lindemans, Piot en Pouillet;

MM. Delmotte, Egelmeers, Goossens, Hoyaux, Lallemand, Mme Pétry et M. Wyninckx;

De heren Delmotte, Egelmeers, Goossens, Hoyaux, Lallemand, Mevr. Pétry en de heer Wyninckx;

Mme Herman-Michielsens, MM. Vanderpoorten et J. Wathelet;

Mevr. Herman-Michielsens, de heren Vanderpoorten en J. Wathelet;

M. Lagasse.

De heer Lagasse.

*Suppléants :**Plaatsvervangers :*

MM. Croux, De Seranno, du Monceau, Flagothier, Hanin, Mesotten, Mme Staels-Dompas, MM. Storme et Vandenabeele;

De heren Croux, De Seranno, du Monceau, Flagothier, Hanin, Mesotten, Mevr. Staels-Dompas, de heren Storme en Vandenabeele;

MM. Daulne, Féaux, Mmes Nauwelaerts-Thues, Remy-Oger, MM. Seeuws et Th. Toussaint;

De heren Daulne, Féaux, Mevrn. Nauwelaerts-Thues, Remy-Oger, de heren Seeuws en Th. Toussaint;

MM. Bascour, Demuyter et Waltniel;

De heren Bascour, Demuyter en Waltniel;

M. Bonmariage.

De heer Bonmariage.